

[Fjerde næstformand]

(Forespørgsel nr. F 23).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Wilhelm (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Om indgreb i meddelelshemmeligheden).

(Lovforslag nr. L 180).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdstilbud til ledige.

(Lovforslag nr. L 182).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Pelle Voigt (SF):

På socialistisk folkepartis og venstresocialisternes vegne skal jeg som ordfører for forslagsstillerne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny dansk indsats omkring INF-forhandlingerne.

(Beslutningsforslag nr. B 92).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det.

Kalnæs (SF):

På socialistisk folkepartis og socialdemokratiets vegne skal jeg som ordfører for forslagsstillerne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af blyindholdet i motorbenzin.

(Beslutningsforslag nr. B 93).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Ritt Bjerregaard (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af ungdomsgarantiforsøgene.
(Beslutningsforslag nr. B 94).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 896

1) Til udenrigsministeren af:

Steen Folke (VS):

»Vil regeringen fordømme den USA-støttede invasion i Nicaragua fra Honduras af kontrarevolutionære, hovedsagelig tidligere Somozanationalgardister?«

Skriftlig begrundelse

Fra Honduras har flere tusinde kontrarevolutionære, for de flestes vedkommende tidligere Somozanationalgardister, invaderet Nicaragua og foranstaltet materielle ødelæggelser og drab på civile i et forsøg på at destabilisere og vælte det sandinistiske styre.

Invasionen er åbenlyst støttet af USA, som har leveret både økonomisk og materiel støtte til invasionsstyrken. For nylig deltog mange tusinde amerikanske soldater i en fælles manøvre med soldater fra Honduras og fra den styrke, der nu direkte har invaderet Nicaragua.

Da der er tale om usminket væbnet aggression, og da den selvsagt øger spændingen i hele Centralamerika, må det forventes, at den danske regering uforbeholdent vil fordømme invasionen.

Steen Folke (VS):

Nu er det 14 dage siden, jeg har stillet spørgsmålet – det var kort efter, at invasionen i Nicaragua fra nabolandet Honduras var foregået – men så vidt man kan forstå, er der stadig invasionsstyrker i Nicaragua, tidligere Somozanationalgardister og andre, selv om det, så vidt det er fremgået af international presse, er lykkedes for Nicaraguas regering i nogen grad at nedkæmpe nogle af disse invasionsstyrker.

[Steen Folke]

Det er også kommet frem med al ønskelig tydelighed og dokumenteret i endnu større omfang, end da spørgsmålet blev stillet, at USA på mangfoldige måder støtter invasionsstyrkerne. Derfor er jeg spændt på at høre udenrigsministerens svar. Jeg mener, det er oplagt, at en sådan invasion, der har karakter af væbnet aggression mod et selvstændigt land, må fordømmes af den danske regering.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

For så vidt angår den aktuelle situation i og omkring Nicaragua vil jeg gerne påpege, at regeringen som en selvfølge klart tager afstand fra enhver fremmed indblanding i landets indre anliggender; det gør vi i Nicaragua, som vi gør det alle andre steder i verden. Det er derfor med en betydelig uro, vi har fulgt de seneste ugers udvikling. Vi må imidlertid konstatere, at der foreligger en lang række forskellige og ofte indbyrdes modstridende oplysninger om, hvad det rent faktisk er, der foregår.

Hvad der ligger fast, er, at der i det nordlige Nicaragua foregår kampe imellem regeringsstyrker og antisandinistiske oprørere, og ifølge de oplysninger, der foreligger for den danske regering, tæller oprørsstyrkerne adskillige tusinde mand, og de omfatter i hvert fald fem helt forskellige grupperinger, nemlig dels tilhængere af den styrede diktator, Somoza, dels desillusionerede sandinister, dels grupper af misquitoinianere, dels den tidligere sandinistleder Pastoras styrker og endelig en uafhængig oprørsstyrke i de nordlige provinser.

Der kan næppe være tvivl om, at en betydelig del af oprørsstyrken er kommet ind i Nicaragua fra Honduras, hvor de har en række lejre i det uvejsomme område, der støder op til Nicaragua, men det foreligger også oplyst, at oprørerne i vid udstrækning opererer fra baser i selve Nicaragua.

Regeringen finder, det er af afgørende betydning, at konflikten bliver løst ad fredelig vej, og det må derfor hilses med tilfredshed, at både Honduras og Nicaragua under Sikkerhedsrådets behandling af sagen erklærede sig rede til en dialog. Allersenest har FN's generalsekretær erklæret sig rede til at mægle – det skal formentlig foregå i New York – og

begge de involverede lande har accepteret hans tilbud.

Regeringen vil selvsagt fuldt ud støtte ethvert realistisk forsøg på at tilvejebringe politiske forhandlingsløsninger og derigennem forbedre grundlaget for en demokratisk proces, der indebærer fuld respekt for menneskerettighederne.

Steen Folke (VS):

Det var unægtelig et meget udenrigsministerielt svar.

Jeg vil gerne komme realiteterne lidt nærmere og vil først og fremmest gerne have regeringen til i lidt højere grad at tage stilling til realiteterne og specielt den del af realiteterne, som hedder, at der er begået væbnet aggression mod Nicaragua af styrker, der er kommet fra nabolandet Honduras. Jeg siger ikke, det er regulære honduranske enheder, men det er styrker, der har ophold i Honduras, og som har invaderet Nicaragua fra Honduras. Det fremgik for så vidt også af, hvad ministeren sagde.

Det, jeg gerne vil have ministeren til, er klart og utvetydigt at tage afstand fra eller fordømme – han kan så bruge det ord, han har lyst til – denne væbnede aggression, som er startet med baser i nabolandet. Kan jeg få et klart svar på det, vil jeg være meget glad.

Det andet, jeg gerne ville have ministeren til at tage stilling til – jeg kan godt forstå, at det diplomatisk måske er lidt vanskeligere – er USAs aktive medansvar for det, der foregår. Jeg ved ikke, om ministeren har set amerikansk presse – Newsweek, Time, New York Times og andre dele af amerikansk presse – som fremdrager det ene bevis efter det andet på, at USA direkte er med til at træne disse antisandinister i Honduras, at man leverer materiel, at man støtter dem økonomisk osv. Er ministeren klar over, at dette foregår? Og hvad mener ministeren i givet fald om den slags støtte til en væbnet aggression, som der i dette tilfælde er tale om, mod et selvstændigt land i Centralamerika?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der lå vel en ganske klar tilkendegivelse i det, jeg startede med at sige, nemlig at regeringen altid tager afstand fra indblanding i et lands indre anliggender, men når hr. Steen Folke så gerne vil realiteterne lidt nærmere,

[Udenrigsministeren]

som han siger, så var det jo rent faktisk også det, jeg forsøgte ved at give et mere nuanceret billede af situationen end det, hr. Steen Folke gav.

I FN's sikkerhedsråd har Nicaragua jo fra begyndelsen taget det standpunkt, at der alene er tale om en USA-inspireret og USA-organiseret og -støttet invasion, som har udgangspunkt i Honduras, og man har hævdet, at langt den overvejende del af oprørerne er tidligere nationalgardister eller andre personer med tilknytning til Somozaregimet, der bliver betalt af USA, og som savner enhver tilslutning i befolkningen. Det er altså én forklaring.

Men Honduras har jo på sin side afvist beskyldningerne om, at oprørerne skulle operere fra baser på honduransk område. Honduras har samtidig erkendt, at antisandinistiske elementer kan være trængt ind i Nicaragua fra Honduras, sådan som jo også sandinisterne gjorde det i deres kamp mod Somozastyret, hvor de lejlighedsvis overskred den honduranske grænse, dog uden støtte fra Honduras' regering.

Honduras hævder endvidere, at det store antal flygtninge fra Nicaragua omfatter brede grupper, som er kommet i modsætning til magthaverne i landet, og at der derfor næppe er grundlag for at hævde, at oprørerne alene omfatter somozister.

Jeg har selvfølgelig læst amerikansk presse, som hr. Steen Folke henviser til, men hidtil har USA jo afslået officielt at kommentere påstandene om amerikansk støtte til oprørerne.

Steen Folke (VS):

Man kan godt forstå, at den amerikanske regering ikke har særlig lyst til at kommentere det, der er så åbenlyst og pinligt for den amerikanske regering, men nu er det jo altså den danske regering, jeg har spurgt; jeg havde ikke regnet med at få præsident Reagan til at svare på, om han støtter disse antisandinister i Honduras.

Nu spørger jeg den danske udenrigsminister, om udenrigsministeren er opmærksom på de samstemmende og mange rapporter om åbenlys amerikansk støtte, der er kommet frem. Ministeren siger, han har læst amerikansk presse, så det er han altså. Vil ministeren så ikke tage stilling til, hvad han synes

om, at det i den grad kan dokumenteres, at USA opmuntrer, støtter, træner, finansierer osv. disse aktiviteter, som har karakter af væbnet aggression.

Jeg bestrider ikke, at der også kan være mennesker i Nicaragua, som er utilfredse med regeringen, og som også støtter sådan nogle invasionsstyrker, der trænger ind. Jeg har ikke sagt, at det alene er eks-somozanationalgardister, men det er dem, der er kerne i den invasionsstyrke, som er trængt ind, og jeg vil stadig væk gerne have en helt klar tilkendegivelse fra ministeren om lige præcis dette. Der er tale om – og det har ministeren erkendt – væbnet aggression. Der er tale om, at styrker har invaderet Nicaragua. Vil ministeren klart tage afstand fra det?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg skal da gerne sige for tredje gang, at regeringen altid vil tage afstand, hvor der foreligger klare beviser for, at der er tale om indgreb i et lands indre anliggender. Jeg har forsøgt at give et mere nuanceret billede af situationen, end hr. Steen Folke gjorde. Det, vi lægger afgørende vægt på nu, er, at der findes en politisk forhandlingsløsning på konflikten.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 859

2) Til statsministeren af:

Albertsen (S):

»Har statsministeren rettet henvendelse til kommuner, amtskommuner, DSB, post- og telegrafvæsenet eller andre offentlige styrelser om, at disse i deres takstpolitik for så vidt angår takster for daginstitutioner, rutebiltakster, togbilletter og portofastsættelser skal holde sig inden for en forhøjelse på 4 pct.«

Albertsen (S):

Jeg håber, at statsministeren vil tilgive mig, hvis jeg indledningsvis bringer et par citater, navnlig når det er fra statsministerens eget område. I åbningstalen meddelte statsministeren (Folketingstidende 1982-83, sp. 6):

»Regeringen har ikke noget ønske om at være sig selv nok. Det har den for resten hel-

[Albertsen]

ler ingen mulighed for. Vi er en mindretals-regering.«

Senere hedder det i det, der har mere relation til dagens spørgsmål fra min side (samstedts, sp. 18):

»På medieområdet – og specielt når det gælder radio og TV – er der i særlig grad brug for en politik, der kan føre til større frihed og til øgede valgmuligheder.«

På den baggrund mener jeg det er bemærkelsesværdigt, at statsministeren har henvendt sig til radiatorådet med henblik på at gennemføre en ganske bestemt politik. Det kunne i den forbindelse interessere at vide i relation til det skriftlige spørgsmål, i hvilket omfang statsministeren har udfoldet interesse for langt større procentuelle stigninger på meget vigtige områder, der har direkte relation til menneskets arbejdskraft, dets mulighed for overhovedet at gennemføre en daglig tilværelse. Jeg imødeser statsministerens redegørelse herfor.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Allerede den 5. oktober sagde jeg her i folketinget, at regeringen ville nedbringe de offentlige virksomheders underskud gennem besparelser og takstforhøjelser. Baggrunden var jo et helt uholdbart underskud på de offentlige finanser. Siden efteråret har regeringen arbejdet på den enorme opgave, det er bare at bremse væksten i underskuddene, og som det vil være hr. Albertsen bekendt, har alle dele af det offentlige, herunder kommunerne og de offentlige virksomheder, men ikke Danmarks Radio, fået pålagt at bidrage til nedbringelsen af underskuddet. I den udstrækning besparelser og rationaliseringer ikke er nok, er regeringen nødsaget til også at forhøje takster og gebyrer, men på intet område er der tale om at forhøje takster m.v. for at finansiere en udvidelse af det offentlige aktiviteter. Det må netop nu være linjen.

På et tidspunkt, hvor regeringen som sagt er tvunget til at holde igen, bl.a. på følsomme sociale områder – og jeg ved, at de jo også interesserer hr. Albertsen meget – og på et tidspunkt, hvor det netop er lykkedes at opfylde regeringens indkomstpolitiske mål-sætning, at begrænse lønstigningen til 4 pct. om året, kan man ikke forvente, at regeringen skal bifalde, at Danmarks Radio gennemfører en udvidelse af aktiviteterne, en

udvidelse, der vel at mærke ikke finansieres ved en gennemgribende rationalisering eller ved kompenserende besparelser eller ved en omfordeling af de eksisterende økonomiske ressourcer, men finansieres ved en forhøjelse af licensen, en forhøjelse, der oven i købet ganske klart overstiger den gennemsnitlige stigning, vi kan forvente i lønindkomsterne. Det er baggrunden.

Albertsen (S):

Jeg tror, det er Chesterton, der engang har sagt: »Har De nogen sinde lagt mærke til, at folk aldrig svarer på det, man spørger om? De svarer på det, de tror man spørger om.« Det passer næsten som fod i hose til det, jeg fik som svar fra statsministeren, for det, jeg spurgte om, var, i hvilket omfang statsministeren har rettet henvendelser til instanser og led i det parlamentariske og i det demokratiske system, vi har, med henblik på at fastholde et rimeligt prisniveau. Det svarede statsministeren ikke på. Han gav mig en belæring om balance i regnskaber, nødvendig regulering osv.

Statsministeren er jo ikke i tvivl om, at vi har en styrelse for Danmarks Radio, som blev nedfældet i lovgivning i 1973, og hvor man har fastlagt proceduren for budgetlægningen og licensfastsættelsen. Derfor forekommer det mig, at den henvendelse, statsministeren kom med på det tidspunkt på dette lille, begrænsede område, hvor det drejer sig om regulering på et halvt hundrede kroner om året, skal ses på baggrund af, hvad der er sket på andre områder, f.eks. at man i den kommune, hvor både statsministeren og jeg bor, har forhøjet vuggestuetaksterne med vist over 3.000 kr. om året, for det er noget, der i højere grad berører den enkeltes økonomi, end det beløb gør, vi her taler om.

Jeg fik altså ikke det svar, jeg havde bedt om; jeg ved ikke, om det fornyede spørgsmål kan give anledning til, at statsministeren svarer på det oprindelige spørgsmål.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Albertsen tager ganske fejl, hvis han tror, at jeg gør forsøg på at svare på, hvad jeg forestiller mig at hr. Albertsen tror eller tænker. Det ville være alt for ambitiøst af mig at gøre et sådant forsøg.

[Statsministeren]

Jeg kan godt svare ganske kort på det spørgsmål, hr. Albertsen har stillet skriftligt, men jeg syntes, det var rimeligt og elskværdigt af mig at give en lidt mere udtømmende besvarelse, hvoraf det jo fremgår, at regeringen ikke har kunnet eller villet lægge den linje, at samtlige takster osv. skulle stige med præcis de 4 pct. Svaret på det skriftlige spørgsmål, hr. Albertsen har stillet, er, hvis jeg skal sige det kort: nej. Men jeg har ikke fortrudt, at jeg gav en mere udtømmende besvarelse i første omgang.

Albertsen (S):

Jeg kan jo næsten kun gentage Chestertons ord – de svarer stadig væk til besvarelsen.

Jeg forstår, at statsministeren har anset det for mere påkrævet at blande sig i et systems opbygning og en parlamentarisk valgt forsamplings afgørelse med hensyn til arbejdsplan og arbejdsprogram og i den forbindelse altså også elegant har overset sine indledende bemærkninger, da dette folketing startede den 5. oktober 1982.

Dohrmann (FP):

Det burde være unødvendigt, men jeg vil spørge, om statsministeren er enig i, at en gennemførelse af de tanker, hr. Albertsen gør sig, vil resultere i følgende: hvis brugerne ikke skal betale de faktiske omkostninger, har man 3 muligheder: enten højere skatter eller afskedigelse af medarbejdere eller optagelse af nogle større udenlandslån. Ville det ikke være resultatet af det, hr. Albertsen gør sig til talsmand for?

Tastesen (S):

Det er statsministerens svar til hr. Albertsen, som giver mig anledning til at spørge statsministeren, om statsministeren ikke er bekendt med, at vejen til at skaffe midler til Danmarks Radio dels går gennem licensopkrævningen, dels gennem, at man rationaliserer uhensigtsmæssige forretningsgange. F.eks. har den rationalisering, der har været i gang i Danmarks Radio, ført til, at 140 stillinger er blevet nedlagt. Den aktivitetsudvidelse, der kommer til udtryk i planen, og som skal tilgodese lytternes og seernes ønsker om bedre kvalitet, bl.a. decentralt gennem en udvidelse af regionalradioen, har et flertal stået

bag, og indtægterne dertil kommer altså dels ved en bedre tilrettelæggelse, dels ved den beskedne licensforhøjelse, der her er tale om.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil gerne rette en misforståelse. Det er ikke således, at radiatorrådet er suverænt og kan fastsætte licensen selv. Det ville sandelig også have været letsindigt, om man havde indrettet lovgivningen således, navnlig når jeg tænker på den holdning, som to af mine kolleger som medlemmer af folketinget, hr. Tastesen og hr. Albertsen, så tydeligt har afsløret i dag.

Loven går ud på, at radiatorrådet har den opgave at behandle Danmarks Radios budget og indstille et licensforslag. Det modtages derefter af kulturministeren, og så er det kulturministerens opgave at fremsende et aktstykke til finansudvalget, og så må finansudvalgets tiltrædelse indhentes.

Sådan vil det naturligvis også fungere i år, og jeg kan sige, at kulturministeren med tilslutning i regeringen er indstillet på at fremkomme med et aktstykke til finansudvalget, som anbefaler en licensstigning på 4 pct.

Nu taler vi jo ikke om de nærmeste måneder, for licensen stiger jo den 1. april i år med 13 pct., vi taler om tiden fra den 1. april 1984 og frem. Og man skal i denne sammenhæng ikke glemme, at Danmarks Radio dog er i den situation at kunne imødesee visse voksende indtægter, fordi flere anskaffer sig fjernsyn, og fordi der fortsat er en reserve til rådighed af mennesker, som har sort/hvidt TV, og som efterhånden anskaffer sig farve-TV. Man kan altså imødesee øgede indtægter.

Hr. Dohrmann og jeg er altså ganske enige om, at det ville være helt tovligt, hvis det var sådan, at Danmarks Radio på et sådant område var suveræn. Det passer heller ikke sammen, for det er jo ikke Danmarks Radios opgave at bringe orden i det danske samfunds økonomi, det er regeringens og folketingets, og derfor må vi også tage Danmarks Radios budget og licens under kikkertens besigtigelse.

Jeg tror, at jeg nu har svaret på både Chestertons og egne vegne.

Ole Espersen (S):

Når jeg først stiller spørgsmålet nu, er det, fordi jeg ikke ville genere statsministeren

[Ole Espersen]

med at spørge om noget, som en statsminister måske ikke vidste, for man kan jo ikke vide alt, selv om man er statsminister. Men nu har statsministeren afsløret et ganske godt kendskab til proceduren inden for Danmarks Radio og dermed også til radioloven, og hvordan det hele er opbygget. Men når statsministeren oven i købet selv fortæller, at spørgsmålet skal behandles i regeringen, hvorfor søger statsministeren så, kan man godt sige, at kortslutte den beslutningsproces, som radioloven anviser?

Jeg vil også gerne spørge, hvordan statsministeren fortolker den indledende paragraf i loven om radiospredningsvirksomhed, hvor der står: »Danmarks Radio er en uafhængig offentlig institution.« Ordet »uafhængig« har altid været fortolket således, at det først og fremmest betød uafhængig af politisk indgriben og pression, men jeg vil gerne høre, hvordan statsministeren fortolker ordet »uafhængig«.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er vist klogest af mig at lade være at svare på det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 863

3) Til *indenrigsministeren* af:

Albertsen (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilke lokalsygehuse og afdelinger på sygehuse der forventes at blive lukket som følge af nedskæringerne af bloktilskuddene for 1983 og 1984?«

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg ville ønske, at dette og de to følgende spørgsmål, som hr. Albertsen – igen, vil jeg sige – har stillet til mig, kunne besvares under ét, for der er en klar sammenhæng mellem disse spørgsmål om bloktilskudsnedskæringerne konsekvenser for sygehusvæsenet. Man må nemlig ved vurderingen tage udgangspunkt i de senere års udgifts- og afgifts-udvikling inden for sygehusvæsenet.

Ser vi på aktivitetssiden, viser det sig, at antallet af sengedage er faldet med mere end 1 million fra 1978 til 1982, nemlig fra 12,5 mill. til 11,5 mill. Det betyder groft sagt, at

der er brug for 3.400 færre senge. Også indlæggelserne viser faldende tendens.

Man kunne så vente, at udgifterne fra 1978 til 1982 var faldet svarende til dette, men det er der ikke tale om. Sygehusudgifterne er i dette tidsrum steget med 1½ mia kr. Aktiviteten har altså været stagnerende og på visse punkter ligefrem faldende, samtidig med at der er brugt flere penge.

Hertil kommer, at det jo fra alle ansvarlige sider er erkendt, at landets økonomi er i en yderst vanskelig situation. Derfor har regeringen ønsket at vende denne udvikling, og det kan kun ske ved, at den offentlige sektor holder igen. Når statens tilskud nedskæres, må kommunerne selvsagt gennemføre besparelser, men hvordan besparelserne vil blive gennemført, ja, det vil variere, som jeg har sagt flere gange, fra kommune til kommune, alt afhængigt af serviceniveau, muligheder for omstilling og rationalisering m.v.

Væsentlige besparelser kan selvfølgelig ikke nås, hvis man kun tager fat på småtingene, og derfor må amtsrådene nødvendigvis gå hele den kommunale virksomhed igennem og vurdere, hvad man får for de penge, man giver ud. Man må navnlig se på mulighederne for omstilling og i det hele taget nyvurdere situationen. Der er altså tale om en omstillingsproces, som har været i gang, og hvor bloktilskudsnedskæringen ikke vil betyde lukning i større omfang, men vil være et spørgsmål om, hvorvidt man er i stand til at rationalisere på de store sygehuse og er i stand til at begrænse nybyggeriet.

Albertsen (S):

Jeg skal for god ordens skyld læse det spørgsmål op, jeg har stillet til ministeren; det lyder:

»Kan ministeren oplyse, hvilke lokalsygehuse og afdelinger på sygehuse der forventes at blive lukket som følge af nedskæringerne af bloktilskuddene for 1983 og 1984?«

Hvad svarer ministeren? Ministeren giver en redegørelse for nogle almindelige politiske og økonomiske overvejelser, som man har gjort sig, og som for nogle punkters vedkommende er acceptable og ræsonnable, men ikke en antydning af en oplysning, intet. Jeg er jo ikke uvant med at få den form for besvarelser fra ministeren, men jeg havde dog håbet på, at ministeren, når spørgsmålet blev

[Albertsen]

stillet her i salen i fuld offentlighed, havde anstrengt sig for at give en antydning af en reel besvarelse.

Det bør suppleres med følgende: da jeg selv, som også refereret af ministeren, var udsat for en lignende situation som medlem af finansudvalget, undersøgte jeg selv tingene – det skete tirsdag den 29. marts – og jeg meddelte en række journalister det i form af et papir under et pressemøde, der varede fra kl. 13.30 til kl. 14.30 den pågældende dag. Samme eftermiddag, en time efter at dette pressemøde var færdigt, kunne ministeren på grundlag af samtaler og kontakt med amter og kommuner meddele, at de tal, jeg havde fået fremskaffet, ikke var korrekte. Det var en besvarelse, som også har relation til dette spørgsmål. Det undrer mig meget, at ministeren inden for en time kan være i kontakt med samtlige amter og de to berørte kommuner og fremskaffe talmateriale, som sår tvivl om den undersøgelse, som jeg har brugt adskilligt flere timer på at få fremskaffet, og at vi så får et så negativt og indholdsløst svar som dette; men man skal åbenbart ikke lade sig forbavse.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg er da glad for, at hr. Albertsen noterer sig, at jeg er hurtig. Normalt bliver jeg beskyldt for at være for langsom, så jeg er da glad for, at jeg i hvert tilfælde har forbedret mig.

Det var nu ikke så vanskelig en opgave, og der var jo ikke tale om andet end en stikprøveundersøgelse for at kontrollere de tal, som jeg altså fik, og som hr. Albertsen selv mente at ville holde pressemøde om, til trods for at der allerede er spurgt om disse ting i finansudvalget og at disse spørgsmål jo også skulle stilles her i folketinget i dag.

Jeg vil gerne sige til hr. Albertsen, som jeg har gjort tidligere, at når det ikke er muligt at besvare dette spørgsmål så indgående, som hr. Albertsen ønsker det, er det naturligvis, som jeg har sagt tidligere, på grund af tidspunktet. Der er tale om beslutninger, der træffes lokalt og på grundlag af indgående undersøgelser og overvejelser, og denne proces er naturligvis for 1983 i gang i amterne, men ikke afsluttet endnu, og for 1984 måske knap nok påbegyndt. Det kan derfor ikke hjælpe noget at ville aftvinge amtsrådene

nogle udtalelser om, hvordan situationen vil blive efter budgetlægningen i 1984, på et tidspunkt, hvor man først har taget hul på budgetlægningen.

Jeg kan også citere fra Aalborg Stiftstidende, hvor hr. Albertsen forleden bl.a. sagde, at et par lokale sygehuse i det nordjyske skulle nedlægges på grund af denne bloktilskudsreduktion. Hr. Albertsens egen partifælle Søren Madsen, som er formand for Nordjyllands amts sygehusudvalg, siger, at der overhovedet ikke er truffet nogen beslutning endnu. Man har nogle tanker, men de har overhovedet ikke været til politisk drøftelse.

Jeg må altså sige, sådan som også alle andre folk i lokalområdet ville sige, at det ikke er til på nuværende tidspunkt at komme med de svar, som hr. Albertsen ønsker, men jeg har lovet, at lige så snart jeg har nogle svar, skal jeg stille dem til rådighed for finansudvalget, og det står jeg naturligvis ved.

Albertsen (S):

Nu sagde ministeren, at det efter hendes opfattelse gik fremad, og det må jeg erkende at der nok er tale om, men der var jo næsten heller ikke anden vej med hensyn til at udføre pålagte opgaver.

Der må stadig væk i mit eget sind og også nok hos andre være en undren over, at ministeren ej heller i dag kan konkretisere sin viden om disse ting, men alligevel i løbet af en time – i løbet af en time! – kan afvise talopgørelser med hensyn til sengenedlæggelser, sygehuslukninger, afskedigelser og andre væsentlige ændringer, som – korrekt – var et skøn, men dog et skøn, der var baseret på udsagn fra repræsentative mennesker inden for de pågældende områder.

Jeg forstår ikke sammenhængen i disse forhold og vil drage den slutning, at når ministeren mener, det er gået fremad, er det altså et meget, meget lille skridt, der er tale om, for konklusionen af det andet er jo påstanden om, at de tal, jeg har opgivet, ikke er korrekte, at de ikke har nogen som helst bund i virkeligheden.

For at nævne det ene tal, som måske er det mest markante: jeg havde, baseret på udsagn fra landets amter og kommuner, fået et indtryk af, at der var tale om en samlet decimering af antallet af beskæftigede inden for denne sektor på 6.800. Ministeren kan så

[Albertsen]

meddele den undrende offentlighed, at dette tal sandelig ikke er rigtigt: det drejer sig kun om 1.500. De 1.500 er ganske vist det tal, som en enkelt kommune har oplyst, idet hospitalsborgmester Jørgen Frederiksen fra Københavns kommune har sagt, at man skal spare 240 mill. kr. og afskedige 1.500 mennesker. Det er altså ministerens samlede konklusion for hele landet, hvad bare én enkelt kommune siger, at der er tale om.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg går ud fra, at det sidste hører til det tredje spørgsmål og ikke til dette. Det drejer sig om personalereduktioner, og jeg skal sige, at når jeg har gendrevet de tal, er det ganske simpelt, fordi der blev nævnt en række sygehuse, og jeg kan naturligvis ikke have det cirkulerende i pressen, at de og de sygehuse bliver nedlagt, hvis jeg har én fornemmelse af, at det ikke er korrekt. Det, jeg så imødegik, var, at der var taget politisk beslutning om disse ting; men man var inde i politiske overvejelser, som bl.a. også går på, i hvor høj grad man er i stand til at omstille sygehusvæsenet, og i hvor høj grad man er i stand til at rationalisere på de store sygehuse. Når den politiske vurdering er tilendebragt, tager amtsrådene naturligvis deres beslutning, og det gør de, som hr. Albertsen ved, formentlig først efter sommerferien.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg har stillet næsten det samme spørgsmål i kommunaludvalget for at få at vide, hvor mange sygehuse der er blevet nedlagt i 1983. Det har jeg ikke kunnet få svar på.

Når man ved, at Kerteminde, Sakskøbing, Skælskør og vist også Frederiksværk sygehus – det er alene i 3 amtskommuner – er nedlagt efter 1983, finder ministeren så ikke, der er en sammenhæng mellem reducering af bloktilskuddene og nedlæggelse af sygehuse?

Jeg kan da yderligere oplyse, at mange amtsrådsmedlemmer tror, at hvis det samme sker i 1984, er der endnu flere sygehuse, der ryger. I Vestsjællands amt bliver det Haslev og Nykøbing Sjælland.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Hr. Tommy Dinesen ved godt, at der var taget beslutning om lukning af disse sygehu-

se, før regeringen nedskar bloktilskuddene med 3 mia kr.

Tommy Dinesen (SF):

Nej, det vidste jeg ikke.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 864

4) Til indenrigsministeren af:

Albertsen (S):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange påbegyndte hospitalsbyggerier der standses som følge af bloktilskuddenes nedsættelse i 1983 og 1984?«

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg er ganske overbevist om og ser faktisk med stor interesse på, at bloktilskudsnedskæringerne vil føre en betydelig tilbageholdenhed med sig med hensyn til nybyggeri inden for sygehusvæsenet. Det skyldes mange forhold ud over, at vi har færre penge til rådighed, men de samlede anlægsudgifter inden for sygehusvæsenet er for 1983 budgetteret til op imod 1 mia kr. Der er her tale om anlægsarbejder, som der er blevet truffet beslutning om på et tidligere tidspunkt, men hvor de seneste prognoser, som jeg sagde i mit forrige svar, peger på et generelt faldende sengebehov, et stagnerende antal indlæggelser og en stigende omstilling til ambulans behandling og korttidsbehandling.

Desuden er der ikke kun tale om en omstillingsvirksomhed inden for sygehusvæsenet, men også mellem sygehussektoren og de tilgrænsende sektorer. I det omfang det er muligt, bør behandling ske i praksissektoren, dvs. i almen lægepraksis og i speciallægepraksis. Samtidig bør ventepatienter i videst muligt omfang søges overflyttet til den sociale sektor, og dette arbejder vi med i øjeblikket. Disse initiativer vil i sig selv være af værdi for patienterne, som undgår en indlæggelse eller anbringelse på sygehus. Samtidig vil dyre sygehussenge kunne spares, og det er en udvikling, som er uhyre ønskelig.

I en sparetid vil det også være nødvendigt at moderere kravene til bygningsmæssige standarder, og det betyder, at en række om- og nybygninger må udskydes, når det kan ske uden negative følger for patientbehand-

[Indenrigsministeren]

lingen, og derfor vil anlægsaktiviteterne af mange grunde blive mindre.

I hvilket omfang de her nævnte årsager samt bloktilskudsnedskæringerne vil få indflydelse på allerede påbegyndte sygehusbyggerier, kan jeg ikke udtale mig om. Tendensen anser jeg imidlertid for sikker. Kun helt nødvendigt sygehusbyggeri vil blive gennemført, og det er vel alt taget i betragtning en meget god ting.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal stille et spørgsmål, et tillægs-spørgsmål, til indenrigsministeren: ser indenrigsministeren nogen årsag til, at vore folkevalgte amtsrådspolitikere pludselig skulle begynde at optræde anderledes, end de har gjort hidindtil? Jeg mener faktisk, at Danmarks amtsrådspolitikere har fungeret som fornuftige og ansvarsbevidste politikere, og derfor kan jeg ikke rigtig forstå, hvad der skulle indicere, at disse mennesker pludselig skulle begynde at træffe helt forkerte beslutninger, sådan som hr. Albertsen antyder. Mit spørgsmål til ministeren er rent konkret: er det ikke sandsynligt, at vore amtsrådspolitikere fortsat vil være ansvarsbevidste mennesker, som de har været det hidindtil, når det drejer sig om dispositioner vedrørende vores hospitaler?

Kaj Poulsen (S):

I ministerens svar til hr. Albertsen fik vi at vide, at der skulle flyttes patienter fra sygehussektoren over i den sociale sektor; man flytter altså en udgift fra amtssektoren over til den kommunale sektor. Da vi ved, at en plejehjemsplads i dagens Danmark koster mellem 200.000 og 300.000 kr., hvortil kommer etableringsudgifterne, vil det så være sådan, at ministeren er indstillet på at lempe bloktilskudsbeskæringerne for de kommuner, der nu skal i gang med et enormt plejehjemsbyggeri?

Lohmann (S):

Vi ved godt, at sygehusområdet er det, der belaster de amtskommunale budgetter mest, og derfor er det vel naturligt, at amterne, når de udarbejder deres budgetter, overvejer, hvad det er, man kan spare på. Det er klart, at det er de store konti, der virkelig tæller, når man snakker om besparelser, og derfor

er det nærliggende, at man tænker på de små sygehuse. I Fyns amt er der i hvert fald indtil flere gange givet udtryk for, at de små sygehuse i Rudkøbing, Assens og Bogense yderligere skulle nedlægges, hvis det kommer til større besparelser. Jeg vil gerne spørge, om ministeren slet ingen tanker har for de mennesker, der bor derude i periferien.

Dohrmann (FP):

I modsætning til hr. Askjær Jørgensen mener jeg nu nok, at forskellige amtsråd har været noget tilbøjelige til at bygge stort og flot – derfor mit spørgsmål: kan en nedskæring af bloktilskuddene ikke også betyde en styrkelse af de små sygehuse ved, at man rundt omkring i landet undlader at bygge de store mastodonter, som vi har set, særlig her i Københavnsområdet?

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Først til hr. Askjær Jørgensen. Jo, jeg har meget stor tiltro til amts- og kommunalpolitikere, og det er også derfor; jeg har lidt svært ved at forstå hr. Albertsens bekymring af og til, for som jeg har prøvet at gøre rede for, er der så mange ting i gang også i amtskommunerne netop med hensyn til sygehussektoren, fordi udgifterne var begyndt at løbe løbsk. Jeg har med en række amtsråd drøftet disse ting i efteråret, og jeg blev klar over, hvor langt de rent faktisk er med hensyn til omstilling, så derfor har jeg lige så megen veneration for amtspolitikernes dømmekraft, som hr. Askjær Jørgensen giver udtryk for. Man er altså langt inde i disse omstillinger, og derfor har tingene heller ikke så stor sammenhæng med bloktilskudsreduktionen, som man gør det til.

Hr. Kaj Poulsen spørger, om man skal flytte en udgift fra sygehussektoren. Det skal man altså, over i sygesikringen, men det betyder ikke noget for bloktilskuddene, og det betyder heller ikke noget for plejehjemsbyggeriet, al den stund man i kommunerne er langt inde i at lave alt muligt andet end plejehjemsbyggeri og prøver at finde alle mulige andre måder at klare tingene på.

Til hr. Lohmann om de mindre sygehuse: det, der er tanken, er netop, at man ved at rationalisere på de store sygehuse har mulighed for at skaffe midler til at bevare de mindre sygehuse. Men hvis man gør dette unu-

[Indenrigsministeren]

anceret eller herfra presser amtsrådene til at tage for hurtige beslutninger, fordi man gerne vil have nogle svar frem, som ikke er færdige endnu, kan man skubbe til en udvikling, så den politiske beslutning kommer til at gå for hurtigt, og det mener jeg ikke er rimeligt.

Endelig med hensyn til Fyns amt: man vil vide, at Fyns amt har vedtaget, at man ikke vil nedlægge de små sygehuse, men det er klart, at der i den politiske vurdering indgår forskellige modeller for, hvordan man kan ordne tingene, og dér har man netop i Fyns amtsråd vedtaget at stoppe den diskussion, der har været. De små sygehuse bliver ikke nedlagt.

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes, det er et lidt fantastisk svar, jeg får, at det ikke har noget med bloktilskudene at gøre, at man overflytter udgifter fra sygesikringssektoren til den sociale sektor. Det betyder jo, at man flytter formentlig i hovedsagen de ældre mennesker, som har et plejebæhov, som ikke for nærværende kan dækkes i kommunerne. Dem er man nødt til at have indlagt på hospitalerne. Så er svaret, at man er i gang med at overveje i kommunerne, hvad man skal gøre ved det. Vi er alle klar over, at man er ved at overveje nye former for ældreboliger, men hjælper det de patienter, som ministeren nu siger kun skal overflyttes til nogle boliger, som man er i gang med at overveje i kommunerne? Det har i sandhed noget med bloktilskud at gøre, fru minister, når kommunerne skal i gang med et plejehjemsbyggeri, som må sige sparto til det, vi har set hidtil, og derfor får kommunerne behov for at have økonomi stillet til rådighed, hvis det er sådan, at ministeren også på det område vil gennemføre lovgivning uden at tænke på konsekvenserne.

Nørgaard Sørensen (S):

Ministeren sagde i sit svar til hr. Lohmann, at Fyns amtsråd havde besluttet, at de 3 små sygehuse, som hr. Lohmann var inde på, ikke skulle nedlægges, heller ikke i 1984. Det kan helt bekræftes. Ministeren sagde derefter, at man kunne benytte forskellige modeller, og at dette var en af modellerne, man kunne benytte. Jeg går ud fra, at ministeren så også kender fortsættelsen på den fynske model. Den går nemlig ud på, at for

at undgå nedlæggelse af 3 små sygehuse i 1984 agter et flertal i Fyns amtsråd at foreslå amtskatteprocenten væsentligt forhøjet. Det er altså også en af modellerne, og jeg går ud fra – det vil jeg gerne høre fra ministeren – at denne model er fuldt ud acceptabel for regeringen.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg vil takke ministeren, fordi hun er enig i, at de nok skal vide at være opmærksomme på deres ansvar ude i amtsrådene.

Så skal jeg spørge, om ikke ministeren tror, at amtsrådsmedlemmer har set, hvilken fadæse man lavede f.eks. i Herlev, hvor nogle socialdemokrater måske var ansvarshavende for, at der kom 6–8 etager for meget på, og at den ansvarsbevidsthed, vi er så enige om at man har i amtsrådene, nok skal udmønte sig i, at det bliver de små sygehuse, man beværer, i stedet for at bygge disse kasser, der står til ingen nytte.

Albertsen (S):

Det er ministerens bemærkninger om plejehjemsproblematikken, som giver mig anledning til at bede ministeren om i det mindste at gøre et forsøg på at svare på, om ministeren har forhandlet med socialministeren herom på baggrund af den konkrete viden, der findes – men som måske ikke er tilflydt indenrigsministeriet – at der er ca. 3.000 plejepatienter, der i øjeblikket befinder sig på hospitalerne rundt omkring, og som venter på at få en plejehjemsplads. Men kommunerne er meget tilbageholdende, og de er som følge af de nedskårne bloktilskud yderligere tilbageholdende med hensyn til at etablere plejehjem. Kan man forvente en udvikling på dette område, således at man derved kan aflaste hospitalerne og få de nødvendige og stærkt påkrævede plejehjemspladser?

Så skal jeg lige for god ordens skyld, selv om det måske er håbløst, oplyse i anledning af den orientering, der blev givet fra anden side vedrørende hospitalet i Herlev, at der vist, så vidt jeg erindrer, er tale om en virksomhed, der blev forberedt under en konservativ amtsborgmester. Alle dispositioner er i så henseende placeret hos det borgerlige flertal, som på det tidspunkt havde magten i det pågældende amtsråd. Jeg regner ikke med, at

[Albertsen]

hr. Askjær Jørgensen har været vidende om det, men så må han i det mindste være klar over det nu.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Til hr. Albertsens spørgsmål om, hvorvidt jeg taler med socialministeren om disse ting, skal jeg sige: hr. Albertsen ved godt, at der er så nøje en sammenhæng mellem tingene, at det bl.a. er en af de ting, vi meget ofte taler om. Vi taler også meget ofte om den anden ting, nemlig dette med at flytte patienter fra sygehusområdet over til sygesikringsområdet, og når jeg ikke svarer konkret på det, er det, som jeg siger, fordi også det er til overvejelse, som en række andre ting er det. Jeg kan jo forstå på hr. Albertsen, at vi er enige om, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der ligger 3.000 plejepatienter på vore sygehuse, når de er færdigbehandlede, men af forskellige grunde ikke kan komme hjem. Det skal jeg ikke uddybe.

Hr. Nørgaard Sørensen, jeg er ikke kloge-re, end at der er indgået et budgetforlig i Fyns amt, men det er jo ikke nogen lokalpolitisk debat, vi fører her. Det er imidlertid klart, at en af de modeller, som man fra embedsmændenes side stiller op over for et amtsråd i denne situation, er, at vi kan lave nogle omstillinger, vi kan lukke nogle afdelinger, men vi kan også – det er så model nr. 3 – opskrive skatten, men det går jeg ud fra at man er enig om, også i amtsrådene og i kommunerne, vist ikke lige er det, borgerne synes er lykken. Derfor er opgaven nok i dag at prøve at se, om man kan holde skatteprocenten, men til gengæld få noget rimeligt ud af pengene.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 865

5) Til *indenrigsministeren* af:

Albertsen (S):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange der vil blive afskediget inden for hospitalssekto-ren som sådan, samt hvor mange stillinger der skal forblive ubesatte som følge af hospitalslukninger og nedlæggelser af hospitalsafdelinger i konsekvens af nedsættelserne af bloktilskuddene i 1983 og 1984?«

Albertsen (S):

Vi berørte lidt under et tidligere spørgsmål de konsekvenser, der er inde i billedet med hensyn til, hvor mange der i givet fald skal afskediges inden for denne sektor, og dér er min viden, at det er et antal af en sådan størrelsesorden, at jeg synes, det må fremkalde betydelig bekymring. Det tal, der i den forbindelse er tale om, er 5.000, 6.000 eller 7.000, og så er der altså tale om tilsvarende udgifter på et andet område.

Vi har for nylig fået oplyst, at hvis det drejer sig om 5.000 afskedigelser, betyder det merudgifter inden for arbejdsministeriets budget på ca. 400 mill. kr. Ministeren har altså med elegance – ja, det er måske et voldsomt ord – udtalt, at der var tale om helt andre tal, og jeg vil i og for sig gerne have afklaret, om det er baseret på enkeltsamtaler, for den ene time, der var mulighed for at bruge dertil, kan jo næsten ikke give mulighed for andet, og på den baggrund synes jeg nok, det er fantastisk, at en minister siger, at det, der oplyses, er ganske forkert.

Jeg vil gerne have af- eller bekræftet, om ministerens skøn over afskedigelser inden for denne sektor ligger på de ca. 1.500 eller på de tal, som jeg har lagt op på anden vis.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er klart, at når amtsrådene ikke har taget stilling til, hvordan de vil tackle omstillingen, vil det også være behæftet med usikkerhed at svare på, navnlig for 1984, hvor mange stillinger det eventuelt kan betyde der skal nedlægges eller ikke nybesættes.

Jeg vil gerne fremhæve, at der i en årrække – og det er vigtigt at have i baghovedet – har været en meget betydelig stigning i antallet af ansatte på sygehuse.

Fra 1973 til 1982 har der været en stigning i antallet af fuldtidsbeskæftigede på 20 pct. Pr. normeret seng har stigningen været fra 1,8 til 2,2 fuldtidsbeskæftigede. Der er for 1983 budgetteret med en personaletilvækst på 3.000 personer, og det er på denne baggrund, man i øvrigt skal se en forventet personalereduktion på, som jeg har sagt, ca. 1.500. Det vil altså sige, at der er tale om, at man skulle have udvidet med 3.000 ifølge budgetterne, men det, jeg har vurderet efter den hurtige undersøgelse, har været, at der vil være tale om ca. 1.500 færre. Det vil sige,

[Indenrigsministeren]

at man efter at have været inde i denne omstillingsproces over en 2-årig periode for 1983 og 1984 vil være tilbage til et antal ansatte som det, vi havde ved indgangen til 1982, og det kan vist ikke forskrække nogen. Desuden må vi sige, at en reduktion af antallet af ansatte i høj grad kan ske ved, at man undlader at ansætte det personale, man ellers ville have ansat, eller ved at man foretager reduktioner ved naturlig afgang, og det vil vel være den måde, man som ansvarlig politiker handler på.

Albertsen (S):

Det er korrekt, at der er sket en vækst inden for denne sektor inden for den 10 års periode, der refereres til, men jeg ved ikke, om man har overset i indenrigsministeriet, at i samme periode er der også tale om en vækst i befolkningstallet, og der er ikke mindst tale om en vækst i den gruppe i befolkningen, som har særlig behov for hospitalsophold, nemlig de ældre, som er forøget med 100.000 inden for den nævnte periode. Det synes jeg nok man burde have med i betragtningen.

Og så må jeg nok sige, at så kom dagens første erkendelse – det synes jeg altid man skal bemærke, navnlig når det drejer sig om indenrigsministeren – idet ministeren var villig til at lægge to tal sammen, nemlig tallet 3.000 – altså stillinger, der skulle have været besat, men som nu ikke skal besættes – plus de 1.500, og det vil sige, at der samlet er tale om 4.500, hvis jeg kan lægge sammen og regne, og det var et af de få fag, jeg kunne i skolen, så det regner jeg med jeg stadig kan. Det vil sige, at så er forskellen mellem ministerens skøn, som altså er baseret på nogle enkelte samtaler, og mine skøn, der er baseret på samtaler med samtlige amter og kommuner, ikke så forfærdelig stor, så alt taget i betragtning vil jeg sige, at det var et af de få fremskridt, jeg har kunnet notere under samarbejdet med indenrigsministeren.

Når jeg har interesseret mig specielt for disse ting, er det, fordi jeg rent arbejdsmæssigt har haft lejlighed til i andre dele af min tilværelse at beskæftige mig med kommunalpolitik, ganske vist ikke i så mange år, men dog i en snes år har jeg siddet i en kommunalbestyrelse, så jeg kender udmærket arbejdsgangen dér og også den evige angst for,

hvad der eventuelt måtte komme af love. Når der er tale om så indgribende lovbestemmelser som dem, vi her drøfter, må man også forstå, at det er naturligt, at landets kommunalpolitikere i høj grad er engageret heri.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Om det første, med hensyn til befolknings-tilvæksten, skal jeg sige, at hr. Albertsen noterede sig, at jeg i et af mine svar sagde, at der faktisk havde været et faldende behov for sengepladser på sygehusene, og det indikerer jo ikke, at selv om befolkningstilvæksten eventuelt havde været der, skal flere af os ind at ligge på sygehusene.

Så er jeg i øvrigt glad for, at jeg ikke er hr. Albertsens regnelærer, så jeg skulle give karakter, men jeg skal sige, at jeg lagde ikke tallene sammen. Jeg sagde netop, at der var tale om, at amtskommunerne havde budgetteret med en personaletilvækst for 1983 på 3.000 mennesker, og at der for 1983 og 1984, så vidt jeg og ministeriet kan skønne, bliver tale om en reduktion i antal af ansatte på ca. 1.500, alt efter hvordan man laver omstillingen, og så skal tallene faktisk trækkes fra hinanden, hr. Albertsen.

Desuden skal jeg sige, at der er jo andre muligheder, når man laver omstillinger på sygehusene, end at reducere antallet af ansatte. Som jeg var inde på før, er der tale om omstilling til ambulante behandling, og der er planlagt korttidsbehandling på femdøgnsafsnit. Ved alle disse ting vil der selvfølgelig kunne spares både pleje, rengøring, weekendoverdidsbetaling osv., og alt dette vil være med til at reducere lønudgifterne, uden at man behøver at reducere personalet.

Albertsen (S):

Jeg forstår, at ministeren stadig væk gerne vil optræde som en slags troldmand for amtspolitikere, for det, der jo reelt er tale om, er, at regeringen vil begrænse bloktilskuddet til amtskommunerne med 1,5 mia kr., og 55 pct. af amtskommunernes budgetter er hospitalsudgifter, og for hospitalsudgifternes vedkommende er det løntunge områder. Det vil sige, at de tal, som vil være fremført fra Amtsrådsforeningens formand, er nok så realistiske som dem, ministeren nu afslutningsvis kommer ind på igen.

[Albertsen]

Med hensyn til mine regnekundskaber så erkender jeg, at jeg ikke er lærer, men jeg stoler nu mere på min gamle regnelærer end den, der i øjeblikket beklæder indenrigsministerposten.

Kaj Poulsen (S):

Ja, jeg blev også jublende lykkelig, da jeg hørte, at ministeren nu erkendte, at det var 4.500 stillinger, som ville falde bort fra hospitalssektoren, men når så vi får forklaringen bagefter, begynder forvirringen at brede sig. Jeg ved ikke, om det er bevidst, ministeren forsøger på det.

Men for at få konkretiseret, hvad det er, det drejer sig om: når ministeren siger, at de to tal skal trækkes fra hinanden, betyder bloktilskudsreduceringen for amterne så, at man kan ansætte 1.500 flere i hospitalssektoren? Var det det, ministeren mente med at trække tallene fra hinanden? Eller er det sådan, at de 3.000 stillinger, som man kunne have forventet ville blive besat af amterne uden regeringens indgreb i bloktilskuddene, vil være besat og regeringen derudover mener, at 1.500 pladser vil falde bort? Eller er det 1.500, der skal ansættes mere? Det er dog væsentligt.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ja, det er ret væsentligt. Det er nemlig væsentligt, at amterne havde budgetteret med 3.000 ekstra ansatte, og at vi må formode, at hvis vi ikke laver omstillinger eller gør et eller andet på en anden front, vil det betyde en reduktion på 1.500. Det vil sige, at der er mulighed for at udvide de tal, men bare ikke op til det budgetterede. Det er korrekt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 892

6) Til miljøministeren af:

Kaj Poulsen (S):

»Med hvilken retlig begrundelse har skovstyrelsen anmodet politimesteren i Løgstør om, at der udstedes polititilhold til pressefotograf Heine Pedersen, Ranum, om ikke at færdes på statens ejendom Livø samt færgeløjet til Livø, hvor der ellers er offentlig adgang?«

Skriftlig begrundelse

Pressefotograf Heine Pedersen har været indkaldt til afhøring hos politiet i Løgstør på baggrund af en anmeldelse fra skovstyrelsen. Fotografen har fotograferet flere antagelig ulovlige forhold på Livø.

Hvis anmeldelsen alene er begrundet i, at skovstyrelsen søger at dække over styrelsens manglende omsorg for frednings- og miljøbestemmelser på øen, er en sådan handling, som anmeldelsen er udtryk for, en overordentlig betænkelig indskrænkning af borgerens frie ret til at færdes uforstyrret på offentligt område.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Danmarks Socialdemokratiske Ungdom i Løgstør har meddelt mig, at Løgstørafdelingen den 23. januar 1983 indgav politianmeldelse mod en af statsskovvæsenets klitplantører for overtrædelse af fredningskendelsen for Livø, miljøministeriets bekendtgørelse om fredning af krybdyr og padder, og for overtrædelse af jagtloven.

Skovstyrelsen har oplyst, at styrelsen den 26. januar 1983 anmodede politimesteren i Løgstør om at meddele en bestemt personkreds et polititilhold. Baggrunden er, at både det tjenstgørende personale og de private håndværkere, der er beskæftiget på øen, har følt sig forulempet i forbindelse med overfarten til og fra Livø. Skovstyrelsen har modtaget indberetning om, at der er blevet brugt ukvemsord, ligesom de pågældende arbejdere er blevet fotograferet og registreret systematisk. Skovstyrelsens anmeldelse er sket efter straffelovens § 265, hvori der er hjemmel til at straffe personer, der krænker nogens fred ved at forfølge ham med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe ham. Men det er en forudsætning, at politiet forinden har meddelt den pågældende et polititilhold.

Politiet er nu i gang med at undersøge forholdene i anledning af de to politianmeldelser fra DSU i Løgstør og fra skovstyrelsen, og jeg agter ikke at gribe ind i sagen, så længe politiets undersøgelser foregår, men hvis politiundersøgelsen skulle vise, at skovstyrelsen har begået ulovligheder på Livø, vil jeg selvfølgelig se på sagen.

Kaj Poulsen (S):

[Kaj Poulsen]

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Jeg har på grundlag af omtalen i dagspressen talt med politimesteren i Løgstør, og han begrundede anmeldelsen fra skovstyrelsen med, at der skulle være tale om krænkelse af privatlivets fred, bl. a. ved at den pågældende fotograf, Heine Pedersen, skulle have fotograferet ind ad vinduerne på Livø, hvor der skulle have været møde. Jeg ved ikke, om ministeren kan forklare mig, hvad det er for et vindue, der er fotograferet ind ad.

Jeg ved ikke, om ministeren er klar over, at der er afsagt fredningskendelse for øen. Den nordlige del af øen er totalfredet, og ingen færdselsrettigheder kan bevilges, uden at miljøministeriet og Livøudvalget har givet deres tilslutning. DSU og fotograferne har fotograferet vejbelægninger, som ministeren kan se dokumenteret på disse billeder, med murbrokker, der er lagt ud over fredet område, hvor man har gennempløjet et tusindårigt enebærkrat i det totalt fredede nordområde af øen, og sådan kunne man blive ved.

Jeg synes, at ministeren bør se på den sag og få talt med skovstyrelsen om at få trukket denne anmeldelse tilbage. Det, de mennesker er interesserede i, er naturplejen, dyreplejen i området. Jeg kan godt forstå, at de mennesker, der har foretaget denne vold på Livø, føler sig forulempede. Derfor skal jeg anmode ministeren om at få en samtale med skovstyrelsen, således at denne anmeldelse til politiet kan blive trukket tilbage. Hvis ministeren er interesseret, skal dette dokumentationsmateriale efter spørgsmålet blive overladt ministeren.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg tror, det er lidt vanskeligt for ministeren at se billederne, selv om de er store, på 12 meters afstand. Jeg tror, det vil være en god idé at give dem til ministeren.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Ja, eller overdrage dem til politimesteren, der i øjeblikket undersøger sagen. Der hører de nok mere hjemme.

Jeg er ikke bekendt med de oplysninger, politimesteren har givet hr. Kaj Poulsen. Derfor er jeg heller ikke i stand til at udpege det vindue, som man eventuelt skulle have fotograferet ind ad. Det er oplyst over for mig, at der i øjeblikket foregår renovering af

fjernvarmeforholdene deroppe, og derfor er der mange håndværkere, der transporteres frem og tilbage til Livø, og det er bl. a. her, man har følt sig generet. Det fremgår tydeligt af de billeder, der er vist mig her på afstand. Politimesteren må naturligt få den opgave at finde ud af, i hvilket omfang disse fotografier er sket, om det er sket udelukkende i naturen, eller om der er sket fotografering af personer. Det må blive op til ham at afgøre.

Jeg skal gentage, hvad jeg sagde før, at såfremt det skulle vise sig efter denne politundersøgelse, at der er sket ulovligheder fra skovstyrelsens side, så skal jeg nok se på sagen.

Kaj Poulsen (S):

Efter at der er kommet en politianmeldelse vedrørende skovstyrelsens folk derovre, er man begyndt at rydde op. Men man har lagt miljøfarligt affald i de huller, man har ryddet op i. Man har således smidt halmballer ned i vandhuller, hvor de fredede padder har svømmet, og man har smidt savsmuld ud over huller, som vil kvæle vegetationen i de fredede områder, for at dække over de lossepladser, man hidtil har benyttet fra skovstyrelsens side.

Derfor vil jeg anmode ministeren om, at man, inden der sker flere ulykker, tager fat i skovstyrelsen og får dem forklaret, at de har lavet nogle ting, som ikke er miljømæssigt rigtige, som er et klart brud på de miljøregler, der findes for Livøområdet, således at det ikke skal være en statsinstitution, der ødelægger det naturskønne og fredede område på øen.

Erik Holst (S):

Det er ganske ubehagelige ting, der her fremlægges, både i form af spørgsmålet og i form af de fotografier, der bliver vist. Nu tror jeg ikke, at ministeren i detaljer kan se alt, hvad der er på fotografierne, men jeg vil gerne spørge ministeren: er det ikke så alvorlig en sag, at ministeren i alle tilfælde vil se på sagen? Ministeren har nu to gange sagt, at hvis der er begået ulovligheder, så vil ministeren se på sagen. Det, nogle af folketingets medlemmer i al beskedenhed anmoder om, er, at ministeren ser på sagen i alle tilfælde. Kan vi få et sådant tilsagn her i dag?

Mette Groes (S):

Jeg vil godt sige til ministeren, at det svar, han har fået vedrørende håndværkerne, der føler sig forulempede, bør han ikke stille sig helt tilfreds med, for det er nemlig sådan, at de håndværkere, der har arbejdet på øen, har haft forskellige problemer med den måde, arbejdet udføres på. Jeg synes, at ministeren skal interessere sig for de anmeldelser, der er kommet i forbindelse med gas- og vandmesterens arbejde på øen.

I øvrigt ville jeg være tilfreds med, om ministeren ville tage alvorligt, at en mangeårig ellesump er blevet ødelagt, at en sø er dæmmet op, hvilket man ikke må, og at der er anlagt en vej igennem det område, som er fredet.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal spørge ministeren, om ministeren har set andre steder i Danmark, hvor der kunne tages fotografier, som også ville ligne ganske alvorlige overgreb på naturen. Jeg tænker på de steder, hvor naturgasledninger og andre modbydelige ting er ført voldsomt frem mod kønne naturområder. Det var det ene spørgsmål.

Det næste spørgsmål går på, om ministeren kan se på nogle fotografier, at fotografiapparatet, der har taget de pågældende billeder, ikke kan være brugt til at fotografere andre ting. Jeg tænker på, at fotografiapparatet, der har taget de billeder, der er forevist her i salen, også godt kan være brugt til at fotografere ind ad vinduer, selv om man ikke kan se det på de billeder, der er fremvist her.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Må jeg sige til hr. Erik Holst og fru Mette Groes, at det er givet, at når en sådan sag opstår, så følger man den ganske nøje. Det gør man gennem dagspressen, det gør man gennem forhandlinger og snak med de berørte parter. Men det må være korrekt, at en minister afstår fra at gå dybere ind i sagen, når den af begge sider er overdraget politimesteren.

Må jeg sige med hensyn til den forurening, der er sket deroppe, at det jo nok er sådan, at overfredningsnævnets kendelse i 1977 var meget restriktiv og medførte, at næsten enhver anden anvendelse af arealet ville kunne afstedkomme kritik.

Der er i forbindelse med det renoveringsarbejde, jeg talte om før, oplagret forskellige ting rundt omkring på øen. Det er ikke tanken og har aldrig været tanken, at disse materialer skulle blive liggende. De skal enten fjernes fra øen eller samles i ét depot på øen. En del af materialerne er allerede brugt andre steder, også i forbindelse med vejanlæg. Denne side af sagen skulle nok kunne bringes i orden.

Dermed har jeg også svaret fru Mette Groes på spørgsmålet om at følge, hvad de enkelte håndværksmestre har gjort.

At et fotografiapparat kan bruges til mange ting, er ganske givet, og som jeg sagde før, må det nu være op til politimesteren at afklare fotograferingskunsten derovre, og hvem det er gået ud over.

Jeg skal gentage, at når denne sag er afsluttet fra politimesterens side, vil jeg, hvis det konstateres, at der fra skovstyrelsens side er sket overtrædelser, selvfølgelig tage sagen op, men det betyder ikke, at vi har lukket øjne og øren for sagen, indtil politimesterens afgørelse er faldet.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for den meget positive holdning til sagen.

Når ministeren nu bekræfter, at man har brugt nogle af nedbrydningsmaterialerne til vejanlæg, så vil jeg godt sige til ministeren, at der i fredningskendelsen står, at noget sådant først må etableres, efter at det har været forhandlet med miljøministeriet og Livoudvalget. Det har ikke været forhandlet nogen steder. Vejen skal ministeren nok få et billede af bagefter.

Når jeg beder ministeren om at gå ind i sagen, er det, fordi miljøloven jo er ministerens ansvarsområde.

Jeg skal tale med justitsministeren om et spørgsmål lidt senere, fordi det, der bekymrer mig, er, at politimesteren til Løgstør Avis den 4. marts 1983 har udtalt:

»Vi kan jo ikke gå rundt og finde beviser på, at anmelderne måske har ret.«

Altså, politimesteren har her udtalt, at han ikke rigtig ved, om han gider gå rundt og undersøge, om det er rigtigt, hvad skovstyrelsen er anmeldt for. Det er baggrunden for, at jeg meget gerne vil have ministerens tilsagn om at tage denne sag op, få nogle teknikere

[Kaj Poulsen]

over på øen, som har forstand på disse sager. Politimesteren har efter min opfattelse ikke udtalt sig, så man kan være rolig i den forbindelse.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg håber, at hr. Kaj Poulsen forstår mig, når jeg siger, at jeg selvfølgelig har fuld tillid til, at politimesteren i Løgstør varetager de opgaver, han er sat til at varetage, på rette vis.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 904

7) Til miljøministeren af:

Lissa Mathiasen (S):

»Vil ministeren omgående tage skridt til at forbyde anvendelsen af stoffet UF-skum, som anvendes til bygningsisolering?«

Skriftlig begrundelse

UF-skum er et kemisk produkt, som indeholder urea og formaldehyd. Ved kontakt mellem skummet og andre materialer, herunder træ, udvikles formaldehydgas. En sådan kontakt er ofte uundgåelig.

I USA og Canada er anvendelse af UF-skum derfor blevet forbudt. I Danmark er ca. 9.000 huse efter det over for mig oplyste isoleret med UF-skum. Mennesker, som får udført sådan isolering, risikerer, at deres huse bliver ubeboelige og må nedrives. Der er i dag usikkerhed om erstatningsansvaret, men det er sandsynligt, at der påføres husejerne store tab.

Da UF-skum tillige har ringere isolations-ejne end de gængse isoleringsmaterialer, er der ingen grund til at acceptere, at stoffet anvendes, og at mennesker derved påføres sundhedsmæssige skader og økonomiske tab.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Mit svar på dette spørgsmål til fru Lissa Mathiasen skal ses i relation til et spørgsmål, fru Lissa Mathiasen tidligere har stillet til boligministeren, nr. S 790.

Brugen af UF-skum, som man til daglig kalder det – det er jo ureaformaldehydskum – til bygningsisolering er reguleret i bygningsreglementet. I tillæg I til bygningsregle-

mentet for 1982, som udsendes af byggestyrelsen med ikrafttræden 1. juli 1983, findes bestemmelser om, at UF-skum kun må anvendes til isolering af visse typer af bygninger, og at skummet skal opfylde visse kvalitetskrav, som bl.a. har til formål at sikre en acceptabel koncentration af formaldehyd i bygningen. Sundhedsstyrelsen og miljøstyrelsen har medvirket ved udformningen af disse regler. Det blev i øvrigt nærmere beskrevet af boligministeren i besvarelsen af det spørgsmål, jeg omtalte før, nr. S 790. Jeg er på den baggrund enig med boligministeren i, at der er taget de fornødne initiativer til at begrænse anvendelsen af UF-skum.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, men tilføje, at jeg ikke er tilfreds med svaret. Det er da korrekt, at der den 1. juli træder en kontrolordning i kraft, men efter bl.a. de udtalelser, vi har fået fra Niels Rosdahl fra sundhedsstyrelsen samt fra Teknologisk Institut om, at det kun teoretisk er muligt at kontrollere dette stof, finder jeg det ærlig talt ikke særlig betryggende.

I USA og Canada har man efter flere års undersøgelser forbudt stoffet, idet man siger, at der er en urimelig risiko for tilskadekomst på grund af den giftige formaldehydgas, der frigøres fra produktet. Det vil sige, at det er risikoen for kræft og akut forgiftning, man ønsker at beskytte forbrugerne imod.

Jeg skal på baggrund af de oplysninger og de udtalelser, jeg her er kommet med, nok en gang spørge ministeren, om han vil tage skridt til at forbyde dette materiale.

Derudover kan vi sige, at UF-skummet har en ringere isolationssevne end de gængse isolationsmaterialer, der er på markedet i dag.

Der er ingen grund til at acceptere, at stoffet anvendes, så mennesker derved kan påføres sundhedsmæssige skader eller farer.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som jeg gav udtryk for før, er jeg enig med boligministeren i, at der er foretaget begrænsninger i brugen af dette skum. Jeg vil gerne medgive fru Lissa Mathiasen, at vi ser det alvorligt på problemerne, og vi vil følge det ganske nøje.

Fru Lissa Mathiasen nævnte, at spørgsmålet om kræft risikoen var fremme i debatten.

[Miljøministeren]

Jeg kan bekræfte, at dette stof er under overvejelse med hensyn til risiko for kræft, bl.a. på baggrund af nogle dyreforsøg. Vi ved også, at det er et stof, som kan virke vældig generende. Det kan give øjen- og næseirritation, det kan give hoste, det kan give hovedpine, kløe og åndedrætsbesvær.

På den baggrund vil jeg gerne tilsige fru Lissa Mathiasen, at vi vil følge udviklingen med dette stof ganske nøje, når nu de nye bestemmelser træder i kraft.

Erik Holst (S):

Hvis jeg forstår ministeren ret, så vil man følge udviklingen. Vil det sige, at man vil tælle, hvor mange der bliver syge, eller i hvilken grad folk bliver syge, eller hvad er det, ministeren forstår ved, at man vil følge udviklingen?

Det næste, ministeren sagde, var, at man har stoffet under overvejelse. Så vil jeg godt sige: er det således, at man mangler nogle tekniske eller medicinske undersøgelser for at kunne tage endelig stilling til det? Eller er det således, at man siger: vi kan faktisk ikke undersøge det i en sådan grad, at der overhovedet kan tages stilling inden for en overskuelig fremtid? Dette, hr. minister, »under overvejelse« og »man følger det nøje« gør vi såmænd også her i folketinget, alle følger det nøje.

Jeg vil gerne have at vide rent konkret: hvori består disse ting? Hvad er det, ministeren er usikker over for? Er det tekniske, er det medicinske vurderinger? Det er vel ikke noget med isolationen? Jeg vil nødig tro det sidste, hellere det første.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kunne da også godt tænke mig at følge det svar, vi har fået fra ministeren, op: hvor mange eksempler skal vi have, før der gribes ind?

Jeg synes, at vi med de ca. 9.000 huse, der er blevet isoleret, og med de eksempler, vi på nuværende tidspunkt har, har et kraftigt dokumentationsmateriale for, hvor farligt det stof er. I et af tilfældene er et hus blevet fejl-isoleret, og man har fra embedslægens side sagt, at det hus er ubeboeligt. Det betyder, at huset ikke engang må rives ned og smides på lossepladsen. Skal huset fjernes, skal det køres på Kommunekemi. Jeg synes ærlig talt, at

vi har så mange eksempler, vi har så mange argumenter, at det stof må forbydes.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne vende tilbage til mit første svar, hvori jeg gav udtryk for, at der igennem de bestemmelser, der træder i kraft pr. 1. juli i år, er taget de fornødne hensyn til dette stof; brugen af det er begrænset.

Lad mig sige til hr. Erik Holst, at med hensyn til, hvad der ligger i, at en minister vil følge udviklingen og følge nøje, hvad der sker med dette stof, så ved hr. Erik Holst bedre end jeg, hvad man tænker på.

Jeg kan kun sige, at sådan som det er oplyst over for mig i øjeblikket, er spørgsmålet om kræftrisikoen her ikke afklaret.

Erik Holst (S):

Jeg vil gerne sige tak, fordi ministeren mener, at jeg bedre kan svare på spørgsmålet, end han selv kan, men det er jeg jo afskåret fra i dag.

Må jeg lige spørge om en ting. Når nu ministeren siger, at på baggrund af den dokumentation, der foreligger, har man taget de fornødne hensyn – det kan være lidt kryptisk, men all right – vedrørende forholdene fra den 1. juli 1983, hvad er det så for hensyn? Og hvad er det, der mangler i en endelig vurdering fra ministerens side? Vi havde meget gerne hørt, at ministeren sagde: hvis dette stof kan være kræftfremkaldende under de omstændigheder, hvor det anvendes, så må det ikke anvendes. Mener ministeren ikke, at det kan udtrykkes så enkelt og klart?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal gentage slutningen af mit svar i første omgang for hr. Erik Holst:

»Jeg er på den baggrund enig med boligministeren i, at der er taget de fornødne initiativer til at begrænse anvendelsen af UF-skum.«

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da gerne have ministerens klare svar på, om han mener, at man har taget de fornødne hensyn med den kontrolordning, der nu bliver sat i værk, når sundhedsstyrelsen siger, at den kun teoretisk er til at få til at fungere.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Sundhedsstyrelsen har medvirket ved udformningen af de regler, der nu bliver gennemført.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 903

8) Til *socialministeren* af:

Stavad (S):

»Hvordan vil ministeren sikre, at de i forvejen urimelige karensbestemmelser ved sygdom ikke kan overstige de i loven fastsatte 8 timer?«

Skriftlig begrundelse

Lovens § 1 foreskriver, at man ved sygdom højst kan miste lønnen for 8 timer.

Problemet opstår, når timelønnede møder på arbejde, men bliver syge og må forlade arbejdet inden arbejdstids ophør. Herved mister den timelønnede betaling for de resterende timer den pågældende dag, men ved fravær tillige for hele den efterfølgende dag. I praksis kan karensperioden i modstrid med loven således blive på 14-15 timer.

Også i forhold til forsikringsordningerne opstår problemet, da der først ydes dækning fra 2. hele sygedag.

Stavad (S):

Uanset hvad man i øvrigt mener om loven om karensdag, mener jeg, at vi kan sige, at lovens § 1, stk. 1, er prisværdig klart formuleret:

»For lønmodtagere, der har ret til fra arbejdsgiveren at få udbetalt løn under sygdom, bortfalder retten til løn for 1. hele fraværsdag i en sygeperiode, dog højst lønnen for 8 timer.«

Det mener jeg ikke er opfyldt i den bekendtgørelse, ministeren har udsendt, og hvoraf det fremgår, at lønmodtagere ved sygdom har ret til at få udbetalt løn fra arbejdsgiveren fra 2. hele fraværsdag. Det betyder, at hvis man er timelønnet og ikke har en sikret ret i sin overenskomst og må gå hjem på grund af sygdom, f.eks. efter 1 time, så mister man lønnen for resten af den pågældende dag samt hele den efterfølgende dag, altså i alt 15 timer. Derfor vil jeg godt høre mini-

sterens hjemmel til den bekendtgørelse, der er udsendt, og hvordan ministeren, som det hedder i spørgsmålet, vil sikre, at ingen får mere end 8 timers karenstid.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Efter dagpengeloven har der hidtil været ret til dagpenge fra 1. hele fraværsdag ved fuld uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, ikke for fravær i en del af arbejdstiden den dag, hvor den sygdomsramte har været nødt til at forlade sit arbejde.

Ved indførelsen af karensdagen blev dagpengeloven ændret, således at der er ret til dagpenge fra 2. hele fraværsdag ved fuld uarbejdsdygtighed på grund af sygdom. Der er derimod ikke sket ændringer i dagpengelovens princip om, at dagpenge ved fuld uarbejdsdygtighed kun kan udbetales for hele fraværsdage, og en sådan ændring har heller ikke været tilsigtet.

Bestemmelsen i lov om begrænsning af løn under sygdom om, at der maksimalt kan trækkes for 8 timer, vedrører alene 1. hele fraværsdag. Jeg kan tilføje til spørgeren, at da vi havde debatten om karensdagslovgivningen her i folketinget, fremgik det meget klart, at når man mødte på arbejde og måtte gå hjem, fordi man var blevet syg, så gjaldt karensdagen først fra den næste dag. Det fremgår meget klart af hele den debat, vi har haft det sidste år.

Stavad (S):

Så må jeg tage mine første bemærkninger i mig igen, for så er det meget uklart formuleret. Der står ikke noget i denne paragraf om, at det skal ses i forhold til de hidtidige bestemmelser. Der står klart og tydeligt, at ingen lønmodtager kan rammes af mere end 8 timer, men som loven fungerer, kan man rammes af væsentligt mere. Dertil kommer, at det i den pjece, sikringsstyrelsen har udsendt om karensdagen, hedder:

»En lønmodtager med flere arbejdsforhold har én karensdag på 1. fraværsdag i hvert arbejdsforhold.«

Må jeg illustrere det med et konkret eksempel fra min hjemby. En dame arbejder mandag og tirsdag hos købmanden og onsdag, torsdag og fredag i sparekassen. Hvis vedkommende dame bliver syg om tirsdagen, så mister hun hele sin løn om tirsdagen hos

[Stavad]

købmanden. Da hun dagen efter skal starte i sparekassen, og da det er første sygedag dér, ja, så mister hun også på den arbejdsplads 8 timer, altså i alt 16 timer. Har ministeren hjemmel til det i loven?

Socialministeren (Palle Simonsen):

Hvad angår den første del af hr. Stavads spørgsmål, skal jeg gentage, hvad jeg sagde før, at bestemmelsen i lov om begrænsning af løn under sygdom om, at der maksimalt kan trækkes for 8 timer, vedrører alene 1. hele fraværsdag.

Hvad angår det andet spørgsmål, hr. Stavad kommer ind på, nemlig dette med, at man har en karenssdag på hver arbejdsplads, hvis der er tale om flere arbejdspladser, vil jeg gerne gøre det klart, at der her er tale om en administrativ bestemmelse. Det cirkulære, som er udsendt af sikringsstyrelsen, har været forhandlet, hvad det skal, i dagpengeudvalget, der har repræsentation fra arbejdsmarkedets parter, og netop denne bestemmelse, og det synes jeg det er vigtigt at fremhæve, er ønsket i enighed af arbejdsmarkedets parter – det er altså ikke alene et spørgsmål om Dansk Arbejdsgiverforening, men også om LO – som har fremhævet under drøftelsen af de administrative bestemmelser, at det ikke var muligt at administrere dem fornuftigt, medmindre man gennemførte det på denne facon. Det er altså ikke et spørgsmål om, hvad ministeren har gjort. Det er et spørgsmål om, at ministeren her har accepteret en enig holdning hos arbejdsmarkedets parter.

Stavad (S):

Mit spørgsmål til ministeren har sin baggrund i, at man har oplyst over for mig i de sociale forvaltninger, at man er blevet bestormet med spørgsmål. Man har i relation til de mange mindre arbejdsgivere, der har forsikret, følt sig i et dilemma med hensyn til den tekst, ministeren har fået vedtaget, og hvor der står, at lønmodtagere højst kan rammes af 8 timer. Her må jeg altså konstatere, at ministeren klart og tydeligt siger, at man kan rammes af væsentligt mere end 8 timer. Jeg må også konstatere, at ministeren ikke har kunnet dokumentere, at der i hvert fald i lovgivningen er hjemmel til at have flere karenssdage. Man kan i teorien, hvis man har 5 ar-

bejdsforhold, blive ramt af 5 karenssdage, og det har jeg ikke nogen steder i lovgivningen, som jeg læser den, kunnet konstatere er lovmedholdeligt. Det må altså være den melding, jeg må give tilbage til de sociale forvaltninger, at ministeren administrativt har foretaget den ændring.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at en aftale mellem arbejdsmarkedets parter ikke er tilstrækkelig hjemmel til at fravige 8 timers reglen, som klart fremgår af lovteksten. Jeg vil også gerne spørge ministeren, om han vil tage initiativ til at sikre, at der kommer en sådan lovhjemmel.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Efter min umiddelbare opfattelse blander de 2 spørgsmål 2 ting sammen. Den ene, som det er vigtigt at holde fast i her, er spørgsmålet om den 1. hele fraværsdag. Der er overhovedet ikke nogen diskussion om, at man hele tiden efter den eksisterende dagpenge-lov, før disse ændringer kom, har opereret ud fra, at lønmodtagere først fik dagpenge efter 1. hele fraværsdag. Hvis man forlod arbejdet midt på dagen, fik man hverken dagpenge eller løn for den resterende del af den. Det bygger dagpengelovgivningen på.

Det, der er tale om her, er, at man altså først får dagpenge fra 2. hele fraværsdag. Så der er overhovedet ikke nogen diskussion, havde jeg nær sagt, om hjemmel eller ikke hjemmel. Sådan er dagpengelovgivningen. Efter min opfattelse har det ikke noget at gøre med det administrative princip om, hvorvidt man, når man har flere arbejdspladser, har 1 karenssdag på hver enkelt arbejdsplads. De to ting har ikke noget med hinanden at gøre. Det er en administrativ bestemmelse, som har været diskuteret i dagpengeudvalget, og hvor der er kommet en meget kraftig henstilling fra begge arbejdsmarkedsparter om, at man forvaltede det på denne måde. Det har ikke noget at gøre med det, der lå i det spørgsmål, hr. Stavad stillede.

Stavad (S):

Vil ministeren så have ulejlighed med at forklare mig, hvorfor det sidste komma i stk. 1, der hedder: »dog højst lønnen for 8 timer«, overhovedet findes i loven? Hvis ikke

[Stavad]

det har den konkrete betydning, at man højst kan rammes af 8 timer, så kan jeg ikke se formålet med det. Har det den betydning, at hvis man havde planlagt at arbejde 10 timer den pågældende dag, så skal man have udbetalt løn for de 2 timer? Sådant har jeg heller ikke opfattet teksten. Vil ministeren have ulejlighed med at forklare mig, hvorfor dette komma er medtaget? Det må jo have haft en eller anden konkret betydning.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Når der står »højst lønnen for 8 timer« i loven, så er det ud fra det ønske, at selv om man har fordelt arbejdstimerne på nogle få dage, eksempelvis, som spørgeren er inde på, med 12 timer på 1 dag, så gælder det kun for de 8 timer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 878

9) Til *justitsministeren* af:

Kaj Poulsen (S):

»Finder ministeren, at det er udtryk for en rimelig prioritering af politiets opgaver, at politiet som offentlig myndighed retsforfølger borgere, som har gjort sig den ulejlighed selv at undersøge, om en anden offentlig myndighed overholder landets love?«

Skriftlig begrundelse

Skovstyrelsen er blevet anmeldt til politiet for overtrædelse af miljøloven og fredningsloven på Livø af bl.a. DSUs Løgstørafdeling, og nu har politiet sigtet de mennesker, som på eget initiativ har undersøgt, om skovstyrelsen har overtrådt jagtlovgivningen og fredningsbestemmelserne.

Kaj Poulsen (S):

Før jeg stillede dette spørgsmål, meddelte flere personer mig uafhængigt af hinanden, at politiet havde oplyst, at de var sigtet. Det har vist sig, efter at spørgsmålet er stillet, at politiet i Løgstør mener noget andet. Selv om denne unøjagtighed i mit spørgsmål er til stede, fastholder jeg naturligvis at ville have ministerens bedømmelse af, om det er en rimelig prioritering, at politiet, hvad skal vi sige, overfalder de mennesker, der har an-

meldt en statsinstitution for at bryde landets love.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det fremgår af begrundelsen og af det, hr. Kaj Poulsen sagde nu, at det er en bestemt sag fra Livø, der tænkes på. Hr. Kaj Poulsen har ikke anmodet mig om at redegøre for den sag, der altså er under behandling hos politiet, men har spurgt generelt, og det takker jeg for, for jeg tror, vi kan være ganske enige om, at det ikke ville være heldigt, hvis justitsministeren gik ind i de enkelte sager.

På det generelle spørgsmål skal jeg sige, at det nu engang er både politiets ret og pligt at tage en sag op, hvis der er grundlag for at tro, at der er begået en strafbar handling, som det påhviler politiet at forfølge. Hvis der er kommet en anmeldelse fra en person – det kan også være en administrativ myndighed – om, at der er sket noget galt i den ene eller den anden forbindelse, så må politiet undersøge sagen. Hvis der er utilfredshed med, at en sådan undersøgelse finder sted, så har de pågældende jo adgang til at gå til statsadvokaten og videre til rigsadvokaten og endelig til justitsministeriet, så der er rig klageadgang i de enkelte tilfælde.

Med hensyn til prioriteringen kan man ikke svare generelt. Det er da givet, at alvorlige straffesager skal gå foran. Hvis det er bagatelsager, må man sige, at der vel ikke er nogen grund til, at politiet så stærkt farer løs på dem med det samme. Det afhænger jo også af, i hvilket omfang politiet er belastet på det pågældende tidspunkt, hvor stærkt de skal gå frem. Men selvfølgelig må politiet prioritere således, at det er de største sager, hvor der er tale om grov kriminalitet, der behandles først.

Kaj Poulsen (S):

Det sidste er jeg naturligvis enig med justitsministeren i.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvad det var, der skete i Trigonsagen, da politimesteren i Lyngby sagde, at det måske var journalisterne, der havde gennemrodet sagen, man skulle have fat i. Jeg må sige, at denne sag efter min opfattelse ligner Trigonsagen voldsomt meget. Jeg har talt med flere af de mennesker, som har været til afhøring hos politiet, og de har alle den fornemmelse, at

[Kaj Poulsen]

man forsøger at presse dem til at trække anmeldelsen af skovstyrelsens formodede ulovligheder tilbage.

Jeg finder det beklageligt, hvis noget sådant skal kunne foregå.

Ligeledes finder jeg det beklageligt – det vil jeg godt have justitsministerens vurdering af – at politimesteren i pressen giver anmeldere karakter. Således udtaler politimesteren til Løgstør Avis den 4. marts i år:

»Flere punkter i DSUs anmeldelse er af uhyre lav karakter.«

Senere siger politimesteren – jeg vil også godt have en kommentar til, om det kan være korrekt:

». . . men vi kan jo ikke gå rundt og finde beviser på, at anmelderne måske har ret.«

Hvis ikke det er politiets opgave at undersøge, om anmelderne har ret i deres påstande om, at skovstyrelsens repræsentant på stedet har overtrådt gældende love, så ved jeg ikke, hvad der er politiets opgave.

Jeg synes altså, at der må være grundlag for, at ministeren prøver at følge denne sag. Jeg har været meget nøje inde i den. Vi har set, at man fra politiets side ikke engang har afhørt de eksperter på miljøområdet, som anmeldelsen fra DSU refererer til. Derfor vil jeg godt sige til ministeren, at jeg er meget urolig for denne sags behandling hos Løgstørs politimester.

Mette Groes (S):

Nu siger ministeren, at alle vil forstå, at han ikke kan gøre sig til dommer i denne sag i dag, men så vil jeg godt spørge ham, hvordan han forholder sig til, at politimesteren i Løgstør udtaler sig om sin opfattelse af sagen, mens undersøgelsen står på. Findes der regler om skik og brug eller om passende adfærd hos folk i politistyrken i sådanne sager? Er det ikke sådan, at den almindelige opfattelse af, hvordan man bør forholde sig som jurist enten i et stort eller et lille embede, er, at man tier, mens undersøgelsen står på?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg mente igennem hr. Kaj Poulsens formulering af spørgsmålet at kunne konstatere, at vi var enige om, at den konkrete sag ville det ikke være rimeligt og rigtigt at anmode mig om at redegøre for, og det vil jeg fortsat

ikke gøre. Kun én ting vil jeg sige i den forbindelse: det er mit indtryk, at de anmeldelser, der er kommet, er blevet behandlet rigtigt og seriøst.

Jeg har ikke set de udtalelser, som omtales af fru Mette Groes. Jeg kan ikke tænke mig, at nogen på forhånd har villet afgøre en sag af den karakter. Jeg mener, at det afgørende er, at der finder en undersøgelse sted på grundlag af anmeldelser, der indgives til politiet, og det mener jeg også er tilfældet her.

Hvorvidt man fra alle sider er tilfreds med behandlingen, kan jeg ikke vide. Jeg forstod på hr. Kaj Poulsen, at han mente, at ikke alle kyndige var hørt i sagen. Da jeg ikke mener, at sagen er afsluttet, er der jo mulighed for, at den anmodning, hr. Kaj Poulsen mener skal rettes til myndigheder, fortsat kan rettes.

Med hensyn til dem, der foretager en anmeldelse, er det selvfølgelig rimeligt og rigtigt og lovligt at foretage en anmeldelse, men om de pågældende har gjort noget, der enten nærmer sig selvtægt eller har en sådan karakter, at der overtrædes nogle bestemmelser, er der vel noget der tyder på er grundlaget for undersøgelsen i denne sag. Vi må se, når den sag bliver behandlet færdig, hvordan det forholder sig, om der kommer en sigtelse eller ej.

Mette Groes (S):

Jeg kan konstatere, at ministeren rent faktisk ikke mener, at politimesteren bør udtale sig, medens sagen står på, sådan som han har gjort her.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg gør opmærksom på, at medspørgere skal stille spørgsmål, også når de får ordet anden gang.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ja men så spurgte fru Mette Groes altså, om jeg har den opfattelse, at en politimester ikke må sige noget. Den opfattelse har jeg ikke, for der kan være situationer, hvor en politimester og anden politimyndighed, forespurgt af pressen, kan fremkomme med en udtalelse. Jeg sagde udtrykkeligt, at jeg ikke har set den udtalelse, der henvises til, så om den går ud over de normale grænser, kan jeg ikke udtale mig om. Men jeg vil nødigt have, at vi afslutter denne hyggelige forhandling

[Justitsministeren]

med at konstatere, at politiet slet ikke må sige noget, for jeg tror, ingen af os er interesseret i, at det bliver så stærkt begrænset for deres vedkommende.

Mette Groes (S):

Jeg vil godt spørge, om man bør være forsigtig med, hvad man udtaler sig om i en sådan sag.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ja, det skal vi alle sammen være, og det gælder selvfølgelig ikke mindre politimesteren end folketingsmedlemmer, ministre og andre.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Mette Madsen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål, stillet af følgende medlemmer af folketinget:

- Bjørn Westh: Spm. nr. S 786
 Tove Lindbo Larsen: Spm. nr. S 787
 Askjær Jørgensen: Spm. nr. S 788, 802, 804 og 880
 Ingerlise Koefoed: Spm. nr. S 798
 Jytte Andersen: Spm. nr. S 800
 Aase Olesen: Spm. nr. S 801
 Nør Christensen: Spm. nr. S 803
 Maisted: Spm. nr. S 805 og 879
 Agerschou: Spm. nr. S 807 og 812
 Stavad: Spm. nr. S 808
 Wilhjem: Spm. nr. S 809 og 862
 Birthe Hansen: Spm. nr. S 810, 819, 832 og 866
 Knud Lind: Spm. nr. S 811 og 813
 Glistrup: Spm. nr. S 814, 815 og 867
 Pelle Voigt: Spm. nr. S 823, 875, 877, 888-891
 Steffensen: Spm. nr. S 825 og 858
 Hahn: Spm. nr. S 826
 Dorte Bennedsen: Spm. nr. S 827
 Bernhard Baunsgaard: Spm. nr. S 833 og 893
 Poulsgaard: Spm. nr. S 834
 Birgith Mogensen: Spm. nr. S 856
 Tove Niemann: Spm. nr. S 857
 Tommy Dinesen: Spm. nr. S 870 og 871

Waldorff: Spm. nr. S 872

Anne Grete Holmsgård: Spm. nr. S 882

Barsøe-Carnfeldt: Spm. nr. S 884

Gade: Spm. nr. S 898

Spm. nr. S 786

Til *landbrugsministeren* (11/3 83) af:

Bjørn Westh (S):

»Hvor meget skal produktionsafgifterne (pr. leveret svin, pr. leveret kg mælk), som den enkelte landmand betaler, forhøjes, hvis de aktiviteter, der finansieres af promillepengene, skal fastholdes?«

Begrundelse

I besvarelsen af spørgsmål 699 anfører ministeren, at regeringen overvejer ikke at sætte noget i stedet for promillepengene, og at de enkelte husdyrproducenter selv må betale, hvis aktivitetsniveauet skal fastholdes.

Besvarelse (22/3 83):**Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):**

Den del af den amtskommunale grundskyld, der opkræves på landbrugs- og gartneriejendomme, og som tilbageføres til jordbrugerhvervene, forventes i 1983 at indbringe ca. 118 mill. kr., heraf landbrugssektoren ca. 116,6 mill. kr. Disse promillemidler anvendes dels til direkte tilskud til svineafgiftsfonden, mælkeafgiftsfonden, kvægafgiftsfonden, fåreafgiftsfonden og fjerkræbranchen og dels til generelle produktivitets- og afsætningsfremmende foranstaltninger med hovedvægt på det animalske område. For 1983 forventes følgende anvendelse af landbrugets promillemidler:

	1.000 kr.
Tilskud til	
Landbrugets afsætningsudvalg.....	10.000
Tilskud til produktivitetsfremmende foranstaltninger.....	25.000
Tilskud til svineafgiftsfonden.....	38.300
Tilskud til mælkeafgiftsfonden.....	29.600
Tilskud til kvægafgiftsfonden.....	7.000
Tilskud til fåreafgiftsfonden.....	100
Tilskud til fjerkræbranchen.....	6.100
Overførsel til 1984.....	485
I alt.....	116.585

[Landbrugsministeren]

Såfremt det fulde aktivitetsniveau ønskes opretholdt efter bortfaldet af promillemidlerne og dette skal finansieres ved en forhøjelse af produktionsafgifterne, kan disse afledte forhøjelser anslås ud fra de direkte tilskud til produktionsafgiftsfondene samt en skønmæssig fordeling af de generelle tilskuds anvendelse på de enkelte sektorer. (De generelle tilskud på i alt 35 mill. kr. i 1983 fordeles proportionalt med de enkelte sektors andel

af de samlede produktionsafgifter inden for landbruget).

Bortfaldet af promillemidlerne får størst betydning for svineafgiftsfonden, mælkeafgiftsfonden og kvægafgiftsfonden. For disse fonde fører den gradvise afvikling af grundskylden (75 pct. af provenuet i 1984, 50 pct. i 1985 og bortfald i 1986) til følgende forhøjelser af produktionsafgifterne:

	Afgiftsniveau			
	Faktisk 1983	Skøn 1984	Skøn 1985	Skøn 1986
Svin (kr. i gennemsnit pr. stk.)	6,0	7,0	7,9	9,8
Mælk (øre pr. kg indvejet mælk)	1,3	1,5	1,7	2,2
Kvæg (kr. pr. stk.)	15,0	17,4	19,7	24,5

Beregningen forudsætter et uændret produktionsomfang på 1983-niveauet – dvs. ca. 14,1 mill. slagtede svin, ca. 4,9 mill. tons indvejet mælk og ca. 1 mill. stk. slagtede kvæg – samt faste 1983-priser.

Fåreafgiftsfondens aktiviteter finansieres for tiden udelukkende af promillemidlerne. Da der slagtes ca. 22.000 får og lam om året i Danmark, vil bortfaldet af det fulde tilskud på 100.000 kr. medføre en produktionsafgift på ca. 4,50 kr. pr. stk. Bortfaldet af tilskuddet til fjerkræbranchen vil føre til en omrentlig fordobling af sektorens produktionsafgifter.

For de øvrige produktionsafgiftsfonde (hesteafgiftsfonden, kartoffelafgiftsfonden, planterørelingsfonden og frøafgiftsfonden) vil virkningerne af et bortfald af promillemidlerne være beskedne.

Det må understreges, at de anførte forhøjelser af produktionsafgifterne er regneeksempler, idet provenuet i praksis vil kunne tilvejebringes med en anden fordeling på de enkelte sektorer. Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 699 er det også muligt, at en del af de nuværende aktiviteter vil ophøre. En forhøjelse af produktionsafgifterne vil under alle omstændigheder kræve et initiativ fra de pågældende brancher og efterfølgende drøftelse i landbrugsministeriets rådgivende udvalg om EFs landbrugspolitik.

Spm. nr. S 787

Til landbrugsministeren (11/3 83) af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at sikre, at forbrugerne kan få mælkeprodukter af en tilfredsstillende kvalitet?«

Begrundelse

Af dagbladet Aktuelt 10. marts 1983 fremgår, at mange konsummælkmejerier har fået dispensation fra pligten til at forarbejde mælken inden 24 timer, efter den har forladt koen.

Forstanderen for statens forsøgsmejeri i Hillerød giver i artiklen udtryk for, at kvaliteten af en række mælkeprodukter er utilfredsstillende. Det vil derfor være ønskeligt, om ministeren vil gribe ind og begrænse antallet af dispensationer, så forbrugerne kan sikres så friske og tilfredsstillende mælkeprodukter som overhovedet muligt.

Besvarelse (22/3 83):**Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):**

Når forstanderen for statens forsøgsmejeri i Hillerød har givet udtryk for, at kvaliteten af en række mælkeprodukter er utilfredsstillende, skal dette ses på baggrund af en viden om, hvad danske mælkeproducenter er i stand til at yde, når produkterne er som bedst.

Forstanderen peger ikke på en bestemt grund – som f.eks. den, der er nævnt, at konsummælkmejerier i visse tilfælde har fået dispensation fra pligten til at forarbejde

[Landbrugsministeren]

mælken inden 24 timer, efter at den har forladt koen.

Når veterinærdirektoratet har været nødsaget til at give dispensationer for 24 timers reglen, skyldes dette, at der ved etablering af mælkekøletanke og afhentning af mælk i tankvogne er sket en forlængelse af den tidsperiode, hvori mælken indsamles, således at væsentlige mængder mælk først leveres til mejeriet sidst på dagen og først kan forarbejdes den følgende dag.

Uanset om der har været givet dispensation for tidsperioden mellem udmalkningen og varmebehandlingen, gælder det for al mælk, der varmebehandles og forarbejdes til konsummælkprodukter, at den rå mælk højst må indeholde 200.000 bakterier pr. ml umiddelbart før varmebehandlingen, samt at mælken i øvrigt skal være af en hygiejnisk og bakteriologisk tilfredsstillende kvalitet, for at den kan danne basis for fremstillingen af konsummælkprodukter af god kvalitet.

Vi har i en årrække i Danmark haft bestemmelser om, at betalingen til mælkeleverandøren skal ske på grundlag af en konstatering af mælkens kvalitet.

Den 1. januar 1983 er en ny kvalitetsafregningsbekendtgørelse trådt i kraft. Bekendtgørelsen, der betyder en væsentlig skærpelse i forhold til de hidtil gældende regler, er udstedt efter ønske fra de danske mejerier. Den inddeler mælken i 4 klasser, og afregningen for mælk i klasse 4 er endog meget lav sammenholdt med den mælk, der smagsmæssigt, bakteriologisk og hygiejnisk klassificeres i klasse 1.

Disse forholdsregler kombineret med et effektivt kontrolapparat og en adgang til for mejerierne hos statens forsøgsmejeri at opnå vejledning med hensyn til den bedste tekniske fremgangsmåde ved fremstilling af konsummælk og konsummælkprodukter mener jeg giver forbrugerne sikkerhed for at få så friske og tilfredsstillende mælkeprodukter som overhovedet muligt.

Spm. nr. S 788

Til *finansministeren* (11/3 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvad diverse K-låneordninger har kostet statskassen i hvert af de seneste 5 år?«

Begrundelse

I debatten om, hvorvidt K-låneordninger bør opretholdes, bør indgå, hvad dette indebærer via øget salg af statsobligationer og den deraf følgende opadvirkende effekt på det generelle renteniveau i Danmark.

En lav rente har selvfølgelig altid en positiv effekt i den enkelte virksomhed, der opnår K-lån, men der må jo være en eller anden størrelse på de afledte virkninger.

Besvarelse (16/3 83):

Finansministeren (Christophersen):

K-låneordningen er betegnelsen for den ordning, der blev etableret ved augustforliget 1977 mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre.

Ordningen består i udlån i d.kr. gennem de tre erhvervsfinansieringsinstitutter Dansk Landbrugs Realkreditfond, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk og Fiskeribanken til eksportvirksomheder. Udlånene finansieres af Danmarks Hypotekbank, som selv optager lån i udlandet til fremskaffelse af midlerne.

K-låneordningen har ikke direkte belastet statskassen, idet ordningen som nævnt administreres af Hypotekbanken, men påvirker til gengæld dennes regnskabsresultater. Hypotekbanken har i de senere år haft forringede driftsregnskaber. Af hensyn til bankens soliditet har staten i 1982 udstedt en statsfor-skrivning på 2 mia kr., der kan benyttes til opfyldelse af bankens gældsforpligtelser, jfr. akt. nr. 95, tiltrådt af finansudvalget den 8. december 1982. Det hedder i aktstykket, at de forringede driftsresultater bl.a. er en følge af betydelige valutakurstab på udlandsgælden, som kursreguleres løbende. De samlede udlandslån udgjorde ultimo 1982 ca. 15,5 mia kr. til aktuelle valutakurser, og de bogførte valutakurstab udgjorde i 1981 og 1982 henholdsvis ca. 900 mill. kr. og 800 mill. kr. Det hedder endvidere i aktstykket:

»Ud over den ændring, der som nævnt skyldes valutakurstigninger, har der i perioden været tale om en betydelig vækst i de af Hypotekbanken optagne lån i udenlandsk valuta. Lånene er optaget med henblik på finansiering af Hypotekbankens udlånsaktiviteter, herunder ikke mindst K-lånene . . . Si-

[Finansministeren]

den 1977 er ordningen blevet såvel forlænget som beløbsmæssigt udvidet, og rammen for 1983 udgør knap 3 mia kr.¹⁾ Samlede udlån (restgæld) under K-låneordningen ultimo 1982 skønnes til omkring 8 mia kr. Hypotekbankens udlån af K-lånemidler til finansieringsinstitutterne sker til en fast rente efter beslutning i regeringens økonomiudvalg. Siden 1981 fastsættes renten for et halvår ad gangen. I 1. halvår 1983 er renten 12 pct. p.a.¹⁾ Denne rente skal principielt dække Hypotekbankens omkostninger ved den udenlandske låneoptagelse. Den margin, K-lånerenten hidtil har indeholdt til dækning af valutakurstab, har imidlertid ikke været tilstrækkelig til at dække de senere års kursstigninger på vigtige udenlandske lånevalutaer (Hypotekbanken har størsteparten af sine lån i \$, DM, S.fr. H.fl. og yen), hvilket må ses som en væsentlig grund til de seneste års forringede regnskabsresultater.«

K-lånene betyder en likviditetsudvidelse i samfundet på linie med statslige udlån. Alt andet lige er der derfor behov for at modvirke denne likviditetsudvidelse gennem udstedelse af statspapirer. De samlede løbende omkostninger for det offentlige på K-låneordningen kunne derfor siges at være forskellen mellem statsobligationsrenten og K-lånerenten i pct. p.a. af nyudlånene under ordningen.

De investeringer, der finansieres med K-lån, kunne imidlertid også være finansieret med udlånslån, og i det omfang, det er tilfældet, er likviditetsvirkningen i de to situationer den samme. De løbende omkostninger (i pct.) i denne forbindelse kunne derfor siges at være forskellen mellem K-lånerenten og en udenlandsk rente med et tillæg for valutakursrisikoen. De *faktiske* omkostninger ved ordningen kan imidlertid ikke opgøres før ved udløb af de enkelte bagvedliggende udlånslån, idet de realiserede valutakurstab (eller -gevinster) først kendes i forbindelse med udlånslånenes indfrielse.

¹⁾ Ajourførte oplysninger.

Spm. nr. S 798

Til *arbejdsministeren* (14/3 83) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvilke muligheder har kunstnere for at oppebære arbejdsløshedsdagpenge, hvis de

har haft beskæftigelse i et andet erhverv end det kunstneriske, er medlemmer af en arbejdsløshedskasse og er blevet afskediget fra deres erhvervsarbejde?«

Begrundelse

Den tidligere arbejdsminister har gentagne gange over for spørgeren oplyst, at kunstnere, der har haft erhvervsarbejde, som de er blevet afskediget fra, på trods af medlemskab af statsanerkendt arbejdsløshedskasse ikke vil kunne få tilkendt arbejdsløshedsdagpenge, medmindre de lover, at de ikke vil arbejde med kunst i deres arbejdsløshedsperiode.

Det fremgik imidlertid af Radioavisen onsdag den 9. marts 1983, at der vil blive åbnet en mulighed for, at folk, der har været beskæftiget som ansatte i en virksomhed, og som bliver arbejdsløse fra dette job, godt vil kunne oppebære arbejdsløshedsdagpenge, selv om de er selvstændige erhvervsdrivende. Da afvisningen af kunstneres ret til arbejdsløshedsdagpenge blandt andet er blevet begrundet med, at det at arbejde med kunst var et selvstændigt erhverv, og at en kunstner netop i en arbejdsløshedsperiode ville kunne oparbejde dette selvstændige erhverv, er det af interesse at vide, hvilke muligheder kunstnere efter oplysningen i Radioavisen måtte have for at få de arbejdsløshedsdagpenge, som de ved deres medlemskab af arbejdsløshedskassen jo selv har været med til at betale til.

Besvarelse (22/3 83):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Det fremgår af begrundelsen, at fr. Ingerlise Koefoed flere gange tidligere har stillet min forgænger lignende spørgsmål. Jeg forstår spørgsmålet således, at spørgeren ønsker afklaret, om en kunstner, der bliver afskediget fra sit hovederhverv som lønmodtager, og som er medlem af en arbejdsløshedskasse, kan modtage arbejdsløshedsdagpenge, når han udøver kunstnerisk virksomhed i ledighedsperioden.

Hertil kan jeg oplyse, at der i arbejdsdirektoratets bekendtgørelse af 28. december 1982 om retten til arbejdsløshedsdagpenge for medlemmer, som under ledighed har beskæftigelse ved selvstændig virksomhed, er

[Arbejdsministeren]

sket en præcisering, men også til en vis grad lempelse af reglerne på dette område.

Reglerne træder i kraft den 1. april 1983.

Hovedprincippet er herefter, at selvstændig virksomhed betragtes som bibeskæftigelse, hvis medlemmet er arbejdssøgende til lønarbejde i normalt omfang som heltids- eller deltidsforsikret og arbejdet ikke forhindrer medlemmet i at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der skal fortsat ske fradrag i dagpengene for den tid, der anvendes på den selvstændige virksomhed.

I tilfælde af ledighed er arbejdskravet i forhold til den almindelige regel om, at man for at få dagpenge skal have haft 26 ugers arbejde inden for de seneste 3 år, skærpet således, at retten til dagpenge er betinget af, at pågældende forud for hver dagpengebetaling har haft arbejde i mindst 26 uger inden for de sidste 18 måneder. Baggrunden for denne skærpelse er, at medlemmet skal dokumentere sin fortsatte tilknytning som lønmodtager til arbejdsmarkedet.

Endelig vil jeg nævne, at hvis der er tale om ren hobbyvirksomhed ved siden af lønmodtagerjobbet, får denne ingen betydning i forhold til dagpengebetalingen og medfører ikke skærpet arbejdskrav.

Spm. nr. S 800

Til *undervisningsministeren* (14/3 83) af:

Jytte Andersen (S):

»Hvordan sikrer ministeren, at der arbejdes videre med det centrale uddannelsesråds og sektorrådernes uafsluttede arbejdsopgaver?«

Begrundelse

Af skrivelse fra undervisningsministeren af 10. marts 1983 til folketingets uddannelsesudvalg fremgår, at grundskolerådet havde uafsluttede arbejdsopgaver vedrørende datalære, elevrådsarbejde, forbrugerorientering og god orden i skolerne, at rådet for de fortsatte skoleuddannelser ikke ved nedlæggelsen var færdig med sit arbejde om indholdet i ungdomsuddannelserne, at sektorrådet for de videregående uddannelser var ved at løse en opgave om efteruddannelsen inden for de videregående uddannelser set i relation til et system med betalt frihed til uddannelse, og

at uddannelsesrådet for ungdoms- og voksenundervisning ikke afsluttede sit arbejde om principper for lovændring og ressourcefordeling til fremme af livslang undervisning og information herom.

Der er således tale om mange uafsluttede arbejdsopgaver. Og undervisningsministerens udtalelser til Berlingske Tidende den 10. januar 1983, hvor han citeres for bl.a. følgende: »Og rådet for voksenundervisning havde nok selv bedt om at blive nedlagt, hvis ikke jeg havde gjort det. Rådet måtte i høj grad spørge sig selv, hvilke opgaver det havde«, giver anledning til at frygte, at færdiggørelsen af arbejderne ikke prioriteres særlig højt af ministeren.

Besvarelse (23/3 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at spørgerens udgangspunkt har været den status over uddannelsesrådenes arbejdsopgaver, som jeg har givet i min skrivelse til uddannelsesudvalget af 10. marts 1983.

Allerede i denne skrivelse nævner jeg, at flere af de spørgsmål, som uddannelsesrådene beskæftigede sig med, er inddraget i den aktuelle uddannelsesplanlægning, og at de øvrige uafsluttede opgaver indgår i overvejelserne om nye initiativer.

Hermed har jeg villet understrege, at uddannelsesrådenes arbejdsopgaver naturligt indgår i den prioritering af ministeriets samlede arbejde, som jeg som ansvarlig minister løbende foretager.

Hvad angår videreførelsen af de opgaver, som konkret er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, kan jeg oplyse:

Uddannelsesrådet for grundskolen m.v.: Der arbejdes i ministeriet videre med de tanker og ideer, der ligger i grundskolerådets arbejde om datalære. Med hensyn til de øvrige uafsluttede arbejdsopgaver er der endnu ikke taget stilling til, om arbejdet skal genoptages.

Sektorrådet for de fortsatte skoleuddannelser: Sektorrådet nåede ikke så langt i sine undersøgelser af indholdet i uddannelserne, at der med rimelighed kan udarbejdes en statusrapport.

Imidlertid indgår indholdsovervejelserne som et naturligt led i regeringens handlingsprogram til nedbringelse af ungdomsarbejds-

[Undervisningsministeren]

løsheden. Det fremgår af dette program, at der flere steder i undervisningsministeriet gøres overvejelser omkring uddannelsernes indhold, bl.a. i forbindelse med bestræbelserne på at give de unge mulighed for at skaffe sig de kvalifikationer, som arbejdsmarkedet efterspørger.

Sektorrådet for de videregående uddannelser: Hvad angår sektorrådet for de videregående uddannelser, kan der nok sættes spørgsmålstegn ved, om man var i gang med at løse opgaven efteruddannelse set i relation til betalt frihed til uddannelse. Det forholder sig nemlig sådan, at sektorrådet fik pålagt den nævnte opgave ved et møde den 19. august 1982 af daværende undervisningsminister Dorte Bennedsen, og mig bekendt har sektorrådet for de videregående uddannelser ikke senere afholdt noget møde. Man kan altså knap nok sige, at rådet var begyndt på opgaven.

Endvidere betyder nedlæggelsen af sektorrådet for de videregående uddannelser ikke, at der ikke kan arbejdes med efteruddannelsesbehovet på lidt længere sigt. De seks faglige landsudvalg kan hver for deres område redegøre for og komme med løsningsforslag om spørgsmålet. Jeg er i øvrigt bekendt med, at det faglige landsudvalg for ingeniøruddannelserne allerede har stillet forslag om efteruddannelse for ingeniører.

Uddannelsesrådet for ungdoms- og voksenundervisning m.v.: Efter rådets nedlæggelse er der foretaget en økonomisk og arbejdsmæssig vurdering af de ikke fuldførte arbejdsopgaver. Denne prioritering har ført til, at undervisningsministeriet for tiden forbereder oprettelsen af et forsøgs- og udviklingscenter for voksenundervisning og folkeoplysning med henblik på ved en optimal udnyttelse af de knappe økonomiske ressourcer at fremme udviklingsarbejdet generelt inden for voksenundervisningen og folkeoplysningen. Endvidere vil man i forbindelse med forberedelserne til en ny lovgivning om fritidsundervisning søge at skabe de bedst mulige rammer for voksnes deltagelse i undervisningsaktiviteter.

Spm. nr. S 801

Til indenrigsministeren (15/3 83) af:

Aase Olesen (RV):

»Finder ministeren, at tilsynsrådet for Frederiksborg amt har handlet korrekt, når det har givet et byrådsflertal i Allerød byråd ret i, at en sag vedrørende FN-dagen kan flyttes fra dagsordenens åbne del til det lukkede møde?«

Begrundelse

Flertallet i Allerød afviste den 15. september 1982 at behandle et forslag på et åbent byrådsmøde fra byrådsmedlem Lea Kroghly om, at kommunen skulle markere FN-dagen den 24. oktober med flagning på rådhus og skoler, samt om, at kommunens skoler skulle tage spørgsmålet om FN og nedrustning op i den samme uge.

Det ønskes oplyst, med hvilken begrundelse et sådant forslag ikke kan behandles på et åbent byrådsmøde.

Besvarelse (23/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Efter den kommunale styrelseslovs § 10, stk. 1, er der ikke adgang til at holde lukkede møder, men alene til at behandle enkelte sager for lukkede døre, når det findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Om dørene skal lukkes, beror således på kommunalbestyrelsens vurdering af den enkelte sag.

Efter bestemmelsen i styrelseslovens § 10, stk. 1, skal spørgsmålet om, hvorvidt en sag skal behandles for lukkede døre, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af kommunalbestyrelsen eller formanden. Dette betyder, at der skal foreligge særlige omstændigheder, der gør det nødvendigt eller ønskeligt at træffe beslutning om, at dørene lukkes.

Efter min opfattelse ses der ikke at have foreligget sådanne særlige omstændigheder, og spørgsmålet om, hvorvidt den foreliggende sag – afvisning af et punkt på dagsordenen – skulle behandles for lukkede døre, burde derfor have været forhandlet i et offentligt møde.

Jeg har orienteret Allerød byråd og tilsynsrådet for Frederiksborg amt om ovenstående.

Spm. nr. S 802

Til landbrugsministeren (15/3 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Er ministeren enig i, at den regnskabsføring, der udføres af indirekte statslønnede landbo- og husmandsforeningsregnskabskonsulenter, er alt for dyr, således som det påstås af Landbrugets Fællesorganisation af 1966 i Ribe amt?«

Begrundelse

Når private regnskabsfirmaer med statsautoriserede revisorer kan udføre landbrugsregnskaber bedre og til den halve pris i forhold til landbocentrenes regnskabskontorer, må der være noget ravruskende galt med de landbo- og konsulentordninger, som statskassen pøser så skrækkelig mange milliarder i.

Besvarelse (28/3 83):**Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):**

Det stillede spørgsmål synes at forudsætte, at der ydes statstilskud til al regnskabsføring, der udføres af de af landbo- og husmandsforeningerne ansatte regnskabskonsulenter. Dette er ikke tilfældet.

Regnskabsarbejdet under landbo- og husmandsforeningerne gennemføres af særlige regnskabsafdelinger inden for foreningernes faglige virksomhed. Ud over driftsøkonomiske konsulenter og assistenter, til hvis aflønning der ydes tilskud i henhold til konsulentloven, er der ansat en række andre konsulenter og assistenter ved disse afdelinger, idet disse afdelinger udfører det samlede regnskabsmæssige arbejde for de pågældende foreningers medlemmer, herunder skatteregnskaber, momsregnskaber m.v.

I praksis er regnskabsføringen typisk opbygget således, at hver konsulent har ansvaret for et vist antal regnskaber, som føres af det assisterende personale. Op mod 50 pct. af landbrugsregnskaberne afsluttes som driftsregnskaber, der indsendes til central viderebearbejdning.

Landbo- og husmandsforeningerne er under ét tildelt tilskudsmuligheder til 351 personaleenheder i henhold til lov om tilskud til den landøkonomiske konsulentvirksomhed. Hver personaleenhed består af 1 konsulent og 1 assistent (landbrugstekniker eller kontorassistent). Personaleenhederne tildeles de enkelte foreninger efter et pointsystem, hvor-

ved det egentlige driftsøkonomiske vejlednings- og rådgivningsarbejde favoriseres.

Oplysninger fra landbo- og husmandsforeningerne viser, at statstilskuddet dækker mellem 25 og 30 pct. af omkostningerne ved at drive en driftsøkonomiafdeling af gennemsnitlig størrelse.

Landmændenes betaling for udført regnskabsføring dækker ud over omkostningerne ved det grundlæggende regnskabsarbejde, herunder skatte- og momsregnskaberne, en større eller mindre del af omkostningerne ved det mere driftsøkonomiske arbejde.

Som det fremgår, er regnskabsføring ikke noget entydigt begreb og vil som oftest inden for landbo- og husmandsforeningsregie indebære en særlig driftsøkonomisk vejledning og rådgivning.

Jeg er ikke bekendt med, hvilke tal der er grundlag for den refererede påstand fra Landbrugets Fællesorganisation af 1966 om, at regnskabsføring udført ved landbo- og husmandsforeningernes regnskabskonsulenter i Ribe amt er for dyr.

Sammenfattende kan jeg dog sige, at i det omfang der indgår driftsøkonomiske ydelser i forbindelse med regnskabsføringen, vil omkostningerne selvsagt være større, end hvor der alene er tale om mere enkle regnskabsfunktioner som f.eks. rene skatte- og/eller momsregnskaber.

Spm. nr. S 803

Til *justitsministeren* (15/3 83) af:

Nør Christensen (CD):

»Er ministeren bekendt med, at der finder grov, terroragtig virksomhed sted mod herboende tyrker, praktiseret af fascistorganisationen De grå ulve, og i bekræftende fald hvilke foranstaltninger agter ministeren at træffe herimod?«

Begrundelse

Af TV-udsendelsen Dagens Danmark den 14. marts 1983 synes det at fremgå, at der finder så foruroligende forfølgelse sted af visse grupper af herboende tyrker, at det forekommer nødvendigt at undersøge omfanget af den fascistiske aktivistvirksomhed, der finder sted også her i landet, og træffe foranstaltninger herimod.

Besvarelse (29/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet kan oplyse, at politiet løbende efterforsker alle hændelser, der kan tyde på udenlandsk dirigeret voldsvirksomhed i Danmark, og at disse sager undersøges grundigt af politiet.

Af hensyn til efterforskningen kan jeg ikke give mere detaljerede oplysninger om politiets kendskab til organisationen De grå ulve eller om de forhold, der måtte indgå i politiets efterforskning.

Jeg vil imidlertid gerne benytte denne anledning til at understrege, at der må tages meget skarp afstand fra eventuelle tilfælde af voldsmentalitet som omtalt i spørgsmålet, og jeg kan bekræfte, at politiet og anklagemyndigheden er fuldt opmærksom på det ønskelige i at trænge til bunds i ulovligheder af denne art.

Spm. nr. S 804

Til *undervisningsministeren (15/3 83)* af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilken af de to danske tandlægehøjskoler der skal nedlægges, nu da det mere og mere klart fremgår, at vi i Danmark spilder ressourcer på uddannelse af tandlæger til udlandet?«

Begrundelse

Det kan vel ikke være meningen, at kommende generationer i Danmark skal være belastet af gæld, vi har pådraget os til uddannelse af tandlæger til andre lande eller til ledighed. Det er på tide, at ministeren hurtigst muligt fastlægger, hvilken af de to danske tandlægehøjskoler der skal nedlægges, og at ministeren omgående stopper for tilgangen til den tandlægehøjskole, der skal nedlægges.

Besvarelse (23/3 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg erkender, at vi gennem nogle år har uddannet flere tandlæger, end der rent faktisk er behov for i Danmark, og i konsekvens heraf har vi da også besluttet fra og med optagelsesrunden i 1983 at reducere tilgangen til tandlægeuddannelsen med 20 pct. Samtidig er der iværksat en undersøgelse af, om

denne tilgangsreduktion er tilstrækkelig, eller om der med virkning fra 1984 skal foretages en yderligere tilgangsreduktion.

Hvad enten resultatet bliver, at vi skal fortsætte med den tilgang, der er fastsat for 1983, eller vi skal ned på et endnu lavere tilgangstal, er jeg af den opfattelse, at begge tandlægehøjskoler skal bevares. Der er flere årsager hertil. For det første er det væsentligt for at sikre en hensigtsmæssig geografisk spredning af de færdiguddannede, at der er et uddannelsessted både øst og vest for Store Bælt. For det andet er det vigtigt at bevare den højt kvalificerede forskning, der foregår ved de 2 højskoler. Det er jo i virkeligheden højskolernes forskning specielt på det forebyggende område, der i dag er årsag til, at efterspørgslen efter tandplejeydelser er faldet.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at aldersfordelingen i den danske tandlægestand er sådan, at vi i slutningen af 90'erne igen kan komme i den situation at skulle uddanne flere tandlæger. Hvis vi på nuværende tidspunkt besluttede os for at lukke den ene af tandlægehøjskolerne, ville vi have afskåret os fra på et senere tidspunkt igen at kunne uddanne flere tandlæger uden store meromkostninger. Men undervisningsministeriet vil naturligvis seriøst undersøge, hvilke besparelser der kan opnås på tandlægehøjskolerne ved yderligere tilgangsreduktioner, og hvordan besparelserne mest hensigtsmæssigt kan opnås.

Spm. nr. S 805

Til *energiministeren (15/3 83)* af:

Maisted (FP):

»Vil ministeren give en oversigt over bevilgede lån og ansøgninger om lån inden for naturgasprojektet samt over finansieringen af udlånene?«

Begrundelse

Offentligheden har krav på at følge gældssætningen, som borgerne pådrager sig i forbindelse med naturgasprojektet.

Besvarelse (30/3 83):

Energiministeren (Enggaard):

Låneoptagelsen i naturgasprojektet finder sted dels i forbindelse med D.O.N.G. A/S'

[Energiministeren]

låneoptagelser og dels i forbindelse med de regionale selskabers låneoptagelser.

Vedrørende D.O.N.G. A/S' låneoptagelser er energiministeren ifølge anlægslov for naturgasforsyning (lov nr. 232 af 8. juni 1979) bemyndiget til i nødvendigt omfang at yde garanti af statskassen til finansiering af den del af naturgasforsyningen, som ikke dækkes af selskabets egenkapital. Samtlige statsens garantier i forbindelse med D.O.N.G. A/S' låneoptagelse er alene potentielle forpligtelser, idet lånene under normale omstændigheder, dvs. medmindre naturgasprojektet bliver nødlidende, tilbagebetales af D.O.N.G. A/S. Energiministeren bevilger således ikke lån, men stiller garantier for låneoptagelsen.

De regionale selskabers låneoptagelse pr. 17. marts 1983 er oplyst af indenrigsministeriet, idet låneoptagelsen kræver godkendelse af indenrigsministeriet, der forinden hører energistyrelsen. Hovedparten af låneoptagelsen er udlandslån, der formidles af Hypotekbanken, som forinden hører finansministeriet.

Der er således heller ikke for de regionale selskaber tale om, at myndighederne bevilger lån, men derimod at optagelsen af lånene kræver myndighedernes godkendelse.

Der var den 17. marts 1983 optaget følgende lån af D.O.N.G. A/S og de regionale naturgasselskaber (mill. kr.):

D.O.N.G. A/S		3.988,5
De regionale selskaber:		
Hovedstadsregionens Naturgas I/S	378,7	
Naturgas Sjælland I/S	72,7	
Naturgas Fyn I/S	133,9	
Naturgas Syd I/S	674,5	
Naturgas Midt/Nord I/S	0,0	
De regionale selskaber i alt		1.259,8
I alt alle selskaber		5.248,3

Herudover har de regionale naturgasselskaber for 1983 søgt godkendelse til optagelse af følgende lån (mill. kr.):

Hovedstadsregionens Naturgas I/S .	1.360,0
Naturgas Sjælland I/S	180,0
Naturgas Fyn I/S	232,0
Naturgas Syd I/S	400,0
Naturgas Midt/Nord I/S	0,0
De regionale selskaber i alt	2.172,0

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt ansøgninger om godkendelse af låneoptagelser for de efterfølgende år.

Endvidere er der oprettet kassekreditter til

en værdi af i alt 81 mill. kr., fordelt med 8 mill. kr. til Hovedstadsregionens Naturgas I/S, 8 mill. kr. til Naturgas Sjælland I/S, 20 mill. kr. til Naturgas Fyn I/S, 35 mill. kr. til Naturgas Syd I/S og 10 mill. kr. til Naturgas Midt/Nord I/S.

Sammensætningen af D.O.N.G. A/S' låneoptagelse angives i følgende oversigt pr. 17. marts 1983 over de af D.O.N.G. A/S aftalte kreditfaciliteter, hvor energiministeren har garanteret for de i låneaftalerne indeholdte forpligtelser. Der foreligger herudover ikke på nuværende tidspunkt anmodninger fra D.O.N.G. A/S om yderligere garantier for låneoptagelse til naturgasprojektet.

Långiver	Tidspunkt for låneoptagelsen	Udløb	Hovedstol mill. kr.
Nordisk Investeringsbank	aug. 81	juli 96	171,7
Hambros Bank	juni 82	juni 92	850,5
Europæiske Investeringsbank	dec. 81	nov. 93	115,0
Europæiske Investeringsbank	dec. 81	dec. 96	600,0
Hambros Bank ¹⁾	april 82	aug. 83	64,3
Den Danske Bank (Cayman)	nov. 82	okt. 90	170,1

[Energiministeren]

Nordiske Investeringsbank	dec. 82	dec. 97	181,0
Europæiske Investeringsbank ²⁾	dec. 82	dec. 97	390,0
Commercial Paper	marts 83	—	850,5
Mitsui Bank/Mitsubishi Bank	dec. 82	juni 83	595,4
I alt			3.988,5

¹⁾ Ej udnyttet pr. 17. marts 1983.

²⁾ Kun trukket 182 mill. kr. pr. 17. marts 1983.

Spm. nr. S 807

Til *socialministeren* (16/3 83) af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren erklære sig enig i følgende udsagn af professor, dr. jur. W. E. v. Eyben: »Det må imidlertid være en forudsætning for at tillægge ministerens mening vægt, at fortolkningen af lovforslaget er kommet klart frem for folketinget, jfr. særlig klart U 1973. 151 H. Er det ikke tilfældet, kan det ikke være tilstrækkeligt, at man under den departementale behandling har haft visse forudsætninger, idet man ikke kan forvente, at sådanne forudsætninger har været bekendt for dem, der i folketinget tager standpunkt til lovforslaget« (Juridisk Grundbog 3, side 554)?«

Begrundelse

Et identisk spørgsmål blev stillet gennem folketingets socialudvalg under behandlingen af L 118 (Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Adgang til at fastsætte nærmere regler om forbigående og varig kontanthjælp)). Der blev ganske vist givet et svar, som dog ikke kom ind på, hvad der blev spurgt om. Baggrunden for spørgsmålet er den opfattelse, der åbenbart hersker i socialministeriet, hvorefter grundtanker, der danner udgangspunkt for et lovforslags udformning og de forestillinger, man under udarbejdelsen har gjort sig i socialministeriet om den fremtidige anvendelse af en lovs bestemmelse, kan være retsgrundlag ved udsendelse af senere cirkulærer. Det forekommer at være i uoverensstemmelse med den almindelige juridiske opfattelse af, hvad der kan være retskilder. Det fremgår bl.a. af det i spørgsmålet citerede udsagn fra professor, dr. jur. W. E. v. Eyben. Det ønskes oplyst, om socialministeren er enig med professor Eyben.

Besvarelse (23/3 83):

Socialministeren (Palle Simonsen):

Spørgeren nævner i sin begrundelse for spørgsmålet, at baggrunden herfor er den opfattelse, der åbenbart hersker i socialministeriet, hvorefter grundtanker, der danner udgangspunkt for et lovforslags udformning, og de forestillinger, man under udarbejdelsen har gjort sig i socialministeriet om den fremtidige anvendelse af en lovs bestemmelse, kan være retsgrundlag ved udsendelse af senere cirkulærer.

I denne anledning skal man meddele, at de sociale udvalgs afgørelser efter bistandsloven træffes ud fra en konkret skønsmæssig vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Socialministeriet har udarbejdet forslaget til bistandsloven og til de senere love om ændringer heri. Når der i praksis opstår fortolkningstvivel med hensyn til anvendelsen af loven i de enkelte ofte meget komplicerede sager, er der langvarig tradition for, at socialministeriet har udsendt vejledende fortolkningsbidrag.

Da sagerne i praksis i vidt omfang kan vedrøre problemer, som ikke udtrykkeligt har foreligget for folketinget under dets behandling af lovforslaget, vil socialministeriets vejledning i sådanne tilfælde blive udformet under hensyn til de grundlæggende principper, der har dannet udgangspunkt for formuleringen af lovens grænser.

Disse vejledende fortolkningsbidrag har ikke karakter af egentlige generelle forskrifter og vil *i intet tilfælde* kunne være bindende for de sociale udvalg, ankeorganerne eller domstolene.

Den i spørgsmålet gængs passus fra »Juridisk Grundbog« er derimod et led i forfatterens redegørelse for, *i hvilket omfang* ministerens bemærkninger ved et lovforslags fremsættelse bør være *bindende* ved den senere anvendelse.

Spørgsmålet herom hører under *domstolene* og synes ikke at have relation til et mini-

[Socialministeren]

steriums adgang til som en service over for de sociale udvalg at udsende *vejledende* retningslinier for, hvilke elementer der efter ministeriets opfattelse bør indgå i de sociale udvalgs skøn inden for lovens grænser.

Spm. nr. S 808

Til *indenrigsministeren* (16/3 83) af:

Stavad (S):

»Overvejer ministeren i fuldt alvor at fremsætte lovforslag om forbud mod skattestigninger i 1984 i amter og kommuner?«

Begrundelse

I indenrigsministerens svar af 10. marts 1983 på mit spørgsmål nr. S 650 understreger ministeren: »Men jeg vil gerne understrege, at der er tale om en *henstilling* fra regeringen. Der er ikke tale om det, som spørgeren i sin begrundelse for spørgsmålet har nævnt, nemlig at regeringen skulle have i sinde at fratage kommunerne deres frie ret til at fastsætte skatteprocenten«.

Dette svar er afgivet den 10. marts 1983. Men den 15. marts 1983 er ministeren citeret i Jyllands-Posten for følgende udtalelse: »Hvis kommunerne ikke forstår det nødvendige i at holde igen med skattestigninger generelt, kan jeg blive tvunget til at lave lovgivning om forbud mod yderligere skattestigninger i 1984«.

På den baggrund må det være rimeligt at få konstateret, om kommunernes »selvbestemmelsesret« kun består, såfremt de slavisk følger ministerens henstillinger.

Besvarelse (23/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Som det er fremgået, er det både regeringens og de kommunale parters vurdering, at det for kommuner og amtskommuner under ét er rimeligt at holde skatterne i ro i 1984, også selv om bloktilskuddene reduceres med 3 mia kr.

Hidtil har regeringens henstillinger været fulgt af den kommunale sektor, og regeringen ser ingen grund til at betvivle, at de også vil følge henstillingen om uændret skat.

Det ville da også være uacceptabelt, når regeringen strammer udgiftspolitikken for at rette op på økonomien, om kommunerne lod

skatterne stige. Det er på den baggrund, mit svar, der citeres i Jyllands-Posten, skal forstås.

Jeg skal i den forbindelse erindre om den fælles erklæring af 29. juni 1979 underskrevet af indenrigs- og finansministeren samt formændene for Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen, hvori det hedder:

»De kommunale organisationer er orienteret om, at såfremt en gennemgang af de vedtagne budgetter viser, at kommunalbestyrelser og amtsråd ikke har haft mulighed for at følge de nedenfor nævnte henstillinger, vil regeringen søge den fornødne lovgivning gennemført inden 1. januar 1980, således at den samlede målsætning opfyldes«.

I regeringens cirkulære af 30. april 1980 hedder det:

»Viser det sig imidlertid, at kommunalbestyrelser og amtsråd ikke har haft mulighed for at følge henstillingen, agter regeringen at søge den fornødne lovgivning gennemført, således at den ønskede målsætning opfyldes.«

Den samme passus gentages i 1981, mens man i 1982 enes om, at da kommunerne har lagt så meget vægt på regeringens henstillinger, vil man også for 1983 søge regeringens målsætning gennemført ved henstillinger.

Regeringen lægger, som nævnt, meget stor vægt på, at den finanspolitiske genopretning først og fremmest sker over udgiftspolitikken, og dette må også være tilfældet i kommunerne. Jeg nærer imidlertid stor tiltro til, at kommunerne er enige i denne opfattelse, og at regeringens henstilling vil blive fulgt.

Spm. nr. S 809

Til *indenrigsministeren* (16/3 83) af:

Wilhjelm (VS):

»Er ministeren af den opfattelse, at § 33, stk. 1, 2. punkt, i lov nr. 274 af 8. juni 1977 om Københavns kommunes styrelse giver overborgmesteren hjemmel til til borgerrepræsentationen at fremkomme med indstillinger i sager, der ifølge styrelsesvedtægtens § 9 henhører under en anden magistratsafdeling, forinden den pågældende magistratsafdeling har haft lejlighed til at foretage sagsbehandling og fremkomme med en indstilling i sagen?«

[Wilhelm]

Begrundelse

I den senere tid har der været eksempler på, at overborgmesteren i København har indbragt sager for den samlede magistrat og derefter videresendt dem til afgørelse i borgerrepræsentationen, uden at den sagligt kompetente magistratsafdeling har fået mulighed for at behandle sagen og komme med sin indstilling.

Ifølge styrelseslovens § 12, stk. 1 skal enhver sag forelægges magistraten, inden borgerrepræsentationen kan træffe endelig afgørelse om den. Magistraten må i denne forbindelse, da der ikke sker nogen egentlig sagsbehandling i den samlede magistrat, betyde den kompetente magistratsafdeling. I modsat fald ville § 9 i styrelsesvedtægten være udtryk for en fordeling af sagsområderne på de enkelte magistratsafdelinger uden reelt indhold.

En forelæggelse for borgerrepræsentationen uden forudgående sagsbehandling i den sagligt kompetente magistratsafdeling er i strid med reglerne for fordeling af sagsområderne og med kravet om sagernes saglige oplysning.

Besvarelse (23/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ifølge kap. V i lov om Københavns kommunes styrelse varetager magistraten, som består af overborgmesteren og 6 borgmestre, sine funktioner dels ved fælles beslutning, dels gennem afdelinger, der forestås af overborgmesteren eller af en borgmester.

Grundlaget for magistratens fælles beslutninger er normalt sager, som forelægges af de enkelte ressortborgmestre med en indstilling efter forudgående sagsbehandling i den enkelte magistratsafdeling.

Overborgmesteren har som den øverste leder af magistraten i medfør af den i spørgsmålet nævnte § 33, stk. 1, 2. pkt., imidlertid ret til at indbringe enhver sag, som vedrører kommunen, for magistraten.

Formålet med bestemmelsen er, at overborgmesteren skal kunne forhindre, at der i den enkelte magistratsafdeling træffes beslutninger eller sker undladelser, som er i strid med kommunens interesser.

Senest samtidig med at overborgmesteren sætter sagen på den samlede magistrats dags-

orden, bør han sende den pågældende magistratsafdeling samtlige sagsakter.

Den samlede magistrats beslutning i sagen må afvente ressortborgmesterens indstilling, medmindre øjemedet med overborgmesterens indbringelse hermed forspildes. Afgørelsen af, om den samlede magistrats beslutning kan afvente ressortborgmesterens indstilling, tilkommer den samlede magistrat.

Når magistraten har truffet beslutning, kan enhver borgmester forlange beslutningen forelagt for borgerrepræsentationen.

Spm. nr. S 810

Til *indenrigsministeren* (16/3 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at den fejlplacering af patienter, der finder sted på KAS Nordvang, bliver bragt til ophør, og i bekræftende fald hvilke løsningsmodeller vil ministeren tage i anvendelse?«

Begrundelse

Af Berlingske Tidende den 15. marts 1983 fremgår, at visse patientkategorier, herunder færdigbehandlede plejepatienter, kriminelle patienter, der enten er dømt til behandling eller anbringelse, og multihandicappede patienter, er fejlplaceret og udelukkende opbevares på KAS Nordvang, fordi der ikke kan tilbydes dem ophold på andre institutioner, som deres særlige situation kræver.

Denne fejlplacering medfører en blokering af behandlingsmuligheden for de patienter, der i langt højere grad trænger til den behandling, som Nordvang kan tilbyde.

Det forekommer spørgeren uacceptabelt – ikke mindst af menneskelige, men også af ressourcemæssige grunde – at patienter, hvis tilstand kan betegnes som let og middelsvår, i dag afvises og først, når deres situation bliver »splitterravende gal«, kan komme under behandling.

Spørgeren må anse denne situation som værende yderst belastende både for patienter og personale.

Foreløbig besvarelse (23/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

[Indenrigsministeren]

Spørgeren henviser til en artikel i Berlingske Tidende 15. marts 1983, hvoraf det skulle fremgå

- at der på KAS Nordvang er indlagt et antal »fejplacerede« patienter, herunder færdigbehandlede plejepatienter, kriminelle patienter og multihandicappede patienter, og
- at denne fejlplacering medfører en blokering af behandlingsmulighederne for de patienter, der i langt højere grad trænger til den behandling, som Nordvang kan tilbyde.

Indenrigsministeriet har ikke tidligere fået det rejste problem forelagt og er derfor ikke i besiddelse af konkret materiale, der kan belyse sagen.

Man har derfor i dag anmodet sundhedsstyrelsen om en udtalelse i sagen efter forudgående høring af Københavns amtsråd.

Når denne udtalelse foreligger, vil man vende tilbage med en besvarelse af det stillede spørgsmål.

Spm. nr. S 811

Til udenrigsministeren (16/3 83) af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange sager det diplomatiske korps og udenrigsministeriet har behandlet, hvor Tvind-skolerne og deres elever har været impliceret, og om ministeriet har statistik over sagernes antal, art samt udlæg i forbindelse med hjemsendelse, og kan det bekræftes, at Tvind-sagerne lægger beslag på en hel medarbejder i udenrigsministeriet, og har Tvind-sagerne foranlediget diplomatiske undskyldninger fra danske ambassader til udenlandske myndigheder, og har Tvind-skolernes aktiviteter virket skadende for Danmarks anseelse i udlandet?«

Begrundelse

I ministerens svar på mit spørgsmål nr. S 717 oplyser ministeren, at alene ambassaden i Ankara har kendskab til hele 30 tilfælde af hjemsendelse af Tvind-elever. Ministerens svar om årsagerne er chokerende. Hash- og spiritusproblemer, hjernevask og defekte busser m.v.

Det er derfor meget vigtigt, at folketinget og offentligheden får klarhed over, om hjem-

sendelsesårsagerne fra Ankara kan betragtes som generelle for de øvrige ambassader.

Ministerens svar skal også ses i relation til bistandslovens § 20, der siger: Den, der får kendskab til, at et barn under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette det sociale udvalg.

Ifølge § 21 kan en undladelse af oplysningspligten medføre bøde eller hæfte, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Besvarelse (28/3 83):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udenrigsministeriet har bistået ved hjemrejse for i alt 367 deltagere i Tvind-projekter i udlandet. Ministeriet fører ikke statistik over årsagerne til hjemsendelserne – ej heller foreligger en samlet opgørelse over de beløb, der til brug for hjemsendelserne er overført til repræsentationerne. I denne forbindelse bemærkes, at omkostningerne ved hjemsendelserne ikke bæres af udenrigsministeriet, men i overensstemmelse med de almindelige regler for bistand til nødstedte danske i udlandet forlods er blevet betalt eller garanteret af forældre eller andre pårørende, af den bistandssøgende selv, af kommunerne, af den offentlige sygesikring eller af Tvind-skolerne.

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at spørgeren ønsker at vide, om hjemsendelsesårsagerne fra Ankara – som de er oplyst i mit svar på spørgsmål nr. S 717 – »kan betragtes som generelle for de øvrige ambassader.«

Jeg kan bekræfte, at de i svaret nævnte årsager ofte opgives af de Tvind-elever, som anmoder vore repræsentationer om hjælp. Som andre typiske grunde for elevernes ønske om at afbryde Tvind-ophold og vende tilbage til Danmark anføres utilfredshed med forholdene under rejsen: dårlige ledere, mangelfuld undervisning og utilstrækkelig kost og forplejning. Endvidere har elever udtalt frygt for at fortsætte den benyttede rejseform, det være sig pr. bus, pr. skib, pr. flodpram, på knallert eller motorcykel.

I de konkrete situationer underretter udenrigsministeriet i gørligt omfang vedkommende kommunale sociale forvaltning såvel som

[Udenrigsministeren]

forældrene eller andre pårørende om elevens forhold og ønsker. I visse tilfælde har dette ikke været muligt på grund af Tvind-skolernes vægning ved at opgive fornødne oplysninger om adresser på elevens nærmeste. Derudover har udenrigsministeriet i særlig alvorlige tilfælde orienteret berørte myndigheder, således socialstyrelsen, skibstilsynet, direktoratet for søfarende samt socialministeriet, industriministeriet og undervisningsministeriet.

Jeg ser mig ikke i stand til at gisne om, hvor mange mand-dage udenrigsministeriet hidtil har anvendt på Tvind-skolernes rejsevirkksomhed. Der er imidlertid tale om en meget betydelig arbejdsindsats fra ministeriets og repræsentationernes side med disse sager, som desuden påfører udenrigstjenesten betragtelige telegram- og telefonudgifter.

Tvind-sagerne har i flere tilfælde foranlediget undskyldninger fra danske repræsentationer til udenlandske myndigheder, bl.a. i Colombia, hvor den danske ambassadør i Bogota den 5. februar 1981 over for de colombianske sikkerhedsmyndigheder og over for Colombias udenrigsminister måtte beklage, at en gruppe fra Den rejsende Højskole/Ulandshjælp fra Folk til Folk – i strid med løfter om det modsatte afgivet af samme ambassadør det foregående år i en lignende situation – havde udøvet en virksomhed, der af landets myndigheder blev betragtet som politisk indblanding i landets indre anliggender. Medens eleverne det foregående år var sluppet med en advarsel, blev dette hold arresteret og udvist af landet.

Jeg kan endelig oplyse, at en række af vore repræsentationer i de seneste år har indberettet, at Tvind-skolernes aktiviteter må befrygtes at have haft en negativ virkning på vort ellers gode renommé på de pågældende pladser. Repræsentationernes dårlige erfaringer er bl.a. indhøstet i forbindelse med adskillige tilfælde af vold, hærværk, tyveri, brugstyveri og hashmisbrug fra elevside.

Spm. nr. S 812

Til *indenrigsministeren* (16/3 83) af:

Agerschou (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at også sociale journaler på de skolepsykologiske kontorer bliver omfattet af bestemmelserne i

ministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 29. april 1981 om kassation i kommunale arkiver på en sådan måde, at alle sociale journaler destrueres med udgangen af det skoleår, i hvilket eleven udskrives af folkeskolen?«

Begrundelse

Så vidt det er spørgeren bekendt, er sociale journaler ikke omfattet af kassationsbestemmelserne i den pågældende bekendtgørelse. På flere skolepsykologiske kontorer føres der angiveligt selvstændige sociale journaler, der ikke destrueres. Ministeren bedes oplyse, om der vil blive taget initiativ til, at disse journaler bliver omfattet af kassationsbestemmelserne på en sådan måde, at alle sociale journaler destrueres med udgangen af det skoleår, i hvilket eleven udskrives af folkeskolen.

Besvarelse (23/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Undervisningsministeriet har oplyst, at eventuelle sociale journaler vedrørende elever, der undergives skolepsykologisk rådgivning, opbevares sammen med de skolepsykologiske rapporter. Journalerne anses i praksis for at være omfattet af de regler om aflevering henholdsvis destruktion, der i medfør af indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 29. april 1981 om kassation i kommunernes arkiver gælder for de skolepsykologiske rapporter.

Den omtalte bekendtgørelse er i øjeblikket under revision i indenrigsministeriet. En arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter for Rigsarkivet, Kommunernes Landsforening, Københavns kommune og indenrigsministeriet påregnes i løbet af sommeren 1983 at fremkomme med forslag til en ny eller revideret bekendtgørelse.

Jeg kan dog allerede nu sige, at jeg er indstillet på at ændre den gældende bekendtgørelse, således at der for så vidt angår de skolepsykologiske rapporter kun skal opbevares det, der er absolut nødvendigt af hensyn til de forskningsmæssige interesser. Dette indebærer bl.a., at jeg vil sørge for, at de procent-satser med hensyn til bevaring, der for tiden er gældende, vil blive reduceret.

Ikke mindst af hensyn til, at borgerne trygt kan henvende sig til offentlige myndig-

[Indenrigsministeren]

heder, vil det efter min opfattelse være formålstjenligt, at rapporter, der skal afleveres til arkivering, gøres anonyme inden afleveringen, idet navne og personnumre fjernes.

Jeg har allerede fremskyndet arbejdet i arbejdsgruppen, og revisionsarbejdet vil foregå i lyset af de bemærkninger, som jeg har fremsat i dette svar.

Spm. nr. S 813

Til *undervisningsministeren* (16/3 83) af:

Knud Lind (FP):

»Mener ministeren, at én mand fra undervisningsministeriet er i stand til på betryggende måde at kontrollere undervisningens art og udførelse på landets 93 folkehøjskoler?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens svar på spørgsmål i forbindelse med besvarelse af spm. nr. S 793 i spørgetiden onsdag den 16. marts 1983.

Besvarelse (28/3 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til mit svar på spørgsmål S 793 fra hr. Poulsgaard onsdag den 16. marts 1983, hvor hr. Knud Lind i tilknytning til besvarelsen af spørgsmålet spurgte, hvor mange højskoler ministeriets tilsynsførende skal føre kontrol med.

Jeg har senere meddelt hr. Knud Lind, at der er tale om 93 højskoler.

Til det nu stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at stillingen som heltidsbeskæftiget undervisningsinspektør for folkehøjskoler blev oprettet i forbindelse med vedtagelsen af højskoleloven af 4. juni 1970, bl.a. for at imødekomme behovet for vejledning og rådgivning på dette skoleområde. Tilsynet sigter på såvel økonomisk som pædagogisk indsigt og foregår dels ved en løbende dialog mellem direktoratet og de enkelte skoler, dels ved egentlige tilsynsbesøg på skolerne, i det omfang man finder anledning hertil.

En stor del af tilsynsvirksomheden foregår således i direktoratet, og der vil kun lejlighedsvis være anledning til at gå nærmere ind i en skoles undervisningsvirksomhed.

Uanset at der siden lovens vedtagelse er sket en stigning i antallet af højskoler, finder jeg ikke, at der er grundlag for at tilføre tilsynet yderligere arbejdskraft.

Spm. nr. S 814

Til *justitsministeren* (17/3 83) af:

Glistrup (FP):

»Hvilke lovbestemmelser skal ophæves, for at DSB kan give et privat kreditoplysningsbureau meddelelse om navne og adresser på snyderpassagerer?«

Begrundelse

Det ulyksalige socialist-registerlovgiveri har mellem sine mange fejlvirkninger nu også ført til, at DSB ikke – som enhver anden forretningsdrivende – kan oplyse navn og adresse til kreditoplysningsbureauer på dem, der gribes i at snyde sig til at køre gratis med toget.

Til brug ved overvejelser om fremsættelse af lovforslag til ophævelse af denne urimelighed ønskes oplyst, hvilke tidsler i lovjunglen der skal fjernes for at få ophævet denne indblanding i DSBs åbenhed og ytringsfrihed.

Besvarelse (29/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ifølge bestemmelserne i kapitel 5 i loven om offentlige myndigheders registre må offentlige myndigheder kun videregive oplysninger fra EDB-registre med personoplysninger til private, når de registrerede giver samtykke hertil eller videregivelsen sker i enkeltstående tilfælde til private personer eller virksomheder, der kan godtgøre at have en retlig interesse i at få de pågældende oplysninger, der klart overstiger hensynet til oplysningernes hemmeligholdelse.

Registertilsynet har på den baggrund ifølge det oplyste meddelt DSB, at tilsynet finder, at det vil være i strid med reglerne i kapitel 5 i registerloven, at DSB fra et planlagt EDB-register generelt videregiver oplysninger til kreditoplysningsbureauer om insolvens, der konstateres for personer, der ikke har betalt billet for at køre med toget.

Spm. nr. S 815

Til finansministeren (17/3 83) af:

Glistrup (FP):

»Hvilke undskyldninger vil ministeren benytte for at påstå, at $\frac{2}{3}$ -længslidnings-taktreguleringen ikke strider mod det taktreguleringsforbud, folketinget vedtog den 16. oktober 1982?«

Begrundelse

En af de virkelig gode folketingsvedtagelser 16. oktober 1982 var, at vi kom væk fra taktreguleringssystemet. Den offentlige lønføring skal dæmpes betydeligt, for at mange gode medarbejdere i den offentlige sektor kan blive motiveret til at forlade denne og søge over i privat produktionsvirksomhed.

Mens 16. oktober-dårligdommene er håndhævet strengt, forlyder det, at ministeren med tjenestemændene skal have aftalt, at de i oktober 1984 skal have udbetalt 66 $\frac{2}{3}$ pct. af den længslidning ud over 4 pct.-rammen, der finder sted på det private arbejdsmarked i 1983.

I svaret bedes anført den helt præcise bestemmelse, dennes anvendelsesområde, samt hvordan den er forenelig med 16. oktober-taktreguleringsforbudet.

Besvarelse (23/3 83):

Finansministeren (Christoffersen):

I den aftale, som regeringen den 7. marts 1983 indgik med Tjenestemændenes Fællesudvalg, er som en nydannelse indeholdt en særlig tilpasningsklausul. Klausulen har følgende indhold:

»1. Med det formål at sikre en ligelig lønudvikling mellem den private og den offentlige sektor aftales for aftaleperioden 1983-85 en tilpasningsklausul efter følgende retningslinjer:

Såfremt den gennemsnitlige timefortjeneste for samtlige arbejdere i hele landet som opgjort i Dansk Arbejdsgiverforenings arbejderlønstatistik for januar kvartal 1984 (kolonne 7) skulle være mere end 4 pct. højere end for samme tidsrum året før, vil det danne grundlag for en ekstraordinær forhøjelse af de offentligt ansattes løn.

En sådan lønforhøjelse vil finde sted med virkning fra 1. oktober 1984.

Der foretages modregning for den del af aftale- og overenskomstresultatet, der på det

offentlige område kommer til udbetaling pr. 1. april og 1. oktober 1983, jfr. bilag.

De offentligt ansattes samlede faste løn forhøjes med $\frac{2}{3}$ af den eventuelle stigningsprocent som opgjort ovenfor.

2. Der er enighed mellem parterne om, at lønudviklingen i det andet overenskomstår for såvel arbejdere som funktionærer vil indgå i forhandlingerne om en fornyelse af justeringsaftalen pr. 1. april 1985.«

Som det fremgår, adskiller tilpasningsklausulen sig på afgørende punkter fra tidligere taktreguleringsordninger. Blandt de væsentligste ændringer kan nævnes, at der med tilpasningsklausulen ikke ydes regulering for den lønudvikling, der var sket forud for januar kvartal 1983, og ej heller for den, som måtte finde sted i det andet overenskomstår.

For en ordens skyld skal jeg endvidere oplyse, at der i den lovgivning, som folketinget vedtog den 16. oktober 1982, og hvortil spørgeren henviser, skete suspension af dyrtidsreguleringsordningen for resten af overenskomstperioden 1981-83 og for perioden 1983-85. For taktreguleringsens vedkommende var der tale om et bortfald af hidtidige gunstige ordninger, men der var intet til hinder for at aftale en tilpasningsklausul af det nævnte begrænsede indhold, idet klausulen kun kan medføre regulering én gang i overenskomstperioden og ikke automatisk løber videre i den følgende periode.

Spm. nr. S 819

Til forsvarsministeren (17/3 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse antallet af hjemmevernsfolk opgjort og fordelt på følgende aldersgrupper: 18-25 år, 26-45 år og 46-65 år?«

Begrundelse

Da ministeren ifølge sit svar af 11. marts 1983 på spørgsmål nr. S 761 ikke er bekymret over den til tider lemfældige måde, man blandt hjemmevernsfolk omgås de udleverede våben og den udleverede ammunition på, men alene er bekymret for manglende effektivitet, såfremt våben og ammunition skulle opbevares i depoter, skal spørgeren gøre opmærksom på, at hendes bekymring til gengæld rækker for to.

Besvarelse (25/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

En opgørelse over den aktuelle aldersmæssige fordeling af hjemmeværnspersonel foreligger ikke, idet der løbende finder til- og afgang sted fra alle aldersgrupper. I 1982 var der således en tilgang på 9.369 personer og en afgang på 7.428 personer.

Der foreligger imidlertid en opgørelse fra januar 1977, der udviser følgende aldersmæssige fordeling:

18-30 år	19.603 (27,2 pct.)
31-50 år	32.089 (44,6 pct.)
51 år og opefter	20.280 (28,2 pct.)

Spm. nr. S 823

Til statsministeren (17/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Agter statsministeren at standse regeringsmedlemmers reklamevirksomhed for private firmaer og f.eks. forhindre, at ministre i fremtiden med deres embedsmænd optræder ved private firmaers reklamemøder, samt forhindre, at ministre anvender administrationsapparatet til udsendelse af reklamer for udenlandske bøger på skatteydernes regning?«

Besvarelse (23/3 83):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg har ikke kendskab til, at ministre skulle have deltaget i møder med det af spørgeren nævnte formål.

For så vidt angår spørgsmålet om reklamer for udenlandske bøger, er det for længst oplyst, at udgifterne ved omtalen af bogen er betalt af den pågældende minister.

Spm. nr. S 825

Til arbejdsministeren (17/3 83) af:

Steffensen (KrF):

»Kan ministeren oplyse, om arbejdsformidlingen er tilstrækkelig effektiv til at sikre arbejdstagere et job inden for deres fag?«

Begrundelse

Det oplyses i dagspressen, bl.a. i B.T. fra den 17. marts 1983, at arbejdsformidlingen

kun i yderst få tilfælde har været i stand til at skaffe en sælger et sælgerjob.

Det har fået Danmarks Aktive Handelsrejsende til selv at anvise sine medlemmer arbejde. Arbejdsanvisningen fungerede uofficielt i et halvt års tid. Derefter startede foreningen en officiel arbejdsformidling »Sælger Børsen«, som ifølge oplysninger fra foreningens forretningsfører, Frank Madsen, sidste år skaffede arbejde til 50 sælgere.

Dette eksempel tyder på, at arbejdsformidlingens virksomhed kan effektiviseres, hvis fagforeningerne i højere grad inddrages i formidlingen.

Besvarelse (25/3 83):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises der til oplysninger i dagspressen om, at arbejdsformidlingen kun i yderst få tilfælde har været i stand til at skaffe en sælger et sælgerjob, hvilket har fået Danmarks Aktive Handelsrejsende til at starte en anvisningsservice benævnt »Sælger Børsen«.

Dette kunne ifølge begrundelsen tyde på, at arbejdsformidlingens virksomhed kan effektiviseres, hvis fagforeningerne i højere grad inddrages i formidlingen.

Hertil kan jeg sige, at jeg generelt set ikke mener, at arbejdsformidlingen har problemer med at anvise de arbejdssøgende inden for deres eget fag – forudsat naturligvis at formidlingen bliver bekendt med de ledige stillinger. Der er imidlertid visse fagområder, der er vanskeligere for formidlingen at overskue end andre, og det er en stadig opgave at skaffe sig viden og udvikle formidlingsmetoderne, således at formidlingen kan leve op til kravene inden for de enkelte områder. Jeg skal i denne forbindelse gerne medgive, at sælgerfaget hører til de mere vanskelige felter.

Når der henvises til at inddrage fagforeningerne, må jeg imidlertid gøre opmærksom på, at de anerkendte arbejdsløshedskasser siden 1978 har kunnet medvirke som led i den offentlige arbejdsformidling.

Tilladelsen søges af og gives til arbejdsløshedskassen på det pågældende faglige område, der herefter kan samarbejde med afdelinger, grupper af medlemmer eller med faglige foreninger om udøvelse af formidlingsvirksomheden. Arbejdsdirektøren har efter for-

[Arbejdsministeren]

handling med landsarbejdsnævnet hidtil godkendt alle ansøgninger om tilladelse, der gives tidsbegrænset på betingelse af, at formidlingsvirksomheden udøves i overensstemmelse med de formidlingsregler, der er gældende for arbejdsformidlingskontorenes virksomhed, samt de regler, der er gældende for samarbejdet mellem arbejdsformidlingskontorerne og arbejdsløsheds-kasser, der har tilladelse til at anvise arbejde til ledige medlemmer.

For så vidt angår det konkrete eksempel i begrundelsen, kan jeg oplyse, at Danmarks Aktive Handelsrejsende – trods opfordring dertil fra arbejdsdirektoratet – ikke har ønsket at søge om en sådan tilladelse til parallelanvisning efter lovens § 24. DAH har imidlertid den 9. december 1982 ansøgt om tilladelse til privat arbejdsanvisning i henhold til arbejdsløshedslovens § 24 a, stk. 1. Denne ansøgning er under behandling i direktoratet og vil blive forelagt landsarbejdsnævnet på nævnets møde den 7. april 1983.

Spm. nr. S 826

Til *justitsministeren* (17/3 83) af:

Hahn (CD):

»Er ministeren enig i, at det er påkrævet, at en læge bør foretage en undersøgelse, der omfatter reaktions- og bevægelsesevnen af en person, der ønsker erhvervelse eller fornyelse af førerbevis til motorkøretøj, når vedkommende er fyldt 70 år?«

Begrundelse

Mange tragiske ulykker på gader og veje indtræffer, fordi motorkøretøjets fører synes hæmmet af manglende hurtig reaktionsevne.

Besvarelse (29/3 83)

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter kørekortbekendtgørelsens § 61 skal ansøgning om fornyelse af kørekort, hvis gyldighedstid er udløbet, vedlægges en lægeat-test.

På grundlag af oplysningerne i lægeattesten afgør politiet, om ansøgeren har den fornødne åndelige og legemlige førerlighed for erhvervelse af det ønskede kørekort. I tvivlstilfælde skal politiet forelægge sagen til udtalelse for embedslægen eller anden af sundhedsstyrelsen hertil godkendt læge, for bilin-

spektøren eller sundhedsstyrelsen. Det kan kræves, at ansøgeren underkaster sig en vejledende køreprøve hos bilinspektøren eller fremskaffer erklæring fra en speciallæge eller andre, der kan yde vejledning til bedømmelse af, om kørekort kan udstedes for den pågældende, jfr. kørekortbekendtgørelsens § 6.

Det er pålagt lægen at tage konkret stilling til, hvorvidt der hos ansøgeren foreligger sygdomme, legemlige forhold og/eller aldersfænomener, som skønnes at være af betydning for evnen til at føre motorkøretøj.

Der foretages imidlertid ikke egentlig afprøvning af ansøgerens reaktionsevne. Dette hænger bl.a. sammen med, at der ikke findes apparatur, der entydigt kan måle, hvorvidt ansøgeren har en tilstrækkelig reaktionsevne. Spørgsmålet afgøres ud fra en konkret vurdering af ansøgerens samlede ressourcer, men der foretages dog en undersøgelse af ansøgerens syns- og hørevne, hvilket har betydning for den pågældendes reaktionsevne.

Der foretages derimod en egentlig undersøgelse af ansøgerens bevægelsesevne.

Under hensyn hertil er det min opfattelse, at de gældende regler om undersøgelse af ansøgerens åndelige og legemlige førerlighed er fyldestgørende.

Spm. nr. S 827

Til *miljøministeren* (17/3 83) af:

Dorte Bennedsen (S):

»Vil ministeren i forbindelse med den planlagte revision af bekendtgørelse om tilsætning af vitaminer m.m. til hvedemel, semulje og semuljegryn indføre en dispensationsmulighed, således at fremstilling af og handel med mel uden tilsætningsstoffer kan tillades?«

Begrundelse

Bestemmelsen om vitaminisering af mel stammer fra 1957 og havde sin baggrund i det såkaldte kornudvalgs udtalelse om, at visse grupper i befolkningen måtte antages at have mangel på tilførsel af kalk, jern, thiamin og riboflavin.

Sundhedsstyrelsen har i maj 1980 udtalt sig imod en ophævelse af bekendtgørelsen, angiveligt fordi man ikke har analyseret konsekvenserne heraf.

[Dorte Bennedsen]

Imidlertid findes der en gruppe af mennesker, som er meget kostbevidste, og som ikke ønsker tilsætningsstoffer i deres fødevarer, og som i stedet dækker det nødvendige behov ind ved en varieret kost. For denne gruppe er det et stærkt ønske at kunne købe mel uden tilsætning.

Selv om sundhedsstyrelsens argumentation i svaret af maj 1980 skulle have fortsat gyldighed for befolkningen som helhed, er den næppe gyldig for den her omtalte gruppe, og det synes derfor rimeligt, at der gives en dispensation til fremstilling og salg af »naturligt mel«.

Besvarelse (23/3 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Mel tilsættes næringsstoffer, fordi man ud fra ernæringsmæssige overvejelser har ment, at det var nødvendigt at sikre befolkningen en ekstra tilførsel af bl.a. jern, kalk og B-vitaminer.

Det er vigtigt, at eventuelle dispensationer fra disse regler sker på en måde, så sigtet med reglerne ikke går tabt – at undtagelsen ikke bliver til hovedreglen.

Statens levnedsmiddelinstitut er i færd med at forhandle et udkast til en ny bekendtgørelse om næringsstoftilsætning, som ud over hvedemel omfatter rugmel og havregryn.

I udkastet er der en dispensationsbestemmelse, som åbner visse muligheder for at fravige reglerne. Jeg har endnu ikke taget stilling til, hvor langt vi skal gå med dispensationer. Men det bør i første omgang nok holdes inden for et begrænset varesortiment.

I lyset af dette er jeg villig til positivt at overveje den konkrete sag, fru Dorte Bennedsen hentyder til.

Spm. nr. S 832

Til *socialministeren* (18/3 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvordan vil ministeren forholde sig til de tanker, som socialborgmester Pelle Jarmer på det seneste har givet udtryk for, bl.a. at de københavnske daginstitutioner primært skal stilles til rådighed for børn, hvis forældre er fuldtidsbeskæftigede, og at der foreslås alternative pasningsordninger for børn, hvis for-

ældre er arbejdsløse eller deltidsbeskæftigede?«

Begrundelse

Der henvises til Information d. 17. marts 1983, hvor Pelle Jarmeres tanker er offentliggjort.

Det forekommer spørgeren helt grotesk, hvorledes et minimum af den socialpædagogiske kvalitet overhovedet vil kunne overleve, hvis nævnte tanker bliver omsat til handling.

At forestille sig, hvorledes lederne i daginstitutionerne med en arbejdsopdeling af 20 timer til administrativt arbejde og 20 timer til socialpædagogisk arbejde skal kunne få tid til at tilrettevise et antal forældre, der skal deltage i pasning af deres børn, forekommer spørgeren helt urealistisk. En institution må nødvendigvis drives efter visse retningslinjer, og det vil kræve ressourcer fra lederens side at indføre forældrene heri.

Ligeledes må der, hvis tankerne bliver til realiteter, gives de arbejdsløse garanti for, at de er sikret fuldtidspasning, hvis de får anvist arbejde.

Besvarelse (25/3 83):

Socialministeren (Palle Simonsen):

I socialministeriets cirkulærer af 24. november 1982 om henholdsvis kommunalbestyrelsernes beslutningsgrundlag inden for dagforanstaltningsområdet og om begrænsning af ressourceforbruget på de sociale serviceområder er der givet kommunerne vejledende retningslinjer om en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af foranstaltningerne inden for daginstitutionsoverområdet.

Med henblik på at understøtte en øget omstillingsvirksomhed inden for det sociale område indeholder cirkulærerne således bl.a. en opfordring til kommunalbestyrelserne om, at der på dagforanstaltningsområdet i langt højere grad end i dag anvendes alternative pasningsformer. Opfordringen hertil skal ses i sammenhæng med, at der inden for bistandsloven er meget vide rammer for kommunernes handlemuligheder på dette felt.

I cirkulærerne peges der samtidig på en række områder inden for den eksisterende struktur for daginstitutionerne, hvor der gen-

[Socialministeren]

nem ændringer kan opnås en mere effektiv anvendelse af ressourcerne.

Med udgangspunkt i den stedlige viden om mønsteret for børnenes faktiske fremmøde i daginstitutionerne vil der således eksempelvis gennem øget anvendelse af deltidspladser være mulighed for at opnå en forbedret udnyttelse af institutionskapaciteten.

Efter socialministeriets opfattelse ligger de skitserede overvejelser om en ændret udnyttelse af de københavnske daginstitutionspladser inden for de vide rammer, der i cirkulærerne af 24. november 1982 er angivet for kommunalbestyrelsens handlemuligheder på dagforanstaltningsområdet.

Efter bistandslovens § 69 er det imidlertid den enkelte kommunalbestyrelses ansvar at tilrettelægge, hvorledes strukturen skal være inden for daginstitutionsoverområdet. Det er således også kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om den løbende tilpasning af institutionsstrukturen ud fra den faktiske efterspørgsel og de givne økonomiske forhold.

Spm. nr. S 833

Til *ministeren for skatter og afgifter* (18/3 83) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Hvilke aktuelle planer har regeringen med hensyn til indførelse af brændstofafgift og ophævelse af charterafgiften og hotelmomsen, og hvor meget indbragte de to sidstnævnte skatter i 1982?«

Begrundelse

Der henvises til de udtalelser, trafikministeren fremsatte på et frokostmøde den 15. ds., gengivet i Berlingske Tidende af 16. ds.

Besvarelse (24/3 83):

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Føjhel):

Regeringen har ingen aktuelle planer om en omlægning af charterafgiften til en brændstofafgift eller en ophævelse eller nedsettelse af hotelmomsen.

Charterafgiften indbragte i 1982 godt 125 mill. kr. Indtægterne af hotelmomsen kan skønsmæssigt anslås til 150–200 mill. kr. i 1982.

Spm. nr. S 834

Til *finansministeren* (18/3 83) af:

Poulsgaard (FP):

»Vil ministeren undersøge nytteværdien af de kurser, ansatte i staten deltager i, og i sit svar oplyse, hvor mange kurser årligt stats-, amts- og kommunalt ansatte deltager i, samt oplyse, hvor mange timer det drejer sig om og til hvilken udgift – inkl. tabt arbejde for kursusdeltagerne?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger i Berlingske Tidende den 17. marts vedrørende noget analysmateriale er det sandsynligt, at en tredjedel af den udgift på 1½ mia. kr., som danske virksomheder hvert år bruger på kurser og efteruddannelse af medarbejdere, er spildt.

Når ikke engang erhvervslivet kan overskue værdien af kurser, er det yderst sandsynligt, at det offentlige slet ikke kan, og i tider, hvor der skal spares, må det være rimeligt at skære ned på, hvad der ofte minder betænkeligt om skjulte ferieophold.

Besvarelse (25/3 83):

Finansministeren (Christoffersen):

Det fremgår ikke af den i begrundelsen nævnte artikel i Berlingske Tidende, hvordan man er nået til det resultat, at en tredjedel af de udgifter, som danske virksomheder bruger på medarbejdernes efteruddannelse, sandsynligvis er spildt. Påstanden må stå for det nævnte forlags egen regning, og jeg finder ikke, at den giver baggrund for at iværksætte en undersøgelse af nytteværdien af de kurser, statsansatte deltager i.

Kursusudgifter inden for staten afholdes af de enkelte styrelses bevillinger i overensstemmelse med retningslinjerne i cirkulæreskrivelse af 23. juni 1971 om deltagelse i uddannelseskurser for det i staten og folkekirken ansatte personale.

Afgørelsen ligger hos den enkelte styrelse, og finansministeriet er ikke bekendt med, hvor mange statsansatte der hvert år deltager i kurser, ligesom man ikke har oplysninger om de samlede udgifter hertil.

Spm. nr. S 856

Til *justitsministeren* (21/3 83) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Kan ministeren bekræfte, at det uforholdsmæssigt store antal fængslede udenlandske narkostorforbrydere, som ikke selv er narkomaner, giver anledning til meget alvorlig eftertanke, og hvad agter ministeren at foretage i den anledning?«

Begrundelse

Ultimo 1981 undersøgte kriminalforsorgen bl.a., hvor mange narkotikakriminelle ikke-brugere, der pr. 24. november 1981 afsonede straffe i vore fængselsinstitutioner.

Det totale tal var 289 personer. Af disse 289 personer var 128 udlændinge, dvs. ca. 44 pct.

Vi ved, at narkotikapolitiet og toldvæsenet bl.a. med hjælp af narkotikahunde og forskelligt teknologisk udstyr gør et stort arbejde for at hindre illegal indsmugling af narkotika. Men vi ved også, at vi burde fordoble det mandskab, som har med narkotikaforbrydelser at gøre. Vi ved, at det både menneskeligt og økonomisk kan betale sig at effektivisere opklaringsprocenten i betydelig grad.

Helt specielt bør vi benytte flere utraditionelle metoder for at stoppe de alt for mange udlændinge, som professionelt indsmugler narkotika til Danmark.

Disse narkotikaforbrydere er forhærdede og særdeles farlige, fordi de ikke selv forbruger narkotika.

Kriminalforsorgens tal pr. 24. november 1981 viser som nævnt, at 44 pct. af de indsatte af den kategori er udlændinge. Derfor vagt i gevær! Vi må nødvendigvis gå rejsende udlændinge mere efter i sømmene – og det haster!

De producerende narkotikalande har generelt tredoblet deres høst af opiumvalmuer. Det betyder, at alle lyssky afsætningsformer vil accelerere kraftigt.

Besvarelse (29/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan bekræfte, at jeg betragter alle overtrædelser af narkotikalovgivningen med alvor. I særdeleshed må den narkotikakriminalitet, der må karakteriseres som professionel, anses for særdeles alvorlig, og jeg kan oplyse, at bekæmpelsen heraf er blandt de

politiopgaver, der prioriteres meget højt. Også i det internationale politisamarbejde er bekæmpelsen af narkotikakriminaliteten prioriteret højt. Jeg kan i den forbindelse nævne, at samarbejdet mellem de skandinaviske landes politi- og toldmyndigheder løbende udvikles med henblik på til stadighed at kunne udføre en effektiv og samordnet indsats i bekæmpelsen af narkotikakriminaliteten både i og uden for de skandinaviske lande.

Også mere internt i dansk politi er man til stadighed opmærksom på at skabe det bedst mulige grundlag for en effektiv politimæssig indsats i bekæmpelsen af narkotikakriminaliteten. Således tillægges dette hensyn vægt bl.a. ved tilrettelæggelsen af såvel den teoretiske som den praktiske del af politiets uddannelse, ved udviklingen af politiets tekniske udstyr og ved udformningen af politiets organisation. Jeg kan i den forbindelse bl.a. nævne, at der i alle politikredse er udpeget særlige kontaktmænd, som i narkotikasager skal sikre forbindelsen til landets øvrige politikredse og til de centrale enheder.

Konkluderende er det således min opfattelse, at såvel justitsministeriet som politiets øvrige ledelse løbende er fuldt opmærksomme på, om udviklingen på dette område nødvendiggør yderligere initiativer i indsatsen mod narkotikakriminaliteten.

Spm. nr. S 857

Til *undervisningsministeren* (18/3 83) af:

Tove Niemann (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor belægningsprocenten er på rigshospitalets børneafdeling, samt om der vil være mulighed for helt eller delvis at inkorporere Fuglebakkens børneafdeling i rigshospitalets børneafdeling?«

Begrundelse

Børnehospitalet på Fuglebakken skal inden for nogle få år nedlægges. Man har overvejet enten at flytte afdelingen til Hvidovre hospital eller til Bispebjerg hospital.

Begge løsninger vil være bekostelige, så hvis der er plads på rigshospitalets børneafdeling, vil det måske være en billigere løsning.

Besvarelse (30/3 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Rigshospitalet har i dag fem selvstændige børneafdelinger: afdelingerne G og TG (medicinsk pædiatri), afdeling GN (for tidligt fødte børn), afdeling GK (børnekirurgi) samt afdeling OB (børnepsykiatri). I 1982 var belægningen for disse fem afdelinger i alt i gennemsnit omkring 65 pct.

Fuglebakken hører under Københavns kommune, og hospitalets fremtid skal derfor ikke afgøres af mig. Principielt mener jeg, at Fuglebakken ikke skal overtages af rigshospitalet. Som bekendt har jeg iværksat en revurdering af den fysiske del af rigshospitalets generalplan med henblik på at bringe anlægsudgifterne ned. Arbejdet hermed er endnu ikke så langt, at det er muligt entydigt at besvare spørgsmålet om, hvorvidt Fuglebakken helt eller delvis ville kunne indpasses i rigshospitalets børneafdelinger.

Spm. nr. S 858

Til *undervisningsministeren* (18/3 83) af:

Steffensen (KrF):

»Vil ministeren give lærere over en vis alder og/eller med en vis anciennitet mulighed for at gå ned i timetal uden lønkompen- sation, men med bevarelse af fuld pensions- ret?«

Begrundelse

Arbejdsløsheden blandt nyuddannede lærere er stor og stigende, samtidig med at ældre lærere føler sig stærkt pressede af arbejdsbyrden i folkeskolen. Tjenestemandspensionslovens regler om, at nedsat tjenestetid automatisk medfører nedsættelse af pensionsalderen og dermed nedsat pension, afholder sikkert ældre lærere fra at gå ned i timetal, selv om de egentlig ønsker det og ønsker at give mulighed for ansættelse af en yngre lærer.

Besvarelse (25/3 83):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Af begrundelsen fremgår, at spørgsmålet tager sigte på at lette beskæftigelsessituationen for lærere i folkeskolen ved at give ældre lærere mulighed for nedsat tjenestetid mod tilsvarende nedsat løn, men uden konse-

kvenser for den pågældendes optjening af pensionsalder.

Ansættelse i en pensionsgivende stilling som lærer i folkeskolen er en tjenstemandsansættelse, og folkeskolens tjenstemænd er omfattet af bestemmelserne i tjenstemandsloven og tjenstemandspensionsloven.

Indførelse af en ordning, hvorefter en lærer over en vis alder, f.eks. 60 år, skulle kunne få nedsat tjenestetid og til sin tid, når han pensioneres, modtage pension, som om han havde udført fuld tjeneste, er et spørgsmål af generel karakter. En sådan ordning måtte således i givet fald omfatte alle tjenestemandsgupper.

En gennemførelse af forslaget ville derfor ikke kunne finde sted uden en egentlig tjenstemandspensionsreform, som tiden næppe er inde til.

Spm. nr. S 862

Til *justitsministeren* (21/3 83) af:

Wilhelm (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor fange nr. 219 i Vridsløselille statsfængsel trods 23 udgange uden misbrug og trods anbefaling fra anstaltens ledelse nægtes orlov henholdsvis strafbrydelse, som skulle gøre det muligt for ham at være sammen med sin kræftsyge, døende kæreste?«

Begrundelse

Der henvises til dagbladet Politikens artikel tirsdag den 15. marts 1983, forsiden af 2. sektion.

Det ønskes herunder oplyst, om det er politiet (anklagemyndigheden), der har modsat sig orlov/strafbrydelse, og om det beror på forhold, den pågældende er dømt for, eller på formodninger, som ikke er prøvet ved retten.

Besvarelse (30/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Den pågældende indsatte blev den 19. januar 1982 idømt en fællesstraf af fængsel i 4 år. Han blev bl.a. dømt for under en tidligere afsoning at have medvirket til sin daværende hustrus handel med pakistanske morfipiller og for umiddelbart efter en løsladelse på

[Justitsministeren]

prøve at have købt et større antal pakistanske morfinpiller med henblik på videresalg.

Han blev indsat i statsfængslet i Vridsløselille den 14. maj 1982. ⅔ af straffen vil være udstået i februar 1984.

I sommeren 1982 fik den indsatte tilladelse til nogle enkelte udgange uden ledsagelse med henblik på at besøge nogle venner, der er bosat i København. Under disse udgange stiftede han bekendtskab med den i spørgsmålet omtalte kvinde. Da vedkommende er alvorligt syg, rejste statsfængslet i efteråret 1982 spørgsmålet om tilladelse til udgang uden ledsagelse. I overensstemmelse med de gældende regler blev der indhentet en udtalelse fra politiet, der imidlertid fandt det utilrådeligt at give udgang uden ledsagelse. Der blev herved lagt vægt på, at den indsatte tidligere er straffet for overtrædelse af narkotikalovgivningen, og at den nuværende kriminalitet til dels er begået under udgang i forbindelse med en tidligere afsoning.

Sagen blev herefter forelagt for direktoratet for kriminalforsorgen, der ikke fandt, at de i sagen foreliggende særlige forhold kunne opveje risikoen for misbrug. Det bemærkes herved, at der i tilfælde som det foreliggende skal udvises særlig forsigtighed ved vurdering af, om fare for misbrug kan antages at foreligge.

Tilsvarende vurdering er anlagt ved senere forelæggelse af spørgsmålet om straffabrydelse og fornyet ansøgning om udgang.

Som det fremgår af spørgsmålet, er der meddelt den indsatte et betydeligt antal udgange med ledsager. Der er således i meget væsentligt omfang taget hensyn til de i sagen foreliggende særlige omstændigheder.

Spm. nr. S 866

Til indenrigsministeren (22/3 83) af:

Birthe Hansen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at det allerede er kommet så vidt, at økonomiske hensyn forhindrer lægerne i at foretage undersøgelser og behandlinger så godt, som lægevidenskaben som sådan giver mulighed for?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 21. marts 1983 siger overlæge C. M. Madsen, medlem af bestyrelsen for Foreningen af Sygehus-

overlæger i Provinsen: »Grænsen er nået, enhver ny besparelse af betydning vil gå ud over patientbehandlingen.«

Overlæge Madsens mening er i øvrigt, at undersøgelses- og behandlingsniveauet allerede nu ikke længere er på højde med, hvad lægevidenskaben giver mulighed for.

Besvarelse (30/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det er ikke kun lægevidenskabens niveau, der sætter grænser for, hvilken patientbehandling sundhedsvæsenet kan tilbyde. Økonomiske hensyn og muligheder vil og bør naturligvis også altid have indflydelse på behandlingsniveauet. Uanset om der afsættes meget betydelige ressourcer for at forbedre patientbehandlingen, vil lægevidenskaben fortsat kunne påvise nye og bedre – og ofte meget kostbare eller fordyrende – behandlingsformer. Det vil altid være nødvendigt at foretage en afvejning mellem nytte og omkostning ved patientbehandlingen på den ene side og samfundets øvrige behov på den anden side. Det er imidlertid vigtigt, at de udgiftsbegrænsninger, der nødvendigvis må foretages også i disse år, bliver gennemført så afbalanceret og nuanceret som muligt.

I øvrigt er jeg uenig i den overlægeudtalelse, der er citeret i spørgsmålets begrundelse, og hvorefter enhver ny besparelse i sygehusvæsenet vil gå ud over patientbehandlingen. Jeg tror på, at der endnu kan gennemføres betydelige besparelser i sygehussektoren uden at forringe patientbehandlingen. Der er således på det seneste gjort gode erfaringer med udgiftsbesparende omstilling i sygehusvæsenet i retning af forøget anvendelse af ambulans behandling og planlagt korttidsbehandling. Denne omstillingsproces, som ikke forringer patientbehandlingen, vil blive forstærket fremover.

Desuden forventer jeg, at der kan opnås væsentlige besparelser i sygehussektoren dels ved en række strukturændringer, der positivt kan påvirke produktiviteten, dels ved at fremme omkostningsbevidstheden/ansvaret hos personalet. Som elementer i denne proces kan jeg nævne decentralisering af budgetansvaret, ændringer i ledelses- og afdelingsstrukturer samt ændret arbejdstilrettelæggelse. Endvidere vil overførelse af visse behandlingssfunktioner fra sygehuse til den alment

[Indenrigsministeren]

praktiserende læge eller til speciallæge utvivlsomt kunne medføre besparelser uden samtidige forringelser af behandlings- og serviceniveau.

Spm. nr. S 867

Til *boligministeren* (22/3 83) af:

Glistrup (FP):

»Hvad vil ministeren foretage for at lette muligheden for, at danske sommerhuse kan erhverves af EF-borgere, svenskere, nordmænd og andre udlændinge?«

Begrundelse

I *Bolig Tidende* for marts 1983 udtaler boligministeren, at det ikke vil »genere mig personligt at åbne for salg af danske sommerhuse til udlændinge«.

Han nævner videre, at han ingen aktuelle planer har om at fremme udviklingen. Men så må vi da i det mindste have oplyst enkelthederne om, hvordan ministeren – til inspiration for den, der vil have den nuværende diskriminationslovgivning ophævet eller i det mindste mildnet – på længere sigt vil gribe sagen an, og hvad han forventer at der kan komme af restriktioner fra regeringen med hensyn til lempelser i dispensationspraksis og/eller lovforslag.

Besvarelse (23/3 83):

Boligministeren (Bollmann):

Det er rigtigt, at jeg i en udtalelse til *Bolig Tidende* nr. 3, der udkom i marts måned, har sagt, at det personligt ikke ville genere mig, at sommerhuse blev solgt til udlændinge.

Jeg understregede, at det var min personlige mening, som ikke har været drøftet med regeringen.

Siden jeg gav udtryk for denne opfattelse, må jeg erkende, at jeg har skiftet mening om dette spørgsmål. Jeg er nu – også personligt – af den opfattelse, at der ikke er grund til at ændre på de gældende regler.

Derfor har jeg da heller ikke tænkt mig at foretage mig noget i denne sag.

Spm. nr. S 870

Til *miljøministeren* (22/3 83) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvilke højradoaktive stoffer og hvilke mængder har været transporteret gennem Danmark, og hvilke konsekvenser ville det værste tænkelige uheld få for såvel befolkning som miljø?«

Besvarelse (29/3 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for sundhedsstyrelsen, statens institut for strålehygiejne, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henviser:

»Begrebet »højradoaktive stoffer« er ikke teknisk veldefineret, men benyttes oftest i forbindelse med beskrivelse af det radioaktive affald, som fremkommer ved oparbejdning af brugt atombrændsel. Til besvarelse af det stillede spørgsmål har statens institut for strålehygiejne imidlertid valgt at angive transporter med et aktivitetsindhold (mængde) på over 30.000 curie, da hver enkelt transport med dette eller større aktivitetsindhold ifølge transportbestemmelserne skal være anmeldt til instituttet på forhånd. Transporter opgjort på denne måde omfatter: 50 transporter af brugte brændselselementer fra DR3-reaktoren på Risø i perioden 1962–1981 til henholdsvis England (38), Frankrig (2) og USA (10), 9 transporter af bestrålede brændselselementer til hot-cell-anlægget på Risø fra Norge samt 17 transporter siden 1970 af kobolt-60 til tre danske bestrålingsanlæg, som strålesteriliserer medicinsk engangsudstyr og lignende materialer.

Ovennævnte transporter foretages i myndighedsgodkendte transportbeholdere, der er konstrueret og testet med direkte henblik på, at de skal kunne modstå meget alvorlige transportuheld. Statens institut for strålehygiejne finder derfor, at de benyttede beholdere yder en meget høj grad af sikkerhed mod frigørelse af radioaktive stoffer i en uheldssituation, og at konsekvenserne af et eventuelt transportuheld hovedsagelig vil være som ved et almindeligt trafikuheld og ikke forårsaget af det radioaktive indhold.«

Spm. nr. S 871

Til *justitsministeren* (22/3 83) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at minimere og yderligere sikre de mange farli-

[Tommy Dinesen]

ge transporter af gift, kemikalier o.lign., der sker gennem Danmark?»

Besvarelse (30/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg har tidligere i forbindelse med besvarelse af spørgsmål nr. S 198 fra hr. Tommy Dinesen haft lejlighed til at omtale det igangværende arbejde i justitsministeriet med henblik på at tilvejebringe et nyt regelsæt for national vejtransport af farligt gods.

I fortsættelse heraf og som svar på det nu stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at justitsministeriet den 11. februar 1983 har udsendt et udkast til bekendtgørelse med tilhørende tekniske forskrifter for klasserne 2 (komprimerede, fordråbede eller under tryk opløste luftarter) og 8 (ætsende stoffer) til udtalelse hos en lang række myndigheder og institutioner.

Justitsministeriet har bedt om svar på høringsen snarest belejligt og inden den 2. maj 1983. Justitsministeriet har samtidig tilkendegivet, at man lægger vægt på, at det nye regelsæt kan træde i kraft i nær fremtid, helst inden udgangen af 1983. Det nærmere tidspunkt vil dog først blive fastsat, når justitsministeriet har haft tid til at vurdere de indkomne udtalelser.

Spm. nr. S 872

Til *miljøministeren (22/3 83)* af:

Waldorff (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at planstyrelsen arbejder med forslag til forkortelse af indsigelsesfristen ved lokalplaner, lempelse af lokalplanpligten, ophævelse af pligten til at lave tillæg til region- og kommuneplaner, når der gennemføres lokalplaner, som strider mod den overordnede planlægning, samt andre forringelser af den eksisterende planlovgivning?»

Begrundelse

Der er desværre en del, der tyder på, at regeringens meget opreklamerede bestræbelser for at forenkle administrationen inden for miljøområdet får den konsekvens, at beboerindflydelsen på planlægningen forringes.

De administrative forenklinger vil i dette tilfælde slet og ret bestå i, at kommunalbe-

styrelser og måske amtsråd får udvidede magtbeføjelser.

Det har naturligvis intet med reel decentralisering at gøre og vil heller ikke styrke lokalsamfundene, som miljøministeren lagde så megen vægt på i sin landsplanredegørelse.

Besvarelse (30/3 83):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøministeriet har siden 1979 taget en række initiativer med henblik på at opnå forenklinger og større brugervenlighed i ministeriets lovgivning. Jeg har i min besvarelse af spørgsmål nr. 5 (alm. del – bilag 6) fra folketingets miljø- og planlægningsudvalget den 19. november 1982 redegjort detaljeret for dette arbejde.

Et grundlæggende princip bag forenklingsarbejdet er, at forenklinger ikke må føre til forringelser i beskyttelsen af de samfundsmæssige interesser, der varetages gennem ministeriets lovgivning.

Det er min opfattelse, at miljølovgivningen kan forenkles, uden at grundlaget for lovgivningen svækkes. Det gælder f.eks., hvor regler er for komplicerede eller udtryk for en overdreven omhu i reguleringen. Forenklinger af denne art vil endda føre til en øget forståelse for de hensyn, der tilgodeses gennem lovgivningen.

Et af de områder, hvor jeg har iværksat et forenklingsarbejde, er planlovgivningen.

Jeg har på baggrund af en gennemgang af de kommunale forenklingsforslag og overvejelser, som er foregået i planstyrelsen, anmodet styrelsen om at analysere og forhandle en række emnekredse vedrørende region-, kommune- og lokalplanlægningen. Det drejer sig bl.a. om en vurdering af lokalplanpligtens omfang og om forslag til at smidiggøre procedurereglerne for tilvejebringelse af region-, kommune- og lokalplaner.

Resultatet af styrelsens forhandlinger skal foreligge senest den 1. oktober 1983, og der skal derefter tages stilling til, i hvilket omfang der skal fremsættes forslag om ændring af de regler, der er fastsat i kommuneplanloven og i lands- og regionplanlovene.

Jeg finder, at der vil kunne foretages forenklinger af planlovgivningen, uden at kvaliteten af planlægningen sænkes, og uden at borgernes muligheder for at deltage i planlægningen forringes. Jeg tror også, at en for-

[Miljøministeren]

enkling vil bidrage til at styrke den folkelige og politiske forståelse for planlægningen.

Spm. nr. S 875

Til *justitsministeren* (23/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Har danske myndigheder meddelt vesttyske myndigheder, at den danske journalist Flemming Sørensen på nogen måde skulle have foretaget sig noget ulovligt?«

Besvarelse (30/3 83):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Under min besvarelse i folketingets spørgetid den 2. marts 1983 af spørgsmål S 702 vedrørende samme sag oplyste jeg bl.a., at Flemming Sørensen ikke er sigtet for noget ulovligt i relation til danske myndigheder. Der er endvidere ikke fra dansk politisk side taget stilling til berettigelsen af den tiltale, der er rejst mod den pågældende i Vesttyskland. På denne baggrund kan jeg besvare det stillede spørgsmål benægtende.

Spm. nr. S 877

Til *forsvarsministeren* (23/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Har danske myndigheder meddelt vesttyske myndigheder, at den danske journalist Flemming Sørensen på nogen måde skulle have foretaget sig noget ulovligt?«

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Ingen myndigheder inden for forsvaret har meddelt vesttyske myndigheder, at den danske journalist Flemming Sørensen på nogen måde skulle have foretaget sig noget ulovligt.

Spm. nr. S 879

Til *indenrigsministeren* (23/3 83) af:

Maisted (FP):

»Ager ministeren at ophæve speciallægers adgang til at drive privat lægepraksis på offentlige hospitaler?«

Begrundelse

Fremskridtspartiet er tilhænger af et frit erhvervsliv. Opfylder borgerne de betingelser, der kræves for at bestride et erhverv, skal unødvendige restriktioner for at bestride dette erhverv fjernes. Derimod er fremskridtspartiet modstander af en sammenblanding af offentlig og privat virksomhed. Typisk sker dette f.eks. ved, at speciallæger driver deres egen, private lægepraksis på de offentlige hospitaler. Denne kombination giver nemt anledning til så mange administrative, økonomiske og behandlingsmæssige problemer, at fremskridtspartiet foreslår, at denne ordning ophæves snarest muligt.

Besvarelse (30/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Overlægerne ret til at drive privat lægepraksis på sygehusene er fastslået i overlægeaftalen mellem Amdsrådsforeningen og Foreningen af speciallæger.

Der er i aftalens § 7 nærmere bestemmelser om den speciallægepraksis, som overlægerne kan udøve på sygehuset, herunder hvilke faciliteter m.v. der kan benyttes og betales herfor.

Der er således tale om et aftaleanliggende mellem sygehusejerne og overlægerne. Aftalen er netop med udgangen af marts måned blevet opsagt af Foreningen af speciallæger, og der skal derfor forhandles om en ny aftale.

Indenrigsministeriet har tidligere over for Amdsrådsforeningen tilkendegivet, at overlægerne efter ministeriets opfattelse ikke ubetinget bør have ret til privat konsultation, uanset om den foregår i eller uden for sygehuset. Af hensyn til tilrettelæggelsen af sygehusarbejdet bør overlægerne i hvert enkelt tilfælde anmode om sygehusudvalgets tilladelse til at udøve speciallægepraksis.

Som det er i dag, kan amtsrådets sygehusudvalg alene gennem Amdsrådsforeningen begære særlig forhandling med Foreningen af speciallæger i tilfælde af, at en overlæges private konsultation eller hans virksomhed for andre institutioner tager et sådant omfang, at den ikke forsvarligt lader sig forene med arbejdet på afdelingen.

Indenrigsministeriet finder fortsat, at overlægeaftalen bør ændres på det her omtalte punkt. Spørgsmålet har også været fremme i forbindelse med regelsaneringen, hvor en

[Indenrigsministeren]

amtskommune har stillet forslag om begrænsning af overlægernes ret til privat konsultation på sygehusene. Indenrigsministeriet har i den anledning for nylig meddelt Amtsrådsforeningen, at ministeriet kan støtte forslaget, hvis gennemførelse imidlertid beror på parternes forhandlinger.

Jeg mener, at overlægerne kun med tilladelse fra sygehusudvalget bør have adgang til at drive lægepraksis på sygehusene. Dette vil kunne medvirke til en bedre koordination af sygehusvæsenet og speciallægepraksis.

Derimod er jeg ikke enig med spørgeren i, at overlægernes adgang til konsultation på sygehusene fuldstændigt bør ophæves. Dette ville have uheldige virkninger, ikke mindst de steder i landet, hvor befolkningsunderlaget ikke er tilstrækkeligt til, at der uden for sygehuset – og dermed uden adgang til sygehusets specialudstyr m.v. – kan etableres speciallægepraksis.

Spm. nr. S 880

Til *ministeren for skatter og afgifter* (23/3 83) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Kan ministeren forsikre, at regeringen ikke har planer om at indføre en afgift på strandbesøg?«

Begrundelse

Danmarks enestående badestrande er befolkningens fælelseje. Den frie adgang for alle borgere til landets strande blev ved lov sikret for få år siden. Enhver tanke om at ville pålægge borgerne en ny skat ved strandbesøg ville være aldeles urimelig og totalt ødelæggende for et sundt fritidsliv for mange mennesker, specielt for unge mennesker.

Besvarelse (28/3 83):

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Ja, jeg kan forsikre, at regeringen ikke har planer om en sådan afgift.

Spm. nr. S 882

Til *boligministeren* (23/3 83) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til at stoppe hullerne i ejerlejlighedsloven?«

Begrundelse

Ved stoppet for udstykning til ejerlejligheder i 1979 blev der en række huller tilbage. Et af disse, den fortsatte mulighed for at udstykke fredede ejendomme og score en betragtelig gevinst, der tilmed i stor udstrækning er betalt af det offentlige, er klart uacceptabelt. Det er imidlertid ikke det eneste hul, der eksisterer i loven.

De øvrige huller er: Det er fortsat muligt at udstykke ejendomme opført efter 1966. Det er korrekt, at der stort set ikke er opført private udlejningsejendomme efter dette tidspunkt, men der er dog opført bl.a. kommunale udlejningsejendomme. Disse bør naturligvis heller ikke kunne udstykkes. Det er endvidere muligt at udstykke ejendomme, der hidtil har været anvendt til erhverv, og så genomdanne dem til beboelse med henblik på udstykning. Det er endvidere fortsat muligt at udstykke ejendomme, der kondemneres og derefter genoprettes, fordi disse ejendomme efter genopretningen får status af ejendomme, der er opført efter 1966.

Besvarelse (25/3 83):

Boligministeren (Bollmann):

Der har ikke på noget tidspunkt, siden adgangen til at opdele ejendomme i ejerlejligheder blev indført i 1966, været kvalitetskrav i forbindelse med opdeling af fredede ejendomme. Begrundelsen har været, at det er meget bekosteligt at holde en fredet ejendom i god og velvedligeholdt stand. Når en sådan ejendom blev opdelt i ejerlejligheder, var der flere, der var interesserede i, at ejendommen blev holdt i forsvarlig stand, og samtidig også flere til at dele den økonomiske byrde. Dette hensyn har været tungtvæjende, samtidig med at det har været opfattelsen, at antallet af fredede ejendomme er så lille, at der ved opdeling ikke er tale om noget voldsomt indgreb i udlejningsmassen.

Da der altid har været mulighed for at opdele ejendomme opført efter 1966 og man således aldrig har kunnet regne med, at ejendomme opført efter dette tidspunkt ville forblive udlejningsejendomme, findes der ikke

[Boligministeren]

at være grundlag for ændring af ejerlejlighedsloven på dette punkt.

Den begrænsning i adgangen til at opdele ejendomme i ejerlejligheder, som blev gennemført i 1979, var begrundet med, at man ønskede at opretholde det eksisterende antal udlejningsboliger. Bl.a. på denne baggrund er der ikke grund til at skærpe loven yderligere, således at ejendomme, der aldrig har været anvendt til beboelse, eller ejendomme, der er i en sådan stand, at de bliver kondemneret og dermed udgår af beboelsesmassen, ikke kan opdeles i ejerlejligheder.

Spm. nr. S 884

Til *indenrigsministeren* (23/3 83) af:

Barsøe-Carnfeldt (UP):

»Vil ministeren bevare Terndrup sygehus i den nuværende funktion, hvis det kan påvises, at befolkningen i Østthimmerland udsættes for livsfarlige, lange udrykningstransporter, når patienter skal bringes fra Østthimmerland til Hobro eller Ålborg sygehus?«

Begrundelse

Terndrup sygehus drives i sin nuværende form rationelt, og beliggenheden giver mulighed for hurtig behandling og transport af livsfarligt tilskadekomne patienter.

I sommerhalvåret er der en tilgang på ca. 250.000 turister, som bor enten i sommerhuse eller på campingpladser i Østthimmerland. I dag kan en tilskadekomne person bringes fra Øster-Hurup by til Terndrup sygehus på 35 minutter (20 minutters kørsel for Falck fra Hadsund til Øster-Hurup og 15 minutter fra Øster-Hurup til Terndrup). Skal en tilskadekomne bringes fra Øster-Hurup til enten Hobro eller Ålborg, vil dette tage 60 minutter (20 minutters kørsel for Falck fra Hadsund til Øster-Hurup og 40 minutter fra Øster-Hurup til Hobro eller 45 minutter fra Øster-Hurup til Ålborg). Med andre ord: der kan blive tale om næsten en fordobling af transporttid af livsfarligt tilskadekomne personer, hvilket kan medføre en unødigt stigning i antallet af dødsfald.

Besvarelse (28/3 83):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ifølge sygehusloven er det amtsrådene, som er ansvarlige for sygehusvæsenets indretning, herunder sygehusenes funktioner og placering og ambulancebetjeningen af befolkningen.

Det er således Nordjyllands amtsråd, som er ansvarligt for, at der inden for amtskommunen stilles en forsvarlig sygehusservice til rådighed for befolkningen. Om dette indebærer en opretholdelse af Terndrup sygehus med de nuværende funktioner, er et spørgsmål, som amtsrådet må vurdere og tage stilling til under hensyntagen til lokale forhold, behov og ønsker.

Det tilføjes, at ved behandling af akut syge eller tilskadekomne er det vigtigt, at patienterne uden unødigt ophold transporteres til det nærmeste sygehus, der opfylder kravene om den fornødne diagnosticering og specialbehandling, hvilket ikke altid er ensbetydende med en henvisning til det geografisk nærmestliggende sygehus.

Sundhedsstyrelsen har endvidere oplyst, at en eventuel indskrænkning i akutmodtagelsen på Terndrup sygehus efter styrelsens opfattelse ikke i sig selv vil betyde en forringelse af behandlingen af akut syge og tilskadekomne personer i regionen.

Da indenrigsministeriet skal godkende en eventuel amtsrådsbeslutning om Terndrup sygehus, kan man ikke på forhånd tage stilling til, om sygehuset skal bevares eller bevarer med sine nuværende funktioner.

Spm. nr. S 888

Til *forsvarsministeren* (24/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil ministeren oplyse, om forsvarskommandoens pålæg til danske officerer om ikke at kritisere den politiske fyring af den tidligere forsvarsstabschef G. K. Kristensen er udstedt på ministerens foranledning og med hans billigelse?«

Begrundelse

I dagbladet Aktuelt den 22. marts 1983 omtales, hvordan en oberstløjtnant P. Ø. Nielsen har fået forbud mod at udtale sig om fyringen. Ifølge dagbladet er forbuddet udstedt af generalmajor P. B. Krogen, forsvarskommandoen, der udtaler: »Vi må til enhver tid være loyale mod den siddende regering.

[Pelle Voigt]

Lige meget hvordan den er. Og hvis man ikke kan lide lugten i bageriet, så må man skifte job.«

Det virker som en trussel om, at en politisk fyring vil blive fulgt op med yderligere fyringer af dem, som måtte vove at kritisere den første.

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Jeg kan oplyse, at der ikke i forsvarskommandoen er givet nogen officer pålæg af den art, hr. Pelle Voigt omtaler.

Spm. nr. S 889

Til forsvarsministeren (24/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren oplyse årsagen til, at han endnu ikke har set sig i stand til at give den politisk fyrede tidligere forsvarsstabschef G. K. Kristensen besked om, hvorfor man ikke har kunnet forlænge hans ansættelse?«

Begrundelse

G. K. Kristensen fik ikke sin åremålsansættelse forlænget, da den udløb den 30. april 1983. Den afskedigede generallojtnant har endnu ikke fået besked om årsagerne til sin fyring. Fyringen betegnes fra flere sider som rent politisk begrundet. Er dette årsagen til, at ministeren endnu ikke over for den fyrede har kunnet give en begrundelse, skønt vel selv den værst tænkelige private arbejdsgiver næppe kunne tænkes at byde en tidligere ansat noget sådant.

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

I forswarets øverste militære stillinger finder ansættelsen sted på åremål, normalt for tre år ad gangen. I betragtning af, at stillingerne som forsvarschef og chef for forsvarsstaben har været uændret besat i seks år, fandt regeringen det rigtigst at foretage et skifte i åremålsstillingen som chef for forsvarsstaben. Hensigten med ansættelse på åremål er netop at stille regeringen frit over for stillingens besættelse fra tid til anden. Der er således ikke tale om »fyring« af G. K. Kristensen, men alene om, at hans åre-

målsansættelse ikke på ny er blevet forlænget.

Forud for ministermødet, hvor beslutningen blev truffet, orienterede jeg personligt generallojtnanten om min hensigt. Ved samme lejlighed fik G. K. Kristensen forelagt muligheder for fremtidig tjeneste, som ville indebære udnævnelse til generalmajor. G. K. Kristensen har imidlertid senere givet udtryk for at foretrække udnævnelse til oberst og tjeneste som brigadefører.

Efter gældende regler i forsaret skal hverken personelorganisationerne eller samarbejdsudvalgene på forhånd orienteres om konkrete personeldispositioner. Der er heller ikke praksis for, at en sådan orientering finder sted.

Spm. nr. S 890

Til forsvarsministeren (24/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren forklare årsagen til, at han hverken orienterede forswarets personaleorganisationer eller generallojtnant G. K. Kristensen selv før hans overraskende politiske fyring?«

Begrundelse

I bladet Stampersonel, nr. 2., 1983, refereres HKKF's kritik af fyringen bl.a. således: »Forbundet finder det i øvrigt betænkeligt, at regeringen foretager en sådan udskiftning, uden at hverken personaleorganisationerne eller samarbejdssystemet har haft lejlighed til at udtrykke sine synspunkter.« Sammesteds udtaler formanden for Centralforeningen af Stampersonel, Jørgen Kristensen: »Naturligvis har ministeren ikke pligt til at orientere os i forvejen, men vi finder, at det havde været rimeligt, hvis han havde gjort det.«

Endnu mere uanstændigt, end at personaleorganisationerne ikke var orienteret, virker det, at ministeren ikke på forhånd gjorde sig den ulejlighed at orientere G. K. Kristensen selv. Den anstændighed havde dog selv den værste multinationale koncern udvist.

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 889.

Spm. nr. S 891

Til *forsvarsministeren* (24/3 83) af:

Pelle Voigt (SF):

»Kan ministeren forklare afskedigelsen af den tidligere chef for forsvarsstaben, general-løjtnant G. K. Kristensen, hvilken afskedigelse af Centralforeningen af Stampersonel er blevet fordømt som en politisk fyring?«

Begrundelse

I bladet Stampersonel, nr. 2., 1983, udtaler HKKF's forbundsformand, Svend Erik Larsen: »Vi tager kraftigt afstand fra de metoder, regeringen har brugt i forbindelse med afskedigelsen af forsvarsstabschefen, general-løjtnant G. K. Kristensen.« I bladets leder hedder det bl.a.: »At der er tale om en reel politisk fyring, lægger ikke engang generalen selv skjul på.« Det hedder videre i Stampersonels leder: »Det, der er bekymrende, er, at afskedigelsen er foregået hen over hovedet på alt og alle. At den giver en fornemmelse af, at lobby-virksomhed fra en – endda særdeles – snæver kreds kan få så afgørende indflydelse på regeringens politik, en kreds, der endda ikke har dagligt kendskab til virket i forsvaret, har vist, at regeringen endnu ikke er helt bekendt med spillets uskrevne love.«

Indtil nu har ministeren ikke ønsket at kommentere sagen eller at orientere forsvarsudvalget.

Det virker forbløffende i betragtning af den opsigt, sagen med rette har vakt. Selv generaler må vel have krav på beskyttelse mod helt vilkårlige, politiske fyringer.

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål S 889.

Spm. nr. S 893

Til *forsvarsministeren* (25/3 83) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Er det korrekt, at ministeren har opfordret forsvarschefen til at påtale, at oberstløjtnant P. Ø. Nielsen har skrevet et læserbrev i Aktuelt?«

Begrundelse

I en artikel i Ekstra Bladet fra 25. marts 1983 hedder det: »Forsvarschefen har handlet efter en diskret opfordring fra den konservative forsvarsminister, Hans Engell, der har følt sig stødt på manchetterne.«

Besvarelse (30/3 83):

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Nej, jeg har ikke opfordret hverken forsvarschefen eller andre til at påtale det omhandlede læserbrev.

Jeg er bekendt med, at chefen for personelstaben efter læserbrevets fremkomst i en samtale med vedkommende oberstløjtnant har bedt denne om ikke inden for eget ansvarsområde at sprede mistanke og uro om den til enhver tid siddende regering.

Spm. nr. S 898

Til *industriministeren* (25/3 83) af:

Gade (SF):

»Hvilke muligheder har private firmaer for at benytte de midler, som det offentlige stiller til rådighed for dem til lav rente gennem Dansk Eksportfinansieringsfond, til ud-lån til andre til højere rente?«

Begrundelse

Ifølge tidsskriftet Managements analyse af F. L. Smidth-koncernen fremgår, at F. L. Smidth-koncernen i 1981 havde renteindtægter på 525 mill. kr. og renteudgifter på 368 mill. kr. Altså en nettorenteindtægt på 157 mill. kr. En del af disse renteindtægter kan ifølge tidsskriftets analyse stamme fra, at koncernen videreudlåner en del af de billige lån fra Dansk Eksportfinansieringsfond til andre til en højere rente.

Besvarelse (30/3 83):

Industriministeren (Stetter):

Dansk Eksportfinansieringsfond blev oprettet i 1975 ved et samarbejde mellem Danmarks Nationalbank, Den danske Bankforening og Danmarks Sparekasseforening. Baggrunden for initiativet var, at det efter international målestok meget høje danske renteniveau efterhånden gjorde det vanskeligt og i mange tilfælde umuligt for danske virksom-

[Industriministeren]

heder, der eksporterer kapitalgoder, at afgive konkurrencedygtige tilbud.

Det gælder efterhånden for al eksport af kapitalgoder, men i særlig grad for eksport til udviklingslandene, at de tilbudte finansieringsvilkår, dvs. løbetid, rente og betalingsvilkår i øvrigt, er en helt afgørende forudsætning for overhovedet at komme i betragtning som tilbudsgiver.

Fonden har gennem årene ved eksport af kapitalgoder udlånt til internationalt aftalte rentesatser. Dette er blevet muliggjort ved, at Nationalbanken refinansierer fondens udlån til rentesatser, der ligger ½ pct. under fondens udlånsrente, hvad enten fonden skaffer sig sine midler ved låntagning i udlandet eller ved låntagning i Nationalbanken.

Fondens lån ydes enten som et lån direkte til den udenlandske køber eller som belåning af den sælgerkredit, eksportøren har ydet ved effektivering af den konkrete eksportforretning.

Ordningen har således haft til formål at stille alle danske kapitalgodeeksporterende virksomheder lige i konkurrencen med udenlandske tilbudsgivere og er generel i den forstand, at den står åben for enhver virksomhed i forbindelse med en konkret eksport af kapitalgoder, forudsat at låntager kan stille betryggende sikkerhed. Det ligger derfor uden for ordningens formål, at der til fondens udlån knyttes betingelser vedrørende den enkelte virksomheds finansielle situation i øvrigt, som f.eks. indtjening, likviditet, udbyttepolitik og lignende. Fondens har således heller ikke betinget sine lånetilbud af, om låntager har haft finansielle indtægter ved udlån af likvide midler til anden side.

Det er min opfattelse, at fondens virksomhed har haft afgørende betydning for store dele af den danske eksport af kapitalgoder, herunder af større industrielle anlæg og de senere års betydelige eksport inden for byggeindustrien.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ophævelse af lov om socialforskningsinstituttet. (Nedlæggelse af socialforskningsinstituttet).

Af Glistrup (FP) m.fl.

(Fremsat 15/2 '83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Palle Simonsen):

Regeringen kan ikke acceptere forslaget om ophævelse af loven om socialforskningsinstituttet. Instituttet er et statsligt målforskningsinstitut, der er oprettet for gennem forskning at tilvejebringe et sikrere beslutningsgrundlag for lovgivning og administration og bidrage til en bedre orientering om de problemer, som samfundsudviklingen rejser, og en sådan forskning er der efter regeringens opfattelse brug for.

Det kan imidlertid diskuteres, som det også er blevet gennem nogle år, i hvilket omfang socialforskningsinstituttet har løst sine opgaver på helt tilfredsstillende måde. Jeg vil ikke nu gå ind i en vurdering af instituttets hidtidige virksomhed, det er fremtiden, der er af betydning, og jeg tror, det vil være muligt at tilrettelægge instituttets arbejde på en sådan måde, at instituttet kan frembringe værdifulde forskningsresultater som baggrund for tilrettelæggelsen af socialpolitikken.

Jeg har, som det har været omtalt i pressen i januar, engageret konsulentfirmaet T. Bak-Jensen til at gennemføre en undersøgelse af instituttet. Hovedoverskriften for problemformuleringen er, hvordan instituttet kan tilpasses 1980ernes nye situation. Arbejdet afsluttes i juni i år med afgivelse af en rapport, og herefter vil jeg tage stilling til, i hvilket omfang der er behov for iværksættelse af initiativer med hensyn til instituttets virksomhed.

På denne baggrund skal jeg gentage, at regeringen ikke kan acceptere det fremsatte forslag.

Albertsen (S):

Det forslag, fremskridtspartiet her har forelagt folketinget, er jo lidt af en genganger fra 1975, men det er hverken i indhold eller konsekvens blevet bedre af at have været lagret i nogle år.

Det forekommer mig, at den ordning, vi har med et socialforskningsinstitut, er særdeles værdifuld. Når man i bemærkningerne til lovforslaget oplyser, at der kun er 5-10, der